

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ, Brno, Horníkova 1, p. o.

S radostí k moudrosti

ŠVP byl vypracován podle RVP ZV, účinného od 1. 9. 2013.

Inovace ŠVP byly zapracovány podle RVP ZV, platného od 1. 9. 2016.

Aktualizované ŠVP se zapracovanými změnami v souladu s RVP ZV k 1. 9. 2021.

Č.j.: ZSMŠH1/ 717 /2021	Spisový a skartační znak: A5
Vypracoval:	Mgr. Štěpán Jirků a Mgr. Jana Stohrová
Schválil:	Mgr. Roman Burda, ředitel školy
Projednáno pedagogickou radou dne:	25. 8. 2021
Projednáno školskou radou dne:	31. 8. 2021
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. 9. 2021
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. 9. 2021

OBSAH

1	Identifikační údaje	5
2	Charakteristika školy	6
2.1	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.2	Charakteristika žáků	6
2.3	Dlouhodobé projekty	7
2.4	Žákovský parlament	7
2.5	Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty	8
3	Charakteristika ŠVP	10
3.1	Zaměření školy	10
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.3	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.4	Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	18
3.5	Průřezová témata	19
3.5.1	Osobnostní a sociální výchova	19
3.5.2	Výchova demokratického občana	20
3.5.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	20
3.5.4	Multikulturní výchova	21
3.5.5	Environmentální výchova	21
3.5.6	Mediální výchova	22
4	Učební plán	25
4.1	Učební plán pro 1. stupeň	25
4.2	Učební plán pro 2. stupeň	26
4.3	Učební plán Výběrová třída	27
5	Vzdělávací oblasti	28
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	28
5.1.1	Český jazyk a literatura	28
5.1.2	Cizí jazyk a Další cizí jazyk	43
5.1.2.1	Anglický jazyk	45
5.1.2.2	Německý jazyk	49
5.1.2.3	Ruský jazyk	54
5.2	Matematika a její aplikace	58
5.2.1	Matematika a její aplikace	58

5.3	Informatika	75
5.3.1	Informatika	75
5.4	Člověk a jeho svět	88
5.4.1	Prvouka	88
5.4.2	Přírodověda	92
5.4.3	Vlastivěda	95
5.5	Člověk a společnost	98
5.5.1	Dějepis	98
5.5.2	Výchova k občanství	102
5.6	Člověk a příroda	107
5.6.1	Fyzika	107
5.6.2	Chemie	112
5.6.3	Přírodopis	116
5.6.4	Zeměpis	125
5.7	Umění a kultura	130
5.7.1	Hudební výchova	130
5.7.2	Výtvarná výchova	137
5.8	Člověk a zdraví	144
5.8.1	Tělesná výchova	144
5.8.2	Výchova ke zdraví	158
5.9	Člověk a svět práce	161
5.9.1	Pracovní činnosti	162
5.10	Doplňující vzdělávací obory	171
5.10.1	Enviromentální a osobnostní výchova	171
5.10.2	Sportovní hry	173
5.10.3	Umělecký seminář	175
5.10.4	Konverzace v anglickém jazyce	177
5.10.5	Svět médií	178
●	Nepovinné předměty	181
5.11	Aplikovaná matematika	181
6	Náboženství	184
7	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	192
7.1	Pravidla hodnocení žáků	192

7.1.1	Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání, chování žáků	192
7.1.2	216	
7.1.2.1	217	
7.1.2.2	217	
7.1.3	Klasifikace v předmětech s převahou teoretického a praktického zaměření	193
7.1.4	Klasifikace v předmětech s převahou výchovného	218
7.1.5	Zásady hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	194
7.1.6	Celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení	195
7.1.7	Uvolnění žáka z hodnocení	196
7.1.8	Slovní hodnocení	196
7.1.9	Sebehodnocení žáků	197
7.1.10	Postup do vyššího ročníku	197
7.1.11	Opravné zkoušky	198
7.1.12	Závěrečná ustanovení	198
7.2	Vlastní hodnocení školy	198
7.3	Hodnocení chování žáků	199
7.3.1	Výchovná opatření	200
7.3.1.1	Pochvaly a jiná ocenění	200
7.3.1.2	Výchovná opatření k posílení kázně žáků	201
7.3.2	Snížená klasifikace z chování	202
8	Závěrečná ustanovení	203

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: **ŠVP ZV - S radostí k moudrosti**

Předkladatel:

Název školy: Základní škola a mateřská škola, Brno, Horníkova 1, příspěvková organizace.

Adresa školy: Horníkova 1, 62800 Brno

Jméno ředitele: Mgr. Roman Burda

Kontakty: tel. 517541812

e-mail reditel@zshornikova.cz

web www.zshornikova.cz

Zařazení do sítě škol

IZO: 048512575

RED IZO: 600107957

IČO: 48512575

Koordinátor tvorby ŠVP ZV: Mgr. Jana Stohrová

Zřizovatel: Statutární město Brno, městská část Brno-Líšeň

Název a adresa: Jírova 2, 62800 Brno

Kontakty: 544424811

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2014

Účinnost od: 1. 9. 2014

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy

- středně velká, plně organizovaná (1.-9. ročník) spádová škola, v ročníku většinou tři třídy, celkem cca 620 žáků
- od 6. ročníku možnost vzdělávání ve třídě s rozšířenou výukou anglického jazyka a matematiky
- postavená v roce 1993 na okraji městské části Líšeň, dobře dopravně dostupná dětem z Brna i blízkého okolí
- součástí školy je školní družina a mateřská škola, část v samostatné budově na ulici Poláčkova

Vybavení školy

- budova je složena ze tří objektů, propojených chodbou, hlučné provozy (tělocvičny, jídelna) jsou od ostatních částí touto chodbou odděleny, má čtyři podlaží, bezbariérový přístup do všech prostor
- kmenové i odborné učebny s interaktivními tabulemi, nově vybavená PC učebna, multimediální učebna, jazyková učebna, keramická dílna, učebna hudební výchovy, kuchyňka, učebna pracovních činností, učebna speciální pedagogiky
- sborovna s pedagogickou knihovnou, kabinety
- dvě tělocvičny, fitcentrum, moderní venkovní sportovní areál s dětským hřištěm, školní zahrada s venkovní učebnou, ve vnitrobloku se nachází nově zrekonstruované atrium k odpočinku
- školní klub s žákovskou knihovnou, hernou, relaxačním koutkem
- vnitřní prostory školy jsou barevně vymalovány, vybavené hracími koutky na chodbách (např. stolní tenis, lezecká stěna, herními prvky pro menší děti), zařízení školy je postupně obnovováno
- ve všech prostorách školy je zavedena počítačová síť s připojením k internetu
- školní kuchyně s jídelnou, projekt Mléko do škol
- šatny s uzamykatelnými skříňkami
- prostory na tříděný odpad
- ve všech podlažích jsou prostory pro osobní hygienu s dostatečným množstvím hygienických zařízení, včetně bezbariérových WC
- ve čtvrtém patře se nachází Galerie Hády, která je využívána i k prezentaci prací žáků

2.1 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

- ředitel školy, dva zástupci (1. a 2. stupeň), plně aprobovaný sbor učitelů, asistenti pedagogů
- vychovatelé školní družiny (jedna vedoucí vychovatelka)
- školní poradenské pracoviště – výchovný poradce, metodik prevence, školní psychologka, speciální pedagogové pro 1. a 2. stupeň a předměty speciálně pedagogické péče
- všichni pedagogičtí pracovníci se dále vzdělávají a aktivně se zapojují v projektech, do kterých je škola přihlášená, vyhodnocují svoji činnost
- celý pedagogický sbor je spolupracujícím týmem, který motivuje žáky k činnosti, dokáže udržet neformální kázeň a korektně jedná se žáky i jejich zákonnými zástupci, snaží se budovat dobré mezilidské vztahy a pozitivní klima a pověst školy

2.2 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

- do školy jsou přijímáni žáci většinou s trvalým bydlištěm v Brně – Líšni a blízkém okolí

- do šesté třídy s rozšířenou výukou anglického jazyka a matematiky jsou přijímány děti na základě výběrového řízení, organizovaného školou

2.3 DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Celoškolní projekty

- Otevřená škola (www.otevreneskoly.cz)
- Aktivní škola (www.aktivniskoly.cz)
- Město Brno zvyšuje kvalitu vzdělávání v ZŠ
- MAP – Místní akční plán rozvoje vzdělávání ve městě Brně
- Rodiče vítáni (www.rodicevitani.cz)
- Edison (<https://aiesec.cz/pro-skoly/>)
- Ekoškola (www.ekoskola.cz)
- Recyklohraní (www.recyklohrani.cz)
- NEPZ (www.nepz.cz)
- Rorýsí škola (www.rorysi.cz)
- Mléko do škol a Ovoce do škol
- CLIL (Content and Language Integrated Learning), obsahově a jazykově integrované vyučování, označuje v nejširším slova smyslu výuku nejazykového předmětu s využitím cizího jazyka jako prostředku komunikace a pro sdílení vzdělávacího obsahu. Obsah nejazykového předmětu je rozvíjen na 1. i 2. stupni za pomoci cizího jazyka a zároveň cizí jazyk slouží při zprostředkování daného vzdělávacího obsahu.
Ve výuce v naší škole využíváme prvky této metody – žáci si během výuky v nejazykových předmětech rozšiřují slovní zásobu cizího jazyka, spojenou s probíranou látkou.
Prvky jsou zařazovány nepravidelně, v různém rozsahu, nejsou užívány při vysvětlování učiva.
Při užívání prvků metody CLIL není žák ve výuce hodnocen. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami pomáhá v jejich pochopení a využívání pedagog nebo asistent pedagoga.
CLIL podporuje jazykovou rozmanitost a má vliv na rozvoj a zvýšení kompetencí. Využití daných prvků podporuje u žáků přijetí cizího jazyka jako přirozené součásti života.

2.4 ŽÁKOVSKÝ PARLAMENT

Žákovský parlament je skupina volených žáků školy (zpravidla jsou zde zastoupeny dvě děti z 4.-9. ročníku). Od spolužáků ve třídách i učitelů sbírají informace o tom, co by mohli ve škole zlepšit. Na pravidelných schůzkách parlamentu řeší, jakým způsobem těmto nápadům vyjít vstříc. Spolužáky ve třídách pravidelně informují o své činnosti.

Parlament se věnuje činnostem, které:

- proměňují fyzické prostředí školy a její okolí (vymalování chodby, pořízení šatních skříněk...)
- zlepšují atmosféru ve škole (soutěže, pořádání akcí...)
- rozvíjí vzdělání žáků (besedy se zajímavými lidmi, exkurze, pořádání výstav)
- podporují charitu (nákup kompenzačních pomůcek pro spolužáka, psí útulek, spolupráce s dětskými domovy)

Žákovský parlament:

- podporuje informovanost napříč školou
- zvyšuje zájem žáků o školní společenství
- vede děti k odpovědnému přístupu ke svému životu i ke světu
- pomáhá jim nabývat dovednosti, které jim umožní podílet se smysluplně na životě společnosti a dává jim možnost zažít, že mohou svět kolem sebe pozitivně proměňovat

2.5 SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI ŽÁKŮ A JINÝMI SUBJEKTY

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Spolupráce školy s rodinou představuje významný faktor efektivity vzdělávání dětí. Je proto úkolem školy vytvořit podmínky pro fungování partnerského vztahu s rodiči dětí, navázat a pravidelně s nimi udržovat kontakt, nabízet jim rozmanité formy spolupráce. Individualizovaný přístup uplatňuje škola nejenom ve vztahu k dětem, ale také k jejich rodinám a to tím, že dává rodičům prostor pro výběr takového typu spolupráce, který nejlépe vyhovuje jejich potřebám a možnostem.

Součástí pravidelné neformální komunikace mezi učiteli a rodiči představuje výměna informací o vývoji dítěte. Toto vzájemné sdílení poznatků o potřebách dětí napomáhá nejen rodině, ale i učiteli. Na základě vlastních pozorování v konfrontaci s údaji od rodičů může přizpůsobit podmínky ve škole tak, aby vyhovovaly potřebám dětí, vytvářet individuální plán rozvoje pro každé dítě, řešit problémy vzniklé v průběhu pobytu dětí ve škole a celkově tak směřovat k naplňování cílů své práce.

1. Respektujeme úlohu rodičů

Rodiče jsou nejvýznamnějšími činiteli ovlivňujícími vývoj dítěte. Mají právo a zároveň povinnost činit důležitá rozhodnutí týkající se jejich potomka. Bereme tuto jejich nezpochybnitelnou roli v každé situaci v úvahu a podle toho s nimi jednáme. Pěstujeme vzájemný respekt mezi učitelským týmem a rodinami.

2. Zachováváme důvěrnost

Rodiny mají právo na ochranu svých osobních informací v průběhu i po ukončení školní docházky svého dítěte. Informace požadované od rodin omezuje pouze na takové, které jsou nezbytně nutné k zajištění efektivního vzdělávání dětí. Informace a záznamy o dítěti mají k dispozici pouze jeho rodiče. Když je třeba poskytnout tyto informace i jiným osobám, seznamujeme s tímto faktem rodiče předem a žádáme o jejich souhlas.

3. Mluvíme s rodinami o očekáváních, která vůči sobě máme

Zejména na počátku (školního roku, školní docházky nebo ještě před vstupem dítěte do školy), ale i v průběhu školního roku zjišťujeme, jakou představu o vzdělávání svého dítěte a vzájemné spolupráci se školou rodiče mají. Zároveň otevřeně sdělujeme naše představy a záměry.

4. Podporujeme spolupráci s rodiči nabídkou vícero strategií k jejich zapojení

Rodiny jsou odlišné. Co je zajímavé pro jednu, nemusí být přijatelné pro rodinu druhou. Jsme flexibilní a tvořiví, aby si každá rodina mohla vybrat takové formy spolupráce, které jí budou nejvíce vyhovovat.

5. Respektujeme, že konkrétní způsob spolupráce si volí rodina sama

Naším úkolem je nabídnout rodinám co nejširší škálu možností ke spolupráci.

6. Usilujeme o zapojení celé rodiny

Ke spolupráci vyzýváme nejenom rodiče dětí, ale přispět mohou i další členové rodiny.

7. Plánujeme rodičovská setkání a konzultace v době, která rodině vyhovuje

Dáváme rodičům možnost, vybrat si termín setkání z několika navržených variant, rodiče si mohou dohodnout individuální konzultace.

8. Zaměřujeme se na silné stránky rodiny a poskytujeme jí pozitivní zpětnou vazbu

Zdůrazňujeme silné stránky rodiny a dosažené úspěchy. Dáváme rodinám najevo, že si ceníme jejich spolupráce a zapojení ve třídě.

9. Spolupracujeme s dalšími partnery školy

Jsme otevření spolupráci s ostatními institucemi a organizacemi, jejichž nabídek využíváme a i naopak, přispíváme jim v rámci svých možností naší prací.

10. Víme, že všechno nejde hned...

Partnerské vztahy a intenzivní spolupráci s rodiči budujeme postupně, průběžným stavěním na malých úspěších. Vyžaduje to čas a úsilí. Víme, že je to náročné, ale nevzdáváme se.

Jako formy spolupráce využíváme

- Systém třídních schůzek, hovorových hodin, individuální konzultace s učiteli, školním poradenským pracovištěm – termíny na webových stránkách školy, v žákovských knížkách, notýscích
- Přehled o hodnocení a klasifikaci – elektronický informační systém (průběžné čtvrtletní hodnocení, žákovská knížka)
- Webové stránky školy
- Komunikace e-mailem, telefonní – kontakty na webových stránkách školy
- Po domluvě nabízíme účast rodičů ve škole, na Dnech otevřených dveří
- Pořádáme akce pro žáky a rodiče
- Školská rada – pracuje dle § 168 Školského zákona – rodiče volí své zástupce a mohou být zvolenými zástupci
- Sdružení rodičů při ZŠ Horníkova – Horníček

Žáci, učitelé i rodiče se vyjadřují ke kvalitě výchovy vzdělávání v rámci evaluace.

Další spolupracující subjekty:

- Zřizovatel školy: Město Brno – městská část Líšeň se sídlem Jírova 2, 628 00 Brno
- Mateřské školy
- Pedagogicko-psychologické poradny, Speciálně pedagogická centra
- Hudební škola YAMAHA
- Sport centrum Brno Líšeň při ZŠ Horníkova
- Číba Sport Athletic, s.r.o.
- Policie ČR – dopravní výchova, besedy pro žáky
- Kulturní a společenská centra
- Další instituce zajišťující zájmové aktivity žáků i veřejnosti
- Svět vzdělání
- Pedagogická fakulta MU (fakultní škola)
- Fakulta sportovních studií MU

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

ŠVP je v souladu s upraveným RVP ZV z roku 2021, který vychází ze zákona č. 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2005 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

- Školní vzdělávací program zohledňuje potřeby a možnosti žáků, reálné podmínky a možnosti školy i oprávněné požadavky zákonných zástupců žáků.
- Je zpracován v souladu s RVP ZV pro celé období základního vzdělávání.
- Zajišťuje rovnoprávný přístup k základnímu vzdělávání pro všechny žáky s povinností školní docházky a přihlíží k jejich vzdělávacím potřebám a možnostem.
- Umožňuje realizaci diferencovaného a individualizovaného vyučování pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro žáky nadané a mimořádně nadané.
- Vytváří předpoklady pro realizaci vzdělávacího obsahu s ohledem na věkové zvláštnosti žáků a jejich individuální předpoklady, a tím pro postupné utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.
- Vede k naplňování cílů základního vzdělávání stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni školy a k naplňování cílového zaměření vzdělávacích oblastí stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni vyučovacích předmětů.
- Pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému a kritickému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Je zpracován tak, aby umožňoval učitelům rozvíjet tvořivý styl práce a neomezoval je při uplatnění případných časových i metodických odlišností, které vycházejí z konkrétních potřeb žáků a ze zkušeností učitelů s efektivními způsoby výuky.

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Škola **Spolupracující Otevřená Všeobecná Aktivní**

Hlavním cílem naší školy je vytvořit systém výuky, který by vyhovoval každému dítěti bez ohledu na jeho nadání, podle jeho individuálních potřeb. Chceme u každého dítěte vytvořit pozitivní vztah ke vzdělání a motivovat ho k dalšímu sebevzdělávání.

Škola nemá specifické zaměření, svými aktivitami ale tíhne hlavně ke sportovní a přírodovědně-ekologické tematice, důraz klade i na jazykovou vybavenost.

Chceme být školou otevřenou všem dětem, rodičům, veřejnosti, a to jak obsahem vzdělání, demokratickými principy, respektováním žáka jako osobnosti, širokou nabídkou, diferencovaným přístupem, vztahy ve škole, tak zapojením školy i jejich absolventů do veřejného života a jejich profesní orientace.

- Škola je místem pohody a bezpečí, umožňuje maximální rozvoj dětí s různým nadáním a nenásilnou formou probouzí tvořivost, zdravé sebevědomí, schopnost spolupráce, empatie, sebereflexe, schopnost zaujmout postoj, pochopit souvislosti, vnímat vše, co nás obklopuje
- Všichni mají příležitost objevit své možnosti, rozvinout zvědavost, naučit se všestranné komunikaci
- Společně poznáváme, že každý vidí skutečnost jinými očima, vnímá ji jiným způsobem a vyznává jiné hodnoty, že jsme každý jiný
- Respektujeme osobnost každého žáka v jeho individuálních potřebách a zájmech, pomáháme v jeho osobním rozvoji

- Při výuce používáme metody vedoucí k efektivnímu učení, podporujeme samostatné myšlení žáků a jejich aktivitu, vytváříme pozitivní klima
- Vycházíme z jejich vlastních prožitků a zkušeností, vedeme je k práci s různými informačními zdroji
- Úroveň klíčových kompetencí, získaných na škole, není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě
- Výuku doplňujeme o ŠvP, LVK, výlety, kurzy, vzdělávací a kulturní programy ...

PROFIL ABSOLVENTA

Profil absolventa představuje souhrn schopností, dovedností a postojů žáka.

Veškerá činnost školy proto směřuje k tomuto cíli. Naplněním výstupů z jednotlivých ročníků a předmětů, školními pravidly, samotným učivem, volbou metod a celkovým klimatem školy by měl být profil absolventa základní školy vytvořen a při opouštění školy dokončen.

Absolvent naší školy:

- je zodpovědný a samostatný
- asertivně komunikuje a spolupracuje
- aplikuje své znalosti
- je vybaven znalostmi, vědomostmi, dovednostmi a návyky potřebnými k dalšímu studiu na různých typech a oborech škol dle vlastního výběru
- během studia získává kompetence potřebné pro profesní orientaci a studium na vyšším stupni vzdělávání
- využívá různé zdroje informací
- umí formulovat své myšlenky, akceptuje názor druhého
- k řešení problému přistupuje aktivně
- vystupuje kultivovaně
- dosáhl maximálního rozvoje všech složek své osobnosti
- chápe hodnotu zdraví, usiluje o jeho upevnování a ochranu, myslí ekologicky
- ctí kulturní tradice národa
- je hrdý na svoji školu

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie utvářejí a rozvíjejí u žáků tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Vybírat vhodné způsoby a metody učení, projevovat zájem o celoživotní učení
- Vyhledávat a třídit informace, využívat v procesu učení
- Uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků, poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- Samostatně pozorovat a experimentovat a z výsledků vyvozovat závěry
- Poznávat smysl a cíl učení, posuzovat vlastní pokrok, zhodnotit své výsledky

Kompetence k řešení problémů

- Rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o jeho příčinách a naplánovat způsob řešení
- Vyhledávat informace vhodné k řešení problému, objevovat různé varianty řešení
- Samostatně řešit problémy
- Aplikovat řešení problémů v obdobných situacích
- Obhajovat svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, vyjadřovat se výstižně a souvisle v písemném i ústním projevu
- Naslouchat a porozumět druhým lidem, zapojovat se do diskuse, obhajovat svůj názor
- Rozumět neverbální komunikaci
- Využívat informační a komunikační prostředky
- Komunikaci využívat ve společenském styku

Kompetence sociální a personální

- Spolupracovat ve skupině, podílet se na utváření pravidel práce v týmu
- Podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, upevňovat dobré mezilidské vztahy, přispívat k diskusi ve skupině
- Ovládat své jednání ve skupině a zároveň respektovat názory a chování jiných

Kompetence občanské

- Respektovat přesvědčení druhých, vážit si jich, být empatický
- Mít právní a společenské povědomí ve škole i mimo ni
- Chovat se zodpovědně v krizových situacích a poskytovat účinnou pomoc
- Respektovat a chránit naše tradice, aktivně se zapojovat do kulturního dění a sportovních aktivit
- Chápat základní ekologické souvislosti, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- Chránit své zdraví

Kompetence pracovní

- Používat bezpečně a účinně materiály a nástroje, dodržovat vymezená pravidla
- Při práci chránit své zdraví, zdraví ostatních a životní prostředí
- Vzděláváním se připravovat na budoucí profesi
- Učit se rozvíjet podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Za žáka se speciálními vzdělávacími potřebami považujeme žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. až 5. stupně. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami využíváme podpůrná opatření podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory v oblasti metod výuky, organizace výuky a zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka, u nichž je možné prostřednictvím drobných úprav dosáhnout zlepšení.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

- Zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory, kterých chceme se žákem dosáhnout a způsobu vyhodnocování jeho naplňování.
- Zpracuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a speciálním pedagogem, má písemnou podobu.
- Třídní učitel zaznamená zahájení poskytovaného podpůrného opatření do školní matriky.
- Vypracovaný PLPP projedná třídní učitel s pracovníkem Školního poradenského pracoviště (speciálním pedagogem) a seznámí s ním zákonného zástupce žáka, který PLPP podepíše.
- Po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření za základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. v případě, že poskytnutá podpůrná opatření nestačila, škola doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. z vyšetření v poradenském zařízení obdrží škola Doporučení pro vzdělávání žáka, kde bude uveden stupeň podpůrných opatření a doporučení pro práci se žákem.
- PLPP je uložen u výchovného poradce.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení a informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.

Doporučení školského poradenského zařízení pro vzdělávání žáka se SVP

- Jeho konečná podoba je zpracována po vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení a vzájemné komunikaci školského poradenského zařízení a školy, za kterou jedná pověřený pracovník.
- V konečné podobě přichází ze školského poradenského zařízení datovou schránkou do školy, kde je mu přiděleno číslo jednací.
- Doporučení projednají pracovníci Školního poradenského zařízení s třídním učitelem a zákonným zástupcem žáka. Zákonný zástupce podepíše **Informovaný souhlas**, který obsahuje souhlas s poskytováním podpůrných opatření, informace o důsledcích vyplývajících z poskytování podpůrných opatření a informace o organizačních změnách, které mohou nastat v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření.
- Dokumentace je shromážděna u výchovného poradce.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

- Pokud má žák v Doporučení pro vzdělávání doporučeno vypracování IVP, zákonný zástupce písemně požádá o vzdělávání dle IVP.

- Ředitel školy vydá písemné rozhodnutí o vzdělávání dle IVP. Škola musí do 30 dnů od doručení Doporučení ke vzdělávání ze školského poradenského pracoviště IVP vypracovat, projednat se zákonným zástupcem, který IVP podepíše. Podpis IVP je zároveň písemným informovaným souhlasem se vzděláváním podle vypracovaného IVP.
- IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími ostatních předmětů a speciálním pedagogem 1. nebo 2. stupně, třídní učitel zodpovídá za jeho celkové vypracování.
- Třídní učitel zaznamená zahájení poskytování podpůrných opatření do školní matriky.
- Má písemnou podobu. IVP schvaluje ředitel školy.
- Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného vyhláškou č. 27/2016 Sb., obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání, časovém a obsahovém rozvržení, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka. Je otevřený dokument, který může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka, může být vypracován i pro kratší období, než je školní rok.
- Dle Doporučení školského poradenského pracoviště lze žákům od 3. stupně podpůrných opatření v IVP provést úpravy vzdělávacích obsahů. Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy, nebo lze celý vzdělávací obsah nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru. v případě doporučení úpravy očekávaných výstupů stanovených v ŠVP budeme vycházet z doporučené minimální úrovně výstupů v upraveném RVP ZV, platném od 1. 9. 2016 s přihlédnutím ke speciálním vzdělávacím potřebám žáka a se snahou o dosažení jeho osobního maxima. Tuto úroveň zpracujeme do IVP.
- S vypracovaným IVP se seznámí všichni pedagogičtí pracovníci, kteří se podílejí na vzdělávání žáka.
- IVP je uložen u výchovného poradce.
- IVP je vyhodnocován na konci každého pololetí, zákonný zástupce je s vyhodnocením seznámen. Za zhodnocení IVP je zodpovědný třídní učitel.

Plán vzdělávání (PLPP, IVP) je vždy nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima.

Podmínky školy pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- kvalifikované personální zabezpečení, připravenost pedagogických pracovníků na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- úzká spolupráce pedagogických pracovníků se Školským poradenským pracovištěm
- úzkou spoluprací se školským poradenským pracovištěm (PPP, SPC), zdravotnickými zařízeními, případně dalšími subjekty
- spoluprací s rodinou
- vytvoření vhodných podmínek pro výuku a její organizaci
- utvoření optimálního a podnětného pracovního prostředí
- specifické postupy, metody a formy, umožnění pravidelné relaxace žáků
- respektování zvláštností a možností žáků
- při výuce a hodnocení zohledňování stupně podpůrných opatření
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- umožnění používání vhodných kompenzačních, relaxačních a didaktických pomůcek
- vypracování individuálních vzdělávacích plánů, jejich dodržování a vyhodnocování
- v případě potřeby zajištění asistenta pedagoga
- výuka v předmětech speciálně pedagogické péče

Předměty speciálně pedagogické péče

Jako podpurná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče:

- logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči
- rozvoj grafomotorických dovedností,
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností
- zrková stimulace
- rozvíjení sluchového vnímání
- další oblasti případně vychází z konkrétních obtíží žáka

Výčet je otevřený a náplň předmětů bude vycházet z doporučení ŠPZ. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznaným podpurným opatřením v rámci IVP.

Předměty speciálně pedagogické péče jsou realizovány v disponibilních hodinách dle učebního plánu.

Výuka probíhá jako individuální nebo skupinová s maximálním počtem 4 žáci ve skupině.

Předměty speciálně pedagogické péče nejsou klasifikovány.

Jazyková příprava žáků-cizinců

Žáci-cizinci mají podle § 20 školského zákona nárok na bezplatnou jazykovou přípravu k začlenění do základního vzdělávání. Za zajištění bezplatné přípravy je odpovědný krajský úřad příslušný podle místa pobytu žáka ve spolupráci se zřizovatelem školy.

Podrobnosti upravuje § 10 až § 11b vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 271/2021 Sb..

Dle § 16 školského zákona mají žáci nárok na podpurná opatření mj. s ohledem na odlišné kulturní prostředí a životní podmínky.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP

Školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště tvoří v naší škole výchovný poradce, školní psycholog, speciální pedagogové pro 1. a 2. stupeň, metodik prevence a logoped. Činnost školního poradenského pracoviště koordinuje výchovný poradce. Pověřeným pracovníkem pro komunikaci se školskými poradenskými zařízeními je speciální pedagog 1. stupně.

Pracovníci školního poradenského pracoviště dodržují etický kodex školních poradenských pracovníků.

Poradenské služby poskytované školou

- poradenství zákonným zástupcům žáka v oblasti výchovy vzdělávání, styly a strategie učení, postupy při neprospěchu žáka, prevence školní neúspěšnosti
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů
- poradenství v obtížných životních situacích žákům i jejich zákonným zástupcům v souvislosti s výukou
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- kariérové poradenství, vhodná volba dalšího vzdělávání
- podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků

- poskytování informací o službách dalších poradenských zařízení a spolupráce s nimi
- metodická podpora učitelům v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech

Výchovný poradce

- řídí a koordinuje činnost školního poradenského pracoviště
- uchovává dokumentaci spojenou s činností školního por. pracoviště
 - sestavuje plán práce ŠPP, zápisy z porad ŠPP
 - doporučení ke vzdělávání žáků se SVP
 - PLPP, IVP
 - kontroluje školní matriku v souvislosti se zápisem podpůrných opatření jednotlivých žáků
- poskytuje žákům a jejich zákonným zástupcům konzultační hodiny
- pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje komunikaci mezi zákonnými zástupci, učiteli a žáky
- je v kontaktu s odděleními péče o dítě příslušných úřadů městských částí, pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálně pedagogickými centry, středisky výchovné péče, Policií ČR a dalšími organizacemi
- zajišťuje kariérové poradenství a informovanost žáků a rodičů týkající se přijímacího řízení na SŠ
- spolupracuje se školním metodikem prevence, pomáhá vytvářet a realizovat preventivní program školy

Školní psycholog

- vykonává činnosti konzultační, poradenské, diagnostické, metodické a informační, pracuje se žáky, pedagogy i rodiči
- ve škole působí na zkrácený úvazek
- dokumentaci o svých činnostech vede v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů a etickým kodexem školního psychologa
- spolupracuje se specializovanými školskými a dalšími poradenskými zařízeními, dále se zařízeními a institucemi zdravotnickými a sociálními, s orgány státními i nestátními, s organizacemi péče o děti a mládež apod.
- úzce spolupracuje s třídními učiteli a ostatními pedagogickými pracovníky na klimatu školy a jednotlivých tříd
- koordinuje pedagogicko-psychologické poradenství ve škole
- pracuje s celým systémem školy (vedení, ped. sbor, třídní učitelé, žáci, rodiče žáků)
- podílí se na vytváření strategií a programů zaměřených na podporu rozvoje osobnosti žáků
- podílí se na vytváření a realizaci preventivních programů zneužívání návykových látek a negativních jevů v chování žáků
- podílí se na monitorování problémových projevů chování, pravidelně provádí analýzy a návrhy konkrétních opatření
- podílí se na přijímacím řízení
- provádí komplexní diagnostiku orientovanou na zjišťování příčin poruch učení a chování
- zjišťuje individuální předpoklady pro uplatňování a rozvíjení schopností a nadání žáků
- provádí edukační terapii
- provádí prevenci školní neúspěšnosti
- provádí krizovou intervenci a neodkladná psychologická vyšetření žáků
- provádí pedagogicko-psychologickou diagnostiku v souvislosti s profesní orientací žáků ve spolupráci s učiteli, kteří vyučují předměty volbu povolání

- odborně a metodicky pomáhá učitelům zavádět a aplikovat pedagogicko-psychologické poznatky do vzdělávacího procesu
- poskytuje konzultační pomoc rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu

Školní speciální pedagog

- koordinuje speciálně-pedagogické poradenství ve škole
- připravuje a ovlivňuje podmínky pro integraci dětí s přiznaným podpůrným opatřením ve spolupráci s dalšími odborníky, dlouhodobě sleduje a pravidelně vyhodnocuje proces integrace
- provádí speciálně-pedagogické diagnostické činnosti
- pomáhá vytvářet a koordinovat vznik PLPP a individuálních vzdělávacích plánů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- realizuje speciálně pedagogické vzdělávací činnosti a poskytuje reedukační péči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- navrhuje a pomáhá realizovat opatření, která směřují ke zkvalitnění vzdělávací práce školy v oblasti speciální pedagogiky
- poskytuje pedagogickým pracovníkům školy metodickou pomoc a odborné informace z oblasti speciální pedagogiky, pomáhá při jejich aplikaci
- koordinuje spolupráci se speciálně pedagogickým centrem a dalšími specializovanými pracovišti
- poskytuje poradenskou a konzultační pomoc rodičům žáků nebo jejich zákonným zástupcům
- dodržuje etický kodex poradenského pracovníka

Metodik prevence

- spolupracuje se školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem
- spolupracuje s výchovným poradcem a třídními učiteli
- vytváří ve spolupráci s výchovným poradcem Minimální preventivní program, podílí se na tvorbě Krizového plánu školy
- pomáhá vytvářet a realizovat program prevence zneužívání návykových látek a negativních jevů ve škole
- sleduje aktuální situaci na škole a inovuje strategie přístupu k prevenci
- poskytuje odborné vedení a metodickou pomoc pedagogickým pracovníkům školy při realizaci preventivního programu školy a při provádění jednotlivých preventivních aktivit
- koordinuje poskytování vzdělávacích akcí pro žáky na dané škole
- spolupracuje s institucemi, které zajišťují odbornou pomoc v problematice prevence a zneužívání návykových látek
- zajišťuje informovanost žáků, rodičů nebo jejich zákonných zástupců o činnosti institucí, které poskytují pomoc dětem, které mají problémy se závislostmi nebo jinými negativními jevy v jejich vývoji, spolupracuje se středisky výchovné péče, s krizovými centry a dalšími institucemi, které poskytují primární, sekundární i terciální péči ve státních i nestátních zařízeních
- ve spolupráci s dalšími odborníky poskytuje konzultační a poradenskou pomoc rodičům
- podílí se na akcích pořádaných školou v oblasti volno časových aktivit

Zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pověřeným pracovníkem za komunikaci se speciálními školskými zařízeními při projednávání Doporučení ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je speciální pedagog 1. stupně.

Všichni další pracovníci Školního poradenského pracoviště komunikují s institucemi, které jsou nějak zapojeny, nebo mají vliv na vzdělávání a výchovu žáků, dle potřeby, pomáhají v komunikaci s těmito subjekty i dalším pedagogickým pracovníkům.

3.4 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Za nadaného žáka je považován žák, který při adekvátní podpoře vykazuje vysokou úroveň v jedné či více oblastech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně v celém okruhu činností. Zjišťování mimořádného nadání provádí školské poradenské zařízení a vzdělávání žáka probíhá – dle Doporučení ke vzdělávání, dle individuálního vzdělávacího plánu. IVP obsahuje závěry doporučení školského poradenského zařízení, údaje o způsobu poskytování individuální péče, vzdělávací model mimořádně nadaného žáka a seznam doporučených pomůcek. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a Školním poradenským pracovištěm. IVP má písemnou podobu a je sestaven a projednán se zákonnými zástupci žáka nejpozději do 30 dnů od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je otevřený dokument a může být doplňován a upravován během školního roku. Jednou za pololetí je prováděno vyhodnocení IVP. Poskytování vzdělávání podle IVP se uskutečňuje na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce – je zároveň podpisem vyhotoveného IVP.

Mimořádně nadaní žáci mohou navštěvovat některé předměty ve vyšším ročníku nebo mohou být přerazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

Základem práce s nadaným dítětem je důležitá dostupnost činnosti, v níž žák nadání projevuje nebo může projevit. Talentovaní žáci by měli mít možnost svůj talent projevit a kultivovat pod vedením našich učitelů v příslušných předmětech či při práci lektorů zajišťujících kroužky.

K činnostem ve výuce samotné může např. učitel dávat přednost kooperativnímu – skupinovému vyučování, kde nadaného žáka zvolí do vedoucí funkce, dále projektové vyučování, kde může propojovat své poznatky z různých vědních oborů a spojovat je s reálným životem. Je možnost, aby předmět, v němž žák vyniká, navštěvoval v tom ročníku, kam jeho schopnosti dosahují.

K tomu, aby se nadaný žák vyvíjel zdravě, nebyl jednostranně zaměřen, dobře se rozvíjela jeho osobnost, jeho fyzický a psychický rozvoj, emocionalita, by měla přispět souhra všech, kteří se na výuce žáka podílejí.

Nutná je i úzká spolupráce s rodinou a pedagogicko-psychologickým pracovištěm.

Třída s rozšířenou výukou anglického jazyka a matematiky

Třída je zřízena pro žáky 2. stupně, (6.-9. ročník).

Do třídy jsou zařazeni žáci na základě žádosti zákonného zástupce a dle výsledku výběrového řízení, organizovaného školou.

Žáci této třídy se vzdělávají podle upraveného učebního plánu v ŠVP.

3.5 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V rámci ŠVP ZV zařazujeme jako povinnou součást vzdělávání následující tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchovu
- Výchovu demokratického občana
- Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchovu
- Environmentální výchovu
- Mediální výchovu

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova

Smyslem tohoto tématu je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti, najít řešení běžných situací každodenního života a najít cestu ke spokojenému životu, založeném na dobrém vztahu k sobě samému i okolí.

Přínos průřezového tématu:

- vede k porozumění sobě samému i jiných, k hodnotám jiných, ke spolupráci a pomoci
- utváří dobré mezilidské vztahy a dovednost spolupracovat
- napomáhá získat dovednosti při řešení konfliktních situací
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti týkající se duševní hygieny
- napomáhá prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.

Tematické okruhy:

1. Osobnostní rozvoj

- rozvoj schopnosti poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygienu
- kreativitu.

2. Sociální rozvoj

- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a soutěživost.

3. Morální rozvoj

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

3.5.2 Výchova demokratického občana

Cílem tohoto téma je vychovat z dětí nejen kvalitního člověka, ale i člověka znalého svých práv a povinností, demokracie, orientujícího se v současných problémech a konfliktech společnosti a s uměním je řešit.

Přínos průřezového tématu:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- rozvíjí a podporuje komunikativní a dialogické schopnosti
- prohlubuje empatii a smysl pro spravedlnost
- vede k uvažování v širších souvislostech a kritickému myšlení
- učí úctě a sebeúctě, samostatnosti a angažovanosti
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.

Tematické okruhy:

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Cílem tohoto tématu je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i při rozhodování o svém budoucím osobním životě. Téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Prolíná se všemi vzdělávacími oblastmi.

Přínos průřezového tématu:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy a národnostmi
- prohlubuje vědomosti o struktuře a funkci mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení mezinárodních i lokálních konfliktů
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí
- vede k pochopení významu EU
- vede k pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobní vzory

Tematické okruhy:

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

3.5.4 Multikulturní výchova

Toto téma umožňuje žákům seznamovat se s tradicemi a hodnotami různých kultur a srovnat je s kulturou naší. Vychovává žáky k toleranci a solidaritě, sblíží menšinové a majoritní etnika ke společným aktivitám a spolupráci.

Naši školu navštěvují žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí. Škola plně respektuje jejich např. náboženské odlišnosti, sblížíme děti povídáním o životě v jejich zemi, o jejich školách a koníčcích.

Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

Přínos průřezového tématu:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- využívá interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti, chápat rovnocennost
- učí rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhat, aby se nerozvíjela xenofobie
- učí uvědomovat si rovnocennost všech kultur
- poskytuje znalost základních pojmů multikulturní terminologie
- ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu.

Tematické okruhy:

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Podpora multikulturality
- Princip sociálního smíru a solidarity.

3.5.5 Environmentální výchova

Toto téma vychází z komplexního pojmání vztahu člověka k životnímu prostředí, a to od nejbližšího okolí po biosféru planety. Člověka učí být odpovědným za jednání své i společnosti vzhledem k životnímu prostředí, k nezbytnosti přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti, k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí.

Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

Přínos průřezového tématu:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, a to v lokálním i globálním měřítku
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky žádoucího jednání vůči prostředí
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí

Tematické okruhy:

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí.

Velmi úspěšně realizujeme projekt třídění druhotných surovin, sbíráme šípky a kaštiny. Ve všech třídách se účastníme v dubnu Dne Země. Podnikáme brigády na sběr odpadků v okolí školy i v nejbližším lese.

Prostředkem k naplňování cílů environmentální výchovy je naše spolupráce na ekologických projektech vyhlášených Lipkou a Rezekvítkem a úsilí o získání titulu Ekoškola, spolupracujeme také s lesní správou Křtiny.

3.5.6 Mediální výchova

Toto téma nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Ty představují významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků, ovlivňují výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec.

Důležité je zde správné vyhodnocení sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logika, hodnotová platnost).

Žák by měl znát fungování a společenskou roli současných médií, analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost, popř. je spojit s jinými sděleními.

Naše škola vydáváním vlastního časopisu, hojným využíváním internetu a sledováním nejnovějších informací z novin a časopisů, odebráním některých odborných časopisů (Svět poznání apod.) a jiných aktivit přispívá k rozvoji žáků v této oblasti.

Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřeby rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Přínos průřezového tématu:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k obsahům a kritickému odstupu od nich, využívat média nejen jako zdroje informací, ale i zábavy
- vytváří představu o úloze médií v klíčových situacích a demokracii vůbec
- rozvíjí komunikační schopnosti a stylizaci mluveného a psaného projevu
- možnost svobodného vyjádření vlastních postojů pomáhá utvářet vlastní postoj i odpovědnost za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy:

- Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálních sdělení
- Práce v realizačním týmu.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova		1. stupeň	2. stupeň
Osobnostní rozvoj			
- rozvoj schopností poznávání	OSV OR 1	TV 2. roč	Vob 6. roč.
- sebepoznání a sebepojetí	OSV OR 2	Prv 1. roč	VZD 6. roč
- seberegulace a sebeorganizace	OSV OR 3	Pč 5. roč.	VZD 6. roč.
- psychohygiena	OSV OR 4	Tv 3. roč	Vob 8. roč.
- kreativita	OSV OR 5	Vv 4. roč.	Vv 6.-9. roč.
Sociální rozvoj			
- poznávání lidí	OSV SR 1	Prv 2. roč.	Vob 9. roč.
- mezilidské vztahy	OSV SR 2	Prv 3. roč.	Vob 9. roč.
- komunikace	OSV SR 3	Čj 4. roč.	Vob 8. roč.
- kooperace a kompetice	OSV SR 4	Tv 5. roč.	Tv 6.-9. roč.
Morální rozvoj			
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OSV MR 1	M 5. roč.	M 6. -9. roč.
- hodnoty, postoje, praktická etika	OSV MR 2	Čj 5. roč.	VZD 6. roč.
Výchova demokratického občana			
- občanská společnost a škola	VDO 1	VI 4. roč.	Vob 6. roč.
- občan, občanská společnost a stát	VDO 2	Prv 3. roč.	Z 8. roč.
- formy participace občanů v politickém životě	VDO 3	VI 5. roč.	Vob 9. roč.
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VDO 4	VI 5. roč.	D 6. a 9. roč.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech			
- Evropa a svět nás zajímá	EGS 1	VI 5. roč.	Aj, Rj, Nj 8. roč.
- objevujeme Evropu a svět	EGS 2	VI 5. roč.	Z 8. roč.
- jsme Evropané	EGS 3	Aj 5. roč.	D 9. roč.
Multikulturní výchova			
- kulturní diference	MKV 1	Hv 4. roč.	Hv 7. roč
- lidské vztahy	MKV 2	Prv 3. roč.	Vob 6. roč.

- etnický původ	MKV 3	VI 4. roč.	Vob 9. roč.
- multikulturalita	MKV 4	Aj 5. roč.	Aj, Rj, Nj 9. roč.
- princip solidárního smíru a solidarity	MKV 5	VI 5. roč.	D 9. roč.
Enviromentální výchova			
- ekosystémy	ENV 1	Př 4. roč.	Ev 7. roč.
- základní podmínky života	ENV 2	Prv 3. roč.	Ch 8. roč.
- lidské aktivity a problémy životního prostředí	ENV 3	Př 5. roč.	Ch 8. roč.
- vztah člověka k prostředí	ENV 4	Prv 2. roč.	Ev 7. roč.
Mediální výchova			
- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MED 1	Čj 5. roč.	Čj 9. roč.
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	MED 2	Čj 5. roč.	Čj 9. roč.
- stavba mediálních sdělení	MED 3	Inf 5. roč.	Čj 9. roč.
- vnímání autora mediálních sdělení	MED 4	Hv 5. roč.	Čj 8. roč.
- fungování a vliv médií ve společnosti	MED 5	Čj 5. roč.	Vob 8. roč.
- tvorba mediálního sdělení	MED 6	Inf 5. roč.	Čj 9. roč.
- práce v realizačním týmu	MED 7	Vv 5. roč.	Ev 7. roč.

Formy práce realizace průřezových témat:

- INT = integrace průřezových témat do předmětu
- PRO = plnění formou projektu
- PRE = výstup v samostatném předmětu

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

Předmět	Ročník					Celkem hodin	Disp. hodiny
	1.	2.	3.	4.	5.		
Učební plán							
Jazyk a jazyková komunikace							
Český jazyk a literatura	8	8	8	8	6	38	5
Cizí jazyk	1	2	3	3	3	12	3
Matematika a její aplikace							
Matematika	4	5	5	5	5	24	4
Informatika							
Informatika	-	-	-	1	1	2	-
Člověk a jeho svět							
Prvouka	2	2	3	-	-	7	-
Přírodověda	-	-	-	1	2	3	1
Vlastivěda	-	-	-	2	2	4	2
Umění a kultura							
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	-
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	-
Člověk a zdraví							
Tělesná výchova	3	2	2	2	2	11	1
Člověk a svět práce							
Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Nepovinné předměty	1	1	1	1	1	5	-
Počet hodin týdně celkem	21+1	22+1	24+1	26+1	25+1	118+5	16

4.2 UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

Předmět	Ročník				Celkem hodin	Disp. hodiny
	6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace						
Český jazyk a literatura	5	4	4	5	18	3
Anglický jazyk - 1. cizí jazyk	3	3	3	3	12	-
Německý/ruský jazyk - 2. cizí jazyk	0	2	2	2	6	-
Matematika a její aplikace						
Matematika	4	4	5	5	18	3
Informatika						
Informatika	1	1	1	1	4	-
Člověk a příroda						
Chemie	-	-	2	2	25	5
Fyzika	2	2	1	2		
Přírodopis	2	2	2	1		
Zeměpis	2	2	2	1		
Člověk a společnost						
Dějepis	2	2	2	2	11	1
Výchova k občanství	1	-	1	1		
Umění a kultura						
Hudební výchova	1	1	1	1	10	1
Výtvarná výchova	2	2	1	1		
Člověk a zdraví						
Výchova ke zdraví	1	-	-	-	10	-
Tělesná výchova	2	3	2	2		
Člověk a svět práce						

Pracovní činnosti	1	1	1	1	4	1
Povinně volitelné předměty	-	1	2	1	4	4
Počet hodin týdně	29	30	32	31	122	18

Poznámky k učebnímu plánu:

- Učební plán je seznam předmětů povinných a tzv. doplňujících vzdělávacích oborů
- V plánu je stanovena hodinová dotace jednotlivých předmětů a jsou využívány pevně dané hodiny, popř. je jejich počet posílen z tzv. disponibilních hodin
- První cizí jazyk – Aj – je vyučován od 1. ročníku
- Druhý cizí jazyk – Nj/Rj – je vyučován od 7. ročníku v rozsahu 6 hodin na celém druhém stupni
- Skladba doplňujících vzdělávacích oborů je variabilní a je plně v kompetenci školy, předměty jsou nabízeny tak, aby žáci měli možnost prohloubit své poznatky a dovednosti v oblasti svých zájmů. Zároveň jsou vybírány podle personálních, materiálních a finančních možností školy
- Od 1. 9. 2014 je změněn název předmětu Praktické činnosti na Pracovní činnosti – 1. stupeň
- Ve 2. ročníku probíhá plavecký výcvik v rozsahu 40 hodin
- Na 1. stupni vyučujeme nepovinný předmět náboženství, je vedeno katechetkou
- Individuální požadavky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zakotveny v konkrétních individuálních plánech

4.3 UČEBNÍ PLÁN VÝBĚROVÁ TŘÍDA

Předmět	Ročník				Celkem hodin	Disp. hodiny
	6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace						
Český jazyk a literatura	4	4	4	5	17	2
Anglický jazyk - 1. cizí jazyk	4	4	4	4	16	4
Německý/ruský jazyk - 2. cizí jazyk	-	2	2	2	6	-
Matematika a její aplikace						
Matematika	4	4	5	5	18	3
Informatika						
Informatika	1	1	1	1	4	3
Člověk a příroda						

Chemie	-	-	2	2	25	4
Fyzika	2	2	1	2		
Přírodopis	2	2	2	1		
Zeměpis	2	2	2	1		
Člověk a společnost						
Dějepis	2	2	2	2	11	-
Výchova k občanství	1	-	1	1		
Umění a kultura						
Hudební výchova	1	1	1	1	10	-
Výtvarná výchova	2	2	1	1		
Člověk a zdraví						
Výchova ke zdraví	1	-	-	-	10	-
Tělesná výchova	2	3	2	2		
Člověk a svět práce						
Pracovní činnosti	1	1	-	1	3	-
Povinně volitelné předměty	-	-	1	1	2	2
Nepovinné předměty	1	1	-	-	2	-
Počet hodin týdně	29+1	30+1	31	32	122+2	18

5 VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Tato vzdělávací oblast zaujímá ve výchovně vzdělávacím procesu stěžejní postavení. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk (Jazyková komunikace). Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

5.1.1 Český jazyk a literatura

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. porovnávání, třídění a zobecňování.

V *Literární výchově* se žáci prostřednictvím četby učí vnímat specifické znaky různých literárních druhů, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnoty a obohatit jejich duchovní život.

Výuka vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura probíhá většinou v kmenových učebnách. Součástí vyučování jsou i návštěvy divadelních a filmových představení, literární exkurze, práce s odbornou literaturou a využívání všech dostupných moderních pomůcek a technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- rozvíjení a upevňování jazykových dovedností (poslech a interpretace textu, samostatný ústní projev na dané téma)
- efektivní získávání poznatků z odborné literatury (např. jazykové příručky) – rozšiřování slovní zásoby, pochopení základních mluvnických pravidel a jejich zařazení do systému jazyka
- rozlišování významových vztahů mluvnických jednotek ve větě i souvětí
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání

- samostatné získávání informací z různých zdrojů a zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- kritické zhodnocení svých znalostí

Kompetence k řešení problémů

- chápání a používání zásad slovosledu v české větě
- využívání dovednosti orientace v základních jazykových příručkách a v informačních zdrojích při řešení úkolů
- zdokonalování svých rozhodovacích schopností při řešení problémových úloh jazykového typu
- zdokonalování schopnosti volit správné jazykové prostředky pro vlastní interpretaci a následné plnění zadaných úkolů
- uplatňování získaných znalostí v praxi – prezentace vlastního názoru

Kompetence komunikativní

- vhodné využívání spisovných jazykových prostředků (prostřednictvím slohového učiva i úkolů jazykových) ke kultivovanému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu
- efektivní využívání poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu
- využívání získaných znalostí k tvořivému psaní i k práci s textem
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- vnímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb, prožitků a ke sdělování názorů

Kompetence sociální a personální

- respektování názoru druhých při týmové spolupráci
- rozvíjení schopnosti argumentovat a neagresivně prezentovat vlastní názor
- efektivní uplatňování výměny zkušeností
- zdokonalování ve schopnosti kooperovat při práci ve skupině
- zdokonalování při hodnocení vlastní práce a využívání informací pro nápravu

Kompetence občanské

- dodržování základních principů a společenských norem chování (slušné chování, úcta k starším lidem, pomoc slabším)
- uvědomování si našich národních tradic i kulturního dědictví (mateřský jazyk, česká literatura, kultura, osobnosti)
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního a kulturního bohatství
- přispívání k rozvoji národní hrdosti a uvědomování si historického významu českého národa

Kompetence pracovní

- zdokonalování využití základních jazykových příruček a informačních zdrojů při správném plnění jazykových i slohových úkolů
- zdokonalování se při samostatné práci s pomůckami – učebnice, pracovní sešit

- uvědomování si významu dobrých jazykových znalostí a schopností jako základní předpoklad pro praktické životní osobní i pracovní uplatnění

Kompetence digitální

- vedení žáků ke kritickému vnímání mediálního obsahu
- navozování různých modelových komunikačních situací a vytváření příležitostí k rozvíjení komunikačních strategií a technik s ohledem na komunikační situaci a záměr

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	zapisuje hlásku do grafické podoby, sluchová analýza a syntéza, rozlišuje všechna písmena velké a malé abecedy	nácvik písmen – písanka, skládání slov z písmen, slabika, sluchové rozlišení hlásek, správná výslovnost, modulace souvislé řeči
ČJL-3-2-02	porovnává významy slov, zvláště slov opačného významu, vyhledává v textu daná slova	seznamuje se s významy slov	slova a pojmy, významy slov
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	postupně přechází od vázaného slabikování k plynulému čtení slov, jednoduchých vět a krátkých textů, čte s porozuměním.	čtení – plynulé
ČJL-3-1-02	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	rozumí jednoduchým mluveným pokynům z denního života ve třídě a škole	čtení jako zdroj informací
ČJL-3-1-03	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	neskáče druhým do řeči	řízený rozhovor
ČJL-3-1-04	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	snaží se o pečlivou výslovnost	náprava vadné výslovnosti nápodobou, dechová a hlasová cvičení
ČJL-3-1-05	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	seznamuje se se správným dýcháním a vhodným tempem řeči	technika čtení
ČJL-3-1-06	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	vybaví si vhodné verbální a neverbální prostředky	oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování

ČJL-3-1-07	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	učí se reprodukovat vlastní zážitky	mluvený projev (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)
ČJL-3-1-08	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	utvrzuje základní hygienické návyky spojené se psaním	návyk správného sezení a držení těla, hygiena zraku
ČJL-3-1-09	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	upevňuje si dovednost psát správné tvary písmen a číslic a správně spojuvat písmena a slabiky	technika psaní (malá a velká písmena), psaní písmen a číslic (opis, přepis slov, vět)
ČJL-3-1-10	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	učí se kontrolovat vlastní písemný projev	pozdrav, oslovení, omluva, blahopřání, prosba, vzkaz, dialog
ČJL-3-1-11	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a podle obrázků vypráví jednoduchý příběh	Vypravování podle obrázkové osnovy
Literární výchova			
ČJL-3-3-01	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	seznamuje se s poslechem literárních textů pro děti	poslech literárních textů
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	učí se vyjádřit své pocity	zážitkové čtení a naslouchání
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	snaží se porozumět rozdílům mezi prózou a poezií	přednes a čtení literárních textů
ČJL-3-3-04	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	učí se pracovat s literárním textem a porozumět danému obsahu	práce s literárními texty

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	čte plynule a s porozuměním texty složené z krátkých vět	plynulé čtení, orientace v textu
ČJL-3-1-02	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	učí se vyhledávat klíčová slova v textu, čte s porozuměním	čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova
ČJL-3-1-03	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	navazuje na promluvy druhých, drží se tématu	nácvik pravidel dialogu

ČJL-3-1-04	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	mluvený projev – správná výslovnost, intonace
ČJL-3-1-05	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	v krátkých mluvených projevech se snaží o správné dýchání	osvojování správné techniky čtení (melodie vět)
ČJL-3-1-06	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	snaží se o vhodnou volbu prostředků řeči	základní komunikační pravidla, zdvořilé vystupování
ČJL-3-1-07	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	vyjádří vlastními slovy své zážitky	vypravování podle dějové posloupnosti, nácvik sestavení osnovy
ČJL-3-1-08	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	utvrzuje si základní hygienické návyky spojené se psaním	písemný projev – nácvik hygienických návyků
ČJL-3-1-09	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	upevňuje si správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky	technika psaní písmen a číslic
ČJL-3-1-10	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	snaží se o správné psaní jednoduchých sdělení	žánry písemného projevu – adresa, blahopřání, pozdrav, vzkaz, dopis

ČJL-3-1-11	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	popíše ilustrace podle dějové posloupnosti	čtení s porozuměním, vypravování podle osnovy
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	krátké a dlouhé samohlásky, dvojhlásky, souhlásky znělé a neznělé, párové souhlásky
ČJL-3-2-02	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu daná slova	seznamuje se s významy slov	synonyma, homonyma, antonyma, slova citově zabarvená, slova nadřazená a podřazená
ČJL-3-2-03	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	seznámení se slovními druhy – podstatná jména, slovesa, předložky	slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky
ČJL-3-2-06	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	užívá vhodné spojovací výrazy v jednodušších souvětích	skladba – věta jednoduchá, souvětí, rozvoj slovní zásoby
ČJL-3-2-07	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	definuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího	druhy vět – diakritická znaménka
ČJL-3-2-08	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	objasní a píše správně: i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, skupiny hlásek dě, tě, ně, pě, bě, vě, mě, pravopis u/ů/ú, velká písmena na začátku věty	pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, skupiny hlásek dě, tě, ně, pě, bě, vě, mě, pravopis u/ů/ú, velká písmena na začátku věty
Literární výchova			
ČJL-3-3-01	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	snaží se o četbu a přednes ve vhodném frázování a tempu	práce s literárními texty – četba, přednes, tvorba rýmů
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	pojmenuje své pocity z přečteného textu	zážitkové čtení, poslech literárních textů

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova			

ČJL-3-1-01	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	čte plynule s porozuměním	plynulé čtení s porozuměním, orientace v textu
ČJL-3-1-02	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	vyhledává informace v textu	čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova
ČJL-3-1-03	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	nacvičuje rozhovor v praxi	rozhovor v praxi
ČJL-3-1-04	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	učí se správné výslovnosti	správné používání techniky čtení (melodie vět, přímá řeč)
ČJL-3-1-05	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	zdokonaluje se v technice mluvení	zdokonalování technik mluveného projevu
ČJL-3-1-06	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	užívá techniky mluvení v praxi	utvrzování základních komunikačních pravidel
ČJL-3-1-07	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	sestavuje vypravování, seznamuje se s tvorbou osnovy	vypravování – tvorba osnovy, jednoduchý popis
ČJL-3-1-08	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	učí se správné držení těla při psaní	písemný projev – upevňování hygienických návyků
ČJL-3-1-09	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	zdokonaluje se v technice psaní písmen a číslic	technika psaní písmen a číslic, sebekontrola
ČJL-3-1-10	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	užívá techniky psaní v praxi	praktické použití všech žánrů písemného projevu – adresa, blahopřání, pozdrav, vzkaz, dopis
ČJL-3-1-11	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	učí se sestavovat vypravování podle dějové posloupnosti	vypravování podle dějové posloupnosti, orientace v textu
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	opakuje si stavbu slova, písmeno, hláska, souhláska	slovo, slabika, souhláskové skupiny
ČJL-3-2-02	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	seznamuje se s významem slov, slova nadřazená, podřazená	rozlišuje synonyma, homonyma, antonyma, slova citově zabarvená, nadřazená, podřazená, spisovná a nespisovná

ČJL-3-2-03	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	hraje si se slovy v praxi	hry se slovy, tvoření slov, význam slov
ČJL-3-2-04	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru		
ČJL-3-2-05	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	seznamuje se se všemi slovními druhy	slovní druhy
ČJL-3-2-06	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	procvičuje psaní velkých písmen, učí se poznat větu jednoduchou a souvětí	skladba – věta, jednoduché souvětí, psaní velkých písmen
ČJL-3-2-07	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	pozná druh věty	druhy vět, správné použití diakritických znamének
ČJL-3-2-08	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, u/ú/ů, bě, pě, vě, mě, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	vyjmenovaná slova	vyjmenovaná slova, slova příbuzná, pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, dě, tě, ně, u, ú, ů, bě, pě, vě, mě

Literární výchova

ČJL-3-3-01	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte a umí přednést z paměti ve vhodném frázování literární text	práce s literárními texty – doplňková četba, dětské časopisy
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	popíše své pocity z přečteného textu	zážitkové čtení a naslouchání, doplňková četba
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	pozná základní literární pojmy	základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, báseň, pohádka, bajka
ČJL-3-3-04	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	pracuje podle svých možností s literárním textem	tvořivé činnosti s literárním textem

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	zvládá čtení s porozuměním	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení

			plynulé, pozorné, odstavce, nadpis), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení)
ČJL-5-1-02	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	člení jednodušší texty na odstavce	praktické čtení – práce s kratším textem, členění textu, kladení otázek k textu
ČJL-5-1-04	reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	reprodukuje přečtený text	čtení literárních textů a jejich reprodukce
ČJL-5-1-05	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	učí se vést správně dialogu	komunikační pravidla – zahájení a ukončení dialogu, diskuse, pravidla rozhovoru
ČJL-5-1-08	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	umí rozlišit spisovnou a nespisovná slova a nářečí	spisovná a nespisovná řeč, hovorová řeč, nářečí
ČJL-5-1-09	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	umí sestavit zprávu, omluvu, prosbu, vzkaz, oznámení	zpráva, omluva, prosba, vzkaz, oznámení
ČJL-5-1-10	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	učí se sestavit osnovu příběhu	vypravování – sestavení osnovy, vyprávění podle ní
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	učí se porovnávat významy slov	slovní zásoba a význam slov, slova opačného a podobného významu
ČJL-5-2-02	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	učí se rozlišovat kořen, předponu a příponu	tvoření slov, stavba slova (kořen), obtížnější slova příbuzná
ČJL-5-2-03	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	ovládá zařazování slov do slovních druhů, pravopis podstatných jmen	tvarosloví – slovní druhy, tvary podstatných jmen, časování sloves
ČJL-5-2-04	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	zvládá rozlišit spisovný a nespisovný jazyk	spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-5-2-05	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	umí vyhledat ve větě základní skladební dvojici	skladba – základní skladební dvojice

ČJL-5-2-06	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	umí poznat větu jednoduchou a souvětí	skladba – věta jednoduchá, souvětí, rozvíjení vět jednoduchých v souvětí
ČJL-5-2-07	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	umí vhodně užít spojovacích výrazů v souvětích	skladba-spojovací výrazy
ČJL-5-2-08	píše správně i,í/y,ý ve slovech po obojetných souhláskách	prohlubuje znalosti pravopisu po obojetných souhláskách a seznamuje se s výjimkami	pravopis – vyjmenovaných a příbuzných slov
Literární výchova			
ČJL-5-3-01	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	popíše své dojmy z přečteného textu	poslech literárních textů, texty z čítanky, doplňková četba
ČJL-5-3-02	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	převypráví přečtený text vlastními slovy a tvoří vlastní literární text	reprodukce textu

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	plynule čte nahlas i potichu náročnější texty	čtení – praktické čtení, věcné čtení (čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení, klíčová slova)
ČJL-5-1-02	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	učí se dělat výpisky z článků, vyhledává klíčová slova	praktické čtení-práce s textem, členění textu na odstavce, dělá výpisky z textu, připravuje aktuality a referáty
ČJL-5-1-03	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	píše dopis, zprávu, aktualitu, referát na dané téma	písemné žánry – dopis, zpráva, aktualita, referáty
ČJL-5-1-04	reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	tvoří myšlenkové mapy	klíčová slova – výpisky, tvorba pojmových a myšlenkových map
ČJL-5-1-05	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	umí správně vést dialog	komunikační pravidla – zahájení a ukončení dialogu, diskuse, pravidla rozhovoru
ČJL-5-1-06	rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	tvoří jednoduchou reklamu na zvolený předmět	znaky bulvárních sdělení, věrohodnost

			informací, klamavá mediální zpráva
ČJL-5-1-07	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	ovládá techniku mluvení, gesta a mimiku těla	techniky mluvení – srozumitelnost, výslovnost, nasazení, mimoverbální komunikace (mimika, gesta, postoj těla)
ČJL-5-1-08	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	nacvičuje a ovládá komunikaci ve škole i mimo ni	komunikace v různých situacích (škola, domov, na ulici, ...)
ČJL-5-1-09	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	umí charakterizovat osobu	technika psaní, žánry písemného projevu – charakteristika osoby, popis obličeje
ČJL-5-1-10	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	zvládá sestavení osnovy děje a jeho dokončení	vypravování – sestavení osnovy, vyprávění podle ní (dodržení časové posloupnosti), dokončení děje
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	umí porovnat významy slov, užívá je v praxi	slova mnohoznačná, synonyma, antonyma, významově neznámá slova
ČJL-5-2-02	rozlišuje ve slově kořen, předponu, část příponovou a koncovku	umí rozlišit kořen, předponu, příponu a koncovku	tvoření slov, stavba slova – kořen, obtížnější slova příbuzná
ČJL-5-2-03	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	ovládá zařazování slov do slovních druhů, pravopis podstatných a přídavných jmen	tvarosloví – slovní druhy, druhy zájmen a číslovek, tvary podstatných jmen, druhy přídavných jmen, skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých, časování sloves, slovesné způsoby
ČJL-5-2-05	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	umí poznat základní skladební dvojici, vyjádřený i nevyjádřený podmět	skladba – základní skladební dvojice úplná a neúplná, podmět, přísudek, nevyjádřený a všeobecný podmět
ČJL-5-2-08	píše správně i, /y, ý ve slovech po obojetných souhláskách	opakuje si pravopis vyjmenovaných slov	pravopis – vyjmenovaných a příbuzných slov

ČJL-5-2-09	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	ovládá shodu přísudku s podmětem	pravopis – shoda přísudku s podmětem
Literární výchova			
ČJL-5-3-01	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	tvoří čtenářský deník	poslech literárních textů, texty z čítanky, doplňková četba, encyklopedie, tisk, časopisy
ČJL-5-3-02	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	vypracovává vlastní literární text	slohové práce, tvorba literárního textu
ČJL-5-3-03	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	pozná rozdíl mezi uměleckým a neuměleckým textem	umělecké a neumělecké texty
ČJL-5-3-04	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	seznamuje se s literárními pojmy	základní literární pojmy, literární druhy a žánry

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	formuluje spisovně česká a běžně užívaná cizí slova	zvuková stránka jazyka – spisovná a nespisovná výslovnost, zvuková stránka slova a věty
ČJL-9-2-03	samostatně pracuje s jazykovými příručkami	nalézá správná řešení při práci s jazykovými příručkami	pravopis
ČJL-9-2-04	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	poznává slovní druhy a učí se vytvářet spisovné tvary slov pro danou komunikační situaci	tvarosloví: ohebné a neohebné slovní druhy, jejich slovní a mluvnický význam a jejich druhy
ČJL-9-2-06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	rozšiřuje znalosti ve významových vztazích gramatických jednotek ve větě	skladba – základní skladební dvojice, rozvíjející větné členy, věta jednoduchá, souvětí
ČJL-9-2-07	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný,	v písemném projevu se učí aplikovat pravopis	pravopis

	morfologický i syntaktický ve větě i souvětí	lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě	
ČJL-9-2-08	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich použití	označí spisovný jazyk a nářečí	rozvrstvení národního jazyka
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-02	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	učí se rozeznat subjektivní a objektivní sdělení a nalézat komunikační záměr	jednoduché komunikační žánry
ČJL-9-1-05	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	orientuje se ve spisovném a nespisovném projevu a vyjadřuje se vhodnými jazykovými prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	vypravování, popis
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	vyhledává klíčová slova a formuluje hlavní myšlenky textu, sestavuje otázky a stručné poznámky, učí se napsat výpisky nebo výtah z krátkého textu, s oporou o text zkouší připravit a přečíst referát	práce s textem, výpisky, výtah
Literární výchova			
ČJL-9-3-01	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	učí se převyprávět obsah přečteného textu, dokáže odpovědět na otázky týkající se přečteného textu, učí se přednes vhodně zvolené básně	čtení literárních textů, reprodukce přečtených textů, přednes vhodného literárního textu
ČJL-9-3-03	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	snaží se vyjádřit dojmy ze své četby, divadelního nebo filmového představení	literární texty, práce s přečtenými literárními texty, doporučená četba, vlastní četba, divadelní představení

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-02	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	poznává nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a seznamuje se se zásadami tvoření českých slov	obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov

ČJL-9-2-06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	upevňuje znalosti ve významových vztazích gramatických jednotek ve větě a učí se rozpoznat významové vztahy v souvětí	skladba – druhy vět podle postoje mluvčího, druhy vedlejších vět
ČJL-9-2-07	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	v písemném projevu procvičuje aplikaci pravopisu lexikálního, slootovorného, morfologického i syntaktického ve větě	pravopis
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-04	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci	popis
ČJL-9-1-02	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	rozezná subjektivní a objektivní sdělení a nalézá komunikační záměr	
ČJL-9-1-06	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	upevňuje si vhodné užívání verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	mluvní cvičení
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	učí se uspořádat informace v textu a vytvořit koherentní text	útvary administrativního stylu
Literární výchova			
ČJL-9-3-01	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	převypráví obsah přečteného textu, dokáže odpovědět na otázky týkající se přečteného textu, naučí se přednes vhodně zvolené básně	literární texty z čítanky, doporučená četba, přednes vhodného literárního textu
ČJL-9-3-03	ústně i písemně formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	vyjadřuje dojmy ze své četby, divadelního nebo filmového představení	interpretace uměleckého díla

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Jazyková výchova			

ČJL-9-2-01	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	ovládá správnou výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov	slova přejatá
ČJL-9-2-04	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	rozlišuje jednotlivé slovní druhy, dokáže tvořit a vědomě používat spisovné tvary	tvarosloví – slovesa
ČJL-9-2-06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	dokáže rozlišit významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	skladba – významové poměry ve větě jednoduché a souvětí
ČJL-9-2-07	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	umí aplikovat zásady českého pravopisu	pravopis
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	zvládne uspořádat informace z textu s ohledem na jeho účel	
ČJL-9-1-04	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	dokáže vybrat vhodné jazykové prostředky pro danou komunikaci, umí se dorozumět výstižně a kultivovaně	tvůrčí psaní (složitější slohové útvary)
ČJL-9-1-02	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	umí rozlišit a vytvořit subjektivní a objektivní sdělení	
ČJL-9-1-10	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	umí aplikovat zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu	
Literární výchova			
ČJL-9-3-01	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	dokáže provést formální a významový rozbor díla a uceleně reprodukovat přečtený text	literární texty české i světové literatury
ČJL-9-3-08	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	zvládne porovnat různá ztvárnění jednoho námětu	přednes vhodného literárního textu, práce s textem

ČJL-9-3-03	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	dokáže samostatně formulovat a přednést posluchačům svoje dojmy z uměleckého díla, vytvořit si na toto dílo vlastní názor	vlastní četba, divadelní, filmové představení
------------	---	---	---

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-02	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	umí rozlišovat způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	význam slova, nauka o tvoření slov – rozvíjení slovní zásoby
ČJL-9-2-03	samostatně pracuje s jazykovými příručkami	dokáže samostatně pracovat s jazykovými příručkami	práce se slovníky a jazykovými příručkami
ČJL-9-2-04	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	umí rozeznat slovní druhy a dokáže je vědomě používat	tvarosloví – ohebné a neohebné slovní druhy
ČJL-9-2-06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	rozpozná významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba věty jednoduché a souvětí
ČJL-9-2-07	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	umí aplikovat zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu	pravopis
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-2-05	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	volí vhodné útvary českého jazyka	funkční styly a slohové postupy
ČJL-9-1-02	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	umí uplatnit vhodné jazykové prostředky v popisu	složitější slohové útvary
ČJL-9-1-05	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	zvládá používat spisovné a nespisovné jazykové prostředky	
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	umí uspořádat informace v textu a vytvořit koherentní text	
ČJL-9-1-01	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo	dokáže ověřovat fakta pomocí otázek	mediální sdělení

	porovnáváním s dostupnými informačními zdroji		
ČJL-9-1-03	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	umí rozpoznat manipulativní komunikaci v médiích	
ČJL-9-1-07	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	dokáže se zapojit do diskuse a řídit ji	diskuse
ČJL-9-1-06	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	zvládá používat mluvený projev	proslov
Literární výchova			
ČJL-9-3-02	rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	dokáže rozpoznat základní rysy individuálního stylu autora	literární texty, analýza literárních textů
ČJL-9-3-05	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	umí rozeznat literaturu hodnotnou a konzumní	
ČJL-9-3-07	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	orientuje se v základních literárních směrech české i světové literatury	hlavní vývojová období české a světové literatury
ČJL-9-3-04	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	zvládá tvořit vlastní literární text podle svých schopností	tvořivá činnost s literárním textem
ČJL-9-3-06	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	dokáže rozlišit základní literární druhy a žánry	poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické

5.1.2 Cizí jazyk a Další cizí jazyk

Vzdělávací obor Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním životě i v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jednotlivých zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích vycházejí z požadavků formulovaných v RVP ZV, a to ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. v tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Cizí jazyk

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vzdělávacího oboru Anglický jazyk.

Další cizí jazyk

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vzdělávacího oboru Německý jazyk a Ruský jazyk. (Ve třídě s žáky se SVP se realizuje prostřednictvím vzdělávacího oboru Jazyková komunikace, kde si žáci nejprve upevnili v mateřském jazyce jazykové dovednosti, rozšířili jazykové znalosti a prohloubili komunikační schopnosti a následně začali uplatňovat své schopnosti při výuce německého nebo ruského jazyka).

Výuka vzdělávacího oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk probíhá převážně v odborných jazykových učebnách s možností použití interaktivní tabule, DVD, CD, videa, internetu, odborné literatury, slovníků apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vyhledávání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektu apod.
- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy apod.)
- motivace spojená s potřebou naučit se novou slovní zásobu (projekty, exkurze)
- rozvíjení sebehodnocení, uvědomění si vlastních pokroků ve vědomostech
- využívání internacionalismů a anglickanismů
- rozvíjení jednotlivých dovedností (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev, psaný projev)

Kompetence k řešení problémů

- uplatňování získaných dovedností k řešení problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- orientace v cizím jazykovém prostředí (schopnost jednoduché komunikace, týkající se každodenních témat)
- využívání jazykových schopností při řešení úkolů v učebnici, pracovním sešitě podle zadání
- zařazování situačních her při rozvíjení jazykových schopností
- zpracovávání projektů na určité tematické okruhy

Kompetence komunikativní

- praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (ústní i písemná komunikace)
- správné formulování a vyjadřování myšlenek pro dorozumění, formulování jednoduchého popisu situace
- rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému
- nácvik struktury mluvených (dialog, vypravování) i písemných (dopis, vzkaz, přání) projevů
- rozvíjení schopnosti reakce na slyšené i psané – pokyny, úkoly

Kompetence sociální a personální

- uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- zdokonalování v týmové spolupráci, práci ve dvojicích i skupinách
- respektování jiného názoru při týmové práci
- prezentování a obhajování vlastních myšlenek při týmové práci
- rozvíjení schopnosti sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání, hledání rezerv
- uplatňování výměny zkušeností

Kompetence občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů

- uplatňování tolerance odlišnosti
- dodržování pravidel – slušné chování, respektování tradic jiných národů
- uvědomování si tradic českého národa ve srovnání s jinými národy
- získávání pocitu hrdosti a vlastenectví
- kulturní chování (zdvořilost, mluva)

Kompetence pracovní

- účelné využívání vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast vzdělávacího oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk
- efektivní práce se slovníkem, na počítači, s internetem
- formování správných pracovních návyků – vedení sešitů, psaní slovíček, vypracování projektů...
- prezentace výsledků vlastní práce a práce skupiny

Kompetence digitální

- vyhledávání a zpracování informací z cizojazyčného digitálního informačního zdroje
- zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení vytvořeného digitálního obsahu (prezentace vlastních fotografií, powerpointové prezentace)
- používání internetových aplikací určených pro studium cizího jazyka (online slovníky, kvízové aplikace...)
- práce s klávesnicí pro německý a ruský jazyk

5.1.2.1 Anglický jazyk

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Řečové dovednosti			
CJ-3-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	pozdraví při příchodu i odchodu, představí se, reaguje na pokyny učitele	pozdravy, představení sebe sama, poděkování, rozloučení, pokyny (slovesa), slovesa pohybu, elementární slovní zásoba (čísla 1-8, barvy, rodina, školní pomůcky, zvířata, ovoce a zelenina, části obličeje)
CJ-3-1-02	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	použije slovní zásobu a fráze	

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Řečové dovednosti			
CJ-3-1-02	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	zopakuje a použije slova, slovní spojení a fráze, se kterými se v průběhu výuky setkal	čísla 9-12, barvy a tvary, rodina, můj dům, jídlo, hračky, tělo, zvířata, slovesa

CJ-3-1-03	rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	sleduje a pochopí smysl psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu, práce s textem	pohybu, oblečení, počasí, abeceda
CJ-3-1-04	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	sleduje a pochopí smysl krátkého mluveného textu (poslech písní a říkanek), pokud má k dispozici vizuální oporu	
CJ-3-1-05	přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	naučí se rozpoznat psanou podobu slova, spojí psanou a mluvenou podobu slova a slovního spojení	

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Řečové dovednosti			
CJ-3-1-02	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	zvládne zopakovat a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	dny v týdnu, čísla 13-100, nábytek, předložky in/on/under, volný čas (aktivity doma i venku), divoká zvířata, nakupování a peníze, v restauraci, emoce, abeceda (hláskování)
CJ-3-1-04	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	porozumí obsahu krátkému mluvenému, poslechovému textu (příběhy, písně, říkanky), pokud je pronášen s pečlivou výslovností	
CJ-3-1-05	přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	přečte krátké věty a porozumí jim, pracuje s textem	
CJ-3-1-06	píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	procvičuje psaní slov a krátkých vět, doplní psané texty podle vzoru	

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	porozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených témat, sám tvoří jednoduché krátké věty gramaticky správně	pořádek ve větě, hodiny, kalendář (roční období, měsíce, dny, svátky), oblečení, cestování, osobní viziitka žáka, zvířata

CJ-5-1-03	rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	porozumí jednoduchému poslechovému textu, sdělí základní informace	(popis), nakupování, režim dne, město a dopravní prostředky, zábava
Mluvení			
CJ-5-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů	nacvičuje rozhovor v praxi, sehraje jednoduchou scénku, používá osvojenou slovní zásobu a gramatické struktury	
CJ-5-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	zvládne odpovídat na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a zvládne také podobné otázky pokládat	
Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-02	rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	porozumí krátkým textům, vyhledá klíčová slova	
Psaní			
CJ-5-4-02	vyplní osobní údaje do formuláře	zvládne vyplnit osobní údaje do formuláře	

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	vykonává činnost dle pokynů učitele	otázky a odpovědi – sloveso mít, být přítomný čas prostý a průběhový
CJ-5-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí (přiřadí) jednotlivá slova, obrázky	osvojení slovní zásoby a gramatických struktur - rodina, škola, volný čas, domov, oblečení, čas, kalendář, režim dne, zaměstnání, přídavná jména, přivlastňovací přídavná jména
CJ-5-1-03	rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	zachytí konkrétní informace (předměty, osoby, zvířata, činnosti, čas, čísla)	poslech příběhů, písní

Mluvení			
CJ-5-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Osloví, pozdraví, rozloučí se, poděkuje, informuje o sobě a dalších lidech, zvířatech, předmětech a činnostech; zeptá se	rozhovor, komunikace v běžných situacích každodenního života
CJ-5-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Představí se, uvede věk, kde bydlí, co rád dělá, co umí, vlastní, má/nemá rád, totéž o svojí rodině a kamarádech	upevňování osvojené slovní zásoby základní výslovnostní návyky
Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-01	vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Zvládne cvičení pravda/nepravda, doplní jednoduché informace	orientace v anglicky psaném textu, pravděpodobný význam slov, obsah textu práce se slovníkem
Psaní			
CJ-5-4-01	napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Napiše krátký text o sobě, rodině, zájmech	grafická podoba jazyka, pořádek slov ve větě, pravopis

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	žák zachytí konkrétní informace o osobách, prostředí, každodenních činnostech	6. ročník: <i>Gramatika:</i> to be; zájmena, wh- otázky; there is/are; přítomný čas prostý a průběhový; stupňování přídavných jmen; počítatelná a nepočítatelná podstatná jména; was/were; minulý čas prostý, will/won't <i>Výslovnost:</i> přízvuk
CJ-9-1-02	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu	
Mluvení			

CJ-9-2-01	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	žák se účastní rozhovorů, poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá	<i>Tématické okruhy:</i> domov, rodina, bydliště, město, škola, volný čas, sport, jídlo, cestování, počasí <i>Reálie:</i> svátky v anglicky mluvících zemích práce se slovníkem
CJ-9-2-02	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	žák krátce pohovoří na osvojené téma	<i>Slohové útvary:</i> email nebo dopis (popis sebe rodiny) 7. ročník: <i>Gramatika:</i> přítomné časy; was/were; pravidelná a nepravidelná slovesa; minulé časy; stupňování přídavných jmen; modální slovesa; will, going to
CJ-9-2-03	vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	žák popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a způsob života, vypráví jednoduchý příběh žák také popíše své plány	<i>Tématické okruhy a slovní zásoba:</i> volný čas; moderní technologie a média; volba povolání; kultura; zdraví <i>Reálie:</i> svátky a základní reálie anglicky mluvících zemí práce se slovníkem
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01	vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	žák najde konkrétní informace (např. o prostředí, každodenních činnostech, osobách ve svém okolí, způsobu života)	
CJ-9-3-02	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	odvodí z kontextu význam neznámých slov, porozumí označením, nápisům, instrukcím	
Psaní			
CJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	vyplní formulář s osobními informacemi pro potřeby zájezdu nebo životopis	<i>Slohové útvary:</i> dopis/email z dovolené (minulé časy)
CJ-9-4-02	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	žák sestaví popis sebe či dalších osob, prostředí, činností napíše jednoduchý dopis, email, vzkaz vyjadřující poděkování, prosbu nebo omluvu sestaví jednoduchý příběh, popis událost popíše své budoucí plány, používá spojky and, but, or, because, first, then, next, finally	8. ročník: <i>Gramatika:</i> přítomné časy; minulé časy; předpřítomný čas; budoucí časy, kvantifikátory, modální slovesa, podmínková věta <i>Tématické okruhy a slovní zásoba:</i> nákupy a móda; pocity

CJ-9-4-03	reaguje na jednoduché písemné sdělení	žák odpoví písemně na email	a nálady; příroda; společnost a její problémy
			<i>Reálie:</i> základní reálie anglicky mluvících zemí
			práce se slovníkem
			<i>Slohový útvar:</i> příběh, recenze knihy
			9. ročník: <i>Gramatika:</i> přítomné časy; budoucí časy; předpřítomný čas;minulé časy, rod činný a trpný; podmínkové věty; modální slovesa
			<i>Tématické okruhy a slovní zásoba:</i> kultura; cestování; volba povolání; příroda; společnost a její problémy
			<i>Reálie:</i> základní reálie anglicky mluvících zemí
			<i>Slohový útvar:</i> životopis, recenze knihy

5.1.2.2 Německý jazyk

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	reaguje na jednoduché pokyny při organizaci výuky umí pozdravit, představit se	AO kurz fonetika, abeceda pozdravy, představení, poděkování

DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	rozumí základním informacím z jednoduchých audio a videonahrávek	pokyny používané ve výuce
Mluvení			
DCJ-9-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů	vede jednoduché rozhovory ve dvojicích formuluje jednoduché otázky a odpovědi	<u>Tématické okruhy (slovní zásoba, rozhovory, konverzační témata):</u> dny v týdnu, měsíce, roční období číslovky do 20, barvy já a kamarádi záliby, sportovní aktivity
DCJ-9-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	mluví v jednoduchých větách o sobě, rodině, škole, zálibách a dalších vybraných tématech	zákl. německé reálie německy mluvících zemí škola, rozvrh hodin, školní pomůcky, předměty určování času
DCJ-9-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	vede jednoduché rozhovory ve dvojicích formuluje jednoduché otázky a odpovědi kladně a záporně reaguje na otázky	
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	seznamuje se s jednoduchými autentickými texty	texty, doplňkové materiály, autentické texty
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	čte a rozumí krátkým větám a textům učí se používat dvojjazyčný slovník	práce se slovníkem
Psaní			
DCJ-9-4-02	napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	umí napsat jednoduché sdělení k probíraným tématům tvoří jednoduchý projekt učí se používat dvojjazyčný slovník seznamuje se s pravidly německého pravopisu	pozdrav, E-mail krátký text k tématickému projektu práce se slovníkem <u>Mluvnice:</u> člen určitý a neurčitý časování pravidelných sloves časování slovesa "sein" a "haben" slovosled (věta oznamovací a tázací) zápor s nicht

časování vybraných
způsobových a
nepravidelných sloves
4. pád podstatných
jmen
osobní zájmena
vybrané předložky

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a které týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí jednoduchým frázím a větám týkajících se probíraných témat	slovní zásoba k osvojovaným tématickým okruhům
DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	rozumí základním informacím z jednoduchých audio a videonahrávek	audionahrávky a videonahrávky s úkoly a kvízy k porozumění
Mluvení			
DCJ-9-2-01	se zapojí do jednoduchých rozhovorů	vede jednoduché rozhovory ve dvojicích formuluje jednoduché otázky a odpovědi	<u>Tematické okruhy (slovní zásoba, rozhovory, konverzační témata):</u> rodina jídlo, nápoje nakupování záliby u lékaře, lidské tělo město, orientace ve městě
DCJ-9-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	mluví v jednoduchých větách o sobě, rodině, škole, zálibách a dalších vybraných tématech	číslky 20 - 100 základní reálie německy mluvících zemí
DCJ-9-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	vede jednoduché rozhovory ve dvojicích formuluje jednoduché otázky a odpovědi kladně a záporně reaguje na otázky	
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	čte a rozumí krátkým větám a textům učí se používat dvojjazyčný slovník	texty, doplňkové materiály, autentické texty práce se slovníkem
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby vyhledává v textu požadované informace	

Psaní			
DCJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	umí vyplnit základní informace o sobě v jednoduchém formuláři	dotazník pozdrav, E-mail krátký text k tématickému projektu práce se slovníkem
DCJ-9-4-02	napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	umí napsat jednoduché sdělení k probíraným tématům tvoří jednoduchý projekt učí se používat dvojjazyčný slovník upevňuje si pravidla německého pravopisu	<u>Mluvnice:</u> vybraná přivlastňovací zájmena zápor "kein" vykání časování některých nepravidelných sloves slovesa s odlučitelnou předponou rozkazovací způsob v j.č. osobní zájmena ve 4.p. préteritum "haben" a "sein" vybrané předložky
DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	písemnou formou vyjadřuje stručnou odpověď na jednoduché písemné sdělení	rozkazovací způsob v j.č. osobní zájmena ve 4.p. préteritum "haben" a "sein" vybrané předložky

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí jednoduchým frázím a větám týkajících se probíraných témat	slovní zásoba k osvojovaným tématickým okruhům
DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	rozumí základním informacím z jednoduchých audio a videonahrávek	audionahrávky a videonahrávky s úkoly a kvízy k porozumění
Mluvení			
DCJ-9-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	mluví v jednoduchých větách o sobě, rodině, škole, zálibách a dalších vybraných tématech	<u>Tématické okruhy (slovní zásoba, rozhovory, konverzační témata):</u> cestování, prázdniny

DCJ-9-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	vede jednoduché rozhovory ve dvojicích formuluje jednoduché otázky a odpovědi kladně a záporně reaguje na otázky	oblečení popis osoby bydlení oslavy základní realie německy mluvících zemí
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby vyhledává v textu požadované informace	texty, doplňkové materiály, autentické texty práce se slovníkem
Psaní			
DCJ-9-4-02	napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	umí napsat jednoduché sdělení k probíraným tématům tvoří jednoduchý projekt učí se používat dvojjazyčný slovník upevňuje si pravidla německého pravopisu	dopis, E-mail blahopřání, pozvánka krátký text k tématickému projektu práce se slovníkem <u>Mluvnice:</u> předložky "nach" a "in" ve spojení s názvem země
DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	písemnou formou vyjadřuje stručnou odpověď na jednoduché písemné sdělení	předložky se 3. p. předložka "für" se 4.p. předložky místa se 3. a 4.p. - an, auf, in vazba "es gibt" neosobní zájmeno "man" způsobová slovesa časové údaje a předložky perfektum pravidelných sloves perfektum vybraných nepravidelných sloves řadové číslovky v datech

5.1.2.3 Ruský jazyk

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	řídí se jednoduchými pokyny učitele, porozumí jednoduchým otázkám souvisejícími s osvojovanými tématy, osvojuje si zvukovou podobu jazyka, seznamuje se s intonací a redukcí	zvuková podoba jazyka základní výslovnostní návyky
DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozpozná známá slova a slovní spojení	slovní zásoba
Mluvení			
DCJ-9-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů	použije základní zdvořilostní obraty, vede jednoduché rozhovory	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů
DCJ-9-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	představí sebe a svoji rodinu	slovní zásoba daných témat
DCJ-9-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho a rodiny	jednoduché krátké rozhovory týkající se žáka, intonace otázky
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	porozumí jednoduchým nápisům, popisům, orientačním pokynům a reaguje na ně	práce s krátkými texty, čtení a překlad krátkých orientačních pokynů
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	porozumí slovům a větám k běžným tématům	čtení a překlad krátkých vět a textů vztahujících se k běžným tématům
Psaní			
DCJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	umí vyplnit základní údaje o sobě v jednoduchém formuláři	vyplňování základních údajů o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	poznává grafickou podobu jazyka, seznamuje se s pravidly ruského pravopisu, zvládá napsat krátký text o sobě a své rodině	nácvik psaní písmen azbuky a tvorba jednoduchého textu
------------	--	---	--

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozpozná známá slova, slovní spojení, jednoduché věty a porozumí jejich významu	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, slovní zásoba probíraných témat
DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	poslechové texty týkající se každodenních témat
Mluvení			
DCJ-9-2-01	zapojí se do jednoduchých rozhovorů	použije základní zdvořilostní obraty, používá osvojenou slovní zásobu, upevňuje si správné výslovnostní návyky ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů
DCJ-9-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	sdělí informace o sobě, členech své rodiny, kamarádech za použití jednoduchých slovních spojení a vět	základní gramatické struktury a typy vět, tvorba jednoduchých vět a odpovědí
DCJ-9-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět	nácvik tvoření otázek a odpovědí s použitím osvojené slovní zásoby a základních gramatických struktur
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které	čtení a překlad krátkých jednoduchých vět vztahujících se k běžným tématům.

		se vztahují k tématům z běžného života	
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života, vyhledá v textu požadovanou informaci, umí používat slovník	čtení a překlad krátkého jednoduchého textu, práce se slovníkem
Psaní			
DCJ-9-4-02	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	píše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, využívá pravidla ruského pravopisu, píše krátké jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	nácvik psaní jednoduchých textů týkajících se žáka samotného, rodiny, školy a volného času a dalších osvojovaných témat
DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	písemnou formou stručně vyjádří odpověď na jednoduché písemné sdělení	nácvik psaní stručných jednoduchých textů

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li vizuální oporu k dispozici	slovní zásoba k probíraným tématům
DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu	ústní reprodukce obsahu jednoduchého poslechového textu, který se týká každodenního života
Mluvení			
DCJ-9-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů

DCJ-9-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	zeptá se na konkrétní informace, které se vztahují k osvojeným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět	základní gramatické struktury
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	čte a překládá určený text sestavený z osvojené slovní zásoby týkající se probíraných témat, orientuje se v práci se slovníkem, seznamuje se s reáliemi rusky mluvících zemí	čtení a překlad jednoduchého textu k probíraným okruhům, práce se slovníkem, vyhledávání požadovaných informací v textu, odpovědi na otázky, reálie rusky mluvících zemí
Psaní			
DCJ-9-4-02	napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět, krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá	nácvik psaní krátkých textů k probíraným tématickým okruhům a samotného žáka, popis
DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů	nácvik písemného sdělení

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.1 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. v tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Vzdělávací obor se vyučuje na 1. i 2. stupni v každém ročníku jako samostatný předmět.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- výběr a využití vhodných způsobů, metod a strategií
- ochota věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledávání a třídění informací a k jejich využití pro praktický život
- osvojení obecně užívaných termínů a symbolů

- samostatnému pozorování a výběru správného postupu

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznání a pochopení problému
- vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- samostatnosti a praktickému ověřování správnosti řešení
- tvorba logického úsudku, zobecňování a aplikace jednotlivých postupů na další podobné případy
- netradiční formy práce, dle možností zapojení do soutěží

Kompetence komunikativní

- osvojení záznamu matematických úloh
- zestručnění slovní úlohy a vyjádření matematickými výrazy, symboly a značkami
- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů
- využití informačních a komunikačních prostředků a technologií
- využívání komunikativních dovedností pro spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině a pochopení efektivity spolupráce s ostatními
- úcta při jednání s lidmi
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti
- dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- zodpovědné rozhodování a poskytování účinné pomoci ostatním podle svých možností
- respektování individuálních rozdílů mezi žáky (integrování žáci, dyslektici, dyskalkulici).

Kompetence pracovní

- dodržování pracovní kázně a pravidel bezpečnosti práce
- odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností
- bezpečné a správné zacházení s pravítky, kružítkem, úhломěrem

Kompetence digitální

- vyhledávání a zpracování informací z digitálních zdrojů, které pomohou k efektivnímu řešení matematického problému
- používání digitálních technologií pro řešení číselných, statistických a geometrických úloh
- dodržování autorských práv, ověřování dat a ochrany osobních údajů

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Číslo a početní operace			
M-3-1-01	používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	pojmenuje přirozená čísla, počítá předměty v daném souboru	číselný obor 0–20, číslo, počet prvků

M-3-1-02	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	nazve a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	znaménka +, -, = a porovnávání
M-3-1-03	užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	vybaví se lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	lineární uspořádání, číselná osa, pravolevá orientace
M-3-1-04	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odečítá do 20, porovnává, rozkládá a dopočítává do 20 bez přechodu 10, sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes 10	sčítání a odčítání do 20, sčítání a odčítání bez přechodu 10, dopočet, rozklady čísel, číselné řady
M-3-1-05	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	reprodukuje úlohy, ve kterých zaznamená osvojené početní operace	jednoduché slovní úlohy
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	seznamuje se s českými mincemi a bankovkami	manipulace s penězi, obchodování
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	učí se zaznamenávat do tabulek	tabulky, doplňovačky, práce s daty
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-3-3-01	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	rozlišuje a nakreslí základní rovinné útvary	základní útvary v rovině a prostoru – plošné geometrické tvary

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Číslo a početní operace			
M-3-1-01	používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	popíše přirozená čísla, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	číselný obor 0–100
M-3-1-02	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	používá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	vztah rovnosti a nerovnosti
M-3-1-03	užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	objasní lineární uspořádání, umí zobrazit číslo na číselné ose	lineární uspořádání, zaokrouhlování, rozklady čísel, číselná osa
M-3-1-04	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	umí používat jednoduché početní operace	sčítání a odčítání do 100, počítání se

		s přirozenými čísly, ovládá násobilku 1, 2, 3, 4, 5, 10	závorkami, násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 10, vyvození násobilky 6-9
M-3-1-05	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	učí se řešit jednoduché slovní úlohy	jednoduché slovní úlohy, slovní úlohy "o více", "o méně", nácvik zápisu slovních úloh
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	učí se poznávat české mince a bankovky, učí se odhadnout cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	manipulace s penězi, jednoduché platební operace
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	umí zapisovat do tabulek, zná posloupnosti čísel	tabulky, schémata a práce s daty
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-3-3-01	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	učí se popisovat základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	základní útvary v rovině a prostoru
M-3-3-02	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	učí se měřit, rýsovat a porovnávat úsečky	délka úsečky, jednotky délky
M-3-3-03	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	seznamuje se s jednoduchými souměrnými útvary v rovině	souměrnost

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Číslo a početní operace			
M-3-1-01	používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	ovládá početní operace v číselném oboru 0-1000	číslo a početní operace, číselný obor 0-1000
M-3-1-02	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	zvládá zápis a porovnávání čísel do 1000, vztah rovnosti a nerovnosti	čtení, zápis a porovnávání čísel do 1000, vztah rovnosti a nerovnosti
M-3-1-03	užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	umí zobrazit číslo na číselné ose, umí zaokrouhlovat daná čísla	lineární uspořádání, zaokrouhlování, číselná osa

M-3-1-04	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odčítá do 1000 z paměti i písemně, ovládá malou násobilku	sčítání a odčítání do 1000, z paměti a písemně, násobilka
M-3-1-05	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	umí tvořit, zapisovat a řešit slovní úlohy	složené slovní úlohy, zápis slovních úloh
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	zvládá jednoduché převody, umí se orientovat v čase	jednotky času, jednoduché převody
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	aplikuje změny a zapisuje data	pozorování změn a zápis dat
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	umí se orientovat a doplňovat tabulky a schémata, pracuje s daty	tabulky, schémata, vztahy, práce s daty
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-3-3-01	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	umí rozeznat, pojmenovat, narýsovat a popsat útvary v rovině a prostoru	útvary v rovině a prostoru – polopřímky, trojúhelníky, kruh, kružnice
M-3-3-02	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	umí porovnávat úsečky	porovnávání úseček
M-3-3-03	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	umí pracovat ve čtvercové síti	souměrnost, čtvercová síť

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Číslo a početní operace			
M-5-1-01	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	využívá principy komutativnosti a asociativnosti při sčítání a násobení, zná a používá pravidla pro pořadí výpočtů	principy komutativnosti a asociativnosti sčítání a násobení, pravidla pro pořadí výpočtů, užití závorek
M-5-1-02	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí čísla do milionu	písemné sčítání, odčítání, násobení jednocif. a dvojcif. činitelem, dělení jednociferným dělitelem

M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhluje a provádí odhady v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování čísel v oboru do milionu
M-5-1-04	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	řeší a tvoří slovní úlohy s různými možnostmi výpočtu	zápis slovních úloh
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	modeluje a určuje část celku, zvládá zápis zlomku	zlomky – čtení, zápis, znázornění
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data	vyhledá a roztřídí data, pracuje s daty	práce s daty, aritmetický průměr
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	čte údaje z tabulek a diagramů sestavuje tabulky a diagramy	čtení a sestavování tabulek a diagramů
Geometrie v rovině a prostoru			
M-5-3-01	narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	zvládne narýsovat čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici, zvládne jednoduché konstrukční úlohy	základní rovinné útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník a kružnice
M-5-3-02	sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	zvládne grafické sčítání a odčítání úseček, zvládne vypočítat obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku	grafický součet a rozdíl úseček obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku
M-5-3-03	sestrojí rovnoběžky a kolmice	sestrojí rovnoběžky a kolmice procházející daným bodem	rovnoběžky a kolmice
M-5-3-04	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	zvládne určit obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, seznámí se s výpočtem obsahu čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě	obsah obrazce ve čtvercové síti
M-5-3-05	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	útvary souměrné podle osy
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-5-4-01	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na	zvládne vyřešit jednoduché praktické úlohy a problémy	slovní úlohy, řešení problémů, úsudek

obvyklých postupech a algoritmech
školské matematiky

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Číslo a početní operace			
M-5-1-01	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení; používá pravidla pro pořadí výpočtů	principy komutativnosti a asociativnosti sčítání a násobení; pořadí výpočtů operací v oboru přirozených čísel, užití závorek
M-5-1-02	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí čísla i větší než milion	písemné sčítání, odčítání; násobení dvojciferným a trojciferným činitelem; dělení dvojciferným dělitelem v oboru přirozených čísel
M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhluje a provádí odhady v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování
M-5-1-04	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	řeší a tvoří slovní úlohy i se složitějšími výpočty	zápis slovních úloh
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	modeluje, zapisuje a čte zlomek	zlomky
M-5-1-06	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	umí porovnat, sečíst a odečíst zlomky se stejným jmenovatelem	porovnávání zlomků, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem
M-5-1-07	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	umí přečíst desetinné číslo a vyznačit na číselné ose, seznámí se se sčítáním, odčítáním desetinných čísel a násobením, dělením 10,100	desetinná čísla – zápis, čtení, znázornění na číselné ose, sčítání a odčítání, násobení a dělení 10,100
M-5-1-08	porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	chápe význam znaku "-", vyznačí záporné číslo na číselné ose	kladná a záporná čísla
Závislosti, vztahy a práce s daty			

M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data	vyhledá a roztřídí data	práce s daty, aritmetický průměr
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	čte a sestavuje tabulky, diagramy, grafy	čtení a sestavování tabulek a diagramů, vztahy a závislosti, jejich vlastnosti
Geometrie v rovině a prostoru			
M-5-3-01	narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	rýsuje trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici a zvládne jednoduché konstrukční úlohy	základní rovinné útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník (jejich úhlopříčky, vlastnosti úhlopříček); kružnice a kruh
M-5-3-02	sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	grafický součet a rozdíl úseček, délka lomené čáry, obvod mnohoúhelníku
M-5-3-04	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu, používá vzorce pro výpočet obsahu čtverce a obdélníku	obsah obrazce ve čtvercové síti, zná a převádí jednotky obsahu
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-5-4-01	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	zvládne vyřešit jednoduché praktické slovní úlohy a problémy	řešení nestandardních a problémových úloh

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Číslo a proměnná			
M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	provádí početní operace v oboru desetinných čísel, celých čísel	sčítání a odčítání des. čísel, násobení des. čísla 10, 100, 1000..., převádění jednotek délky, hmotnosti, obsahu, objemu, násobení des. čísla číslem přirozeným, násobení des. čísla číslem desetinným, dělení des. čísla číslem přirozeným, dělení des. čísla 10, 100, 1000...,

			dělení des. čísla desetinným číslem, sčítání zlomků se stejným jmenovatelem, čísla kladná a záporná, celá čísla a čís. osa, absolutní hodnota celého čísla, sčítání celých čísel, odčítání celých čísel, násobení a dělení celých čísel
M-9-1-02	zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností v oboru přirozených a desetinných čísel	zaokrouhlování přirozených a desetinných čísel
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, desetinným číslem)	přirozená čísla, jejich zápis, znázornění na číselné ose, porovnávání přir. čísel, číslo 0, zápis desetinného čísla, znázornění na číselné ose, porovnání desetinných čísel, zlomek jako část celku, jeho znázornění
M-9-1-03	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	násobek a dělitel, znaky dělitelnosti přirozených čísel (2,3,4,5,10), prvočísla a složená čísla, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, slovní úlohy
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených a desetinných čísel	řešení slovních úloh z praxe, v nichž využije početní operace s přirozenými a desetinnými čísly, aritmetický průměr
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, mnohoúhelníky)	bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, mnohoúhelníky
M-9-3-03	určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	úhel, přenášení úhlu, osa úhlu, měření velikosti úhlu, jednotky

			úhlu stupeň a minuta, rýsování úhlu dané velikosti, úhel ostrý, pravý, tupý, přímý, sčítání a odčítání úhlů, vnější a vnitřní úhly trojúhelníku, součet vnitřních úhlů v trojúhelníku
M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů (obvod trojúhelníku, obsah pravoúhlého trojúhelníku, obvod a obsah čtverce a obdélníku)	obvod trojúhelníku, obsah pravoúhlého trojúhelníku, obvod a obsah čtverce a obdélníku
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary	načrtne a sestrojí rovinné útvary (konstrukce trojúhelníku, střední příčky v trojúhelníku, těžnice a výšky v trojúhelníku, těžiště a jeho vlastnosti, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku)	konstrukce čtverce, konstrukce obdélníku, konstrukce trojúhelníku, střední příčky v trojúhelníku, těžnice a výšky v trojúhelníku, těžiště a jeho vlastnosti, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar	shodnost geometrických útvarů, osová souměrnost, zobrazení v osové souměrnosti, útvary osově souměrné
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (kvádr, krychle), analyzuje jejich vlastnosti	krychle a kvádr
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	odhaduje a vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle	objem a povrch krychle a kvádrů
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	načrtne a sestrojí síť kvádrů a krychle	krychle a kvádr
M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	načrtne a sestrojí obraz kvádrů a krychle v rovině	krychle a kvádr
Číslo a proměnná			
M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	v - počítá příklady s kulatou, hranatou i složenou závorkou	sčítání a odčítání des. čísel, násobení des. čísla 10, 100, 1000..., převádění jednotek délky, hmotnosti, obsahu, objemu,

			násobení des. čísla číslem přirozeným, násobení des. čísla číslem desetinným, dělení des. čísla číslem přirozeným, dělení des. čísla 10, 100, 1000..., dělení des. čísla desetinným číslem, sčítání zlomků se stejným jmenovatelem
M-9-1-03	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	v - řeší složitější slovní úlohy, aplikuje vědomosti na logické úlohy a úlohy z praxe, zpracovává grafy ke slovním úlohám	násobek a dělitel, znaky dělitelnosti přirozených čísel (2,3,4,5,10), prvočísla a složená čísla, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, slovní úlohy
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	v - používá matematickou symboliku pro zápis geometrických útvarů	bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, mnohoúhelníky
M-9-3-03	určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	v - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem, užívá symbolické geometrické zápisy úhlů	úhel, přenášení úhlu, osa úhlu, měření velikosti úhlu, jednotky úhlu stupeň a minuta, rýsování úhlu dané velikosti, úhel ostrý, pravý, tupý, přímý, sčítání a odčítání úhlů, vnější a vnitřní úhly trojúhelníku, součet vnitřních úhlů v trojúhelníku
M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	v - odhaduje a vypočítá obsah a obvod útvarů složených ze základních rovinných útvarů	obvod trojúhelníku, obsah pravoúhlého trojúhelníku, obvod a obsah čtverce a obdélníku
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	v - určuje a charakterizuje útvary složené ze základních prostorových útvarů (kvádr, krychle), analyzuje jejich vlastnosti	krychle a kvádr
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	v - odhaduje a vypočítá objem a povrch útvarů složených z kvádrů a krychlí	objem a povrch krychle a kvádrů

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Číslo a proměnná			
M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	zlomek, zápis zlomku, krácení a rozšiřování zlomku, porovnávání zlomků, smíšené číslo, zlomek a desetinné číslo, sčítání a odčítání zlomků, převrácený zlomek, násobení a dělení zlomků, zlomek na číselné ose, složený zlomek, čísla kladná a záporná, celá čísla a čís. osa, absolutní hodnota celého čísla, sčítání celých čísel, odčítání celých čísel, násobení a dělení celých čísel, rac. čísla a čís. osa, početní výkony s rac. čísly
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (poměrem, zlomkem, procentem)	zlomky, procenta, poměr
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	poměr a převrácený poměr, měřítko mapy a plánu
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	procento, procentová část, určení počtu procent, výpočet základu, slovní úlohy
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	slovní úlohy využívající matematický aparát oboru celých a racionálních čísel
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	úměra, přímá a nepřímá úměrnost

M-9-2-02	porovnává soubory dat	porovnává soubory dat	pravoúhlá soustava souřadnic, graf a tabulka přímé a nepřímé úměrnosti
M-9-2-03	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	úměra, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	pravoúhlá soustava souřadnic, graf, tabulka a rovnice přímé a nepřímé úměrnosti
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (rovnoběžníky, lichoběžníky)	rovnoběžníky, lichoběžníky
M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů (trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník)	obsah a obvod trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary	načrtne a sestrojí rovinné útvary (rovnoběžníky, lichoběžníky)	rovnoběžníky, lichoběžníky
M-9-3-07	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu)
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar	shodnost geometrických útvarů, středová souměrnost, zobrazení ve středové souměrnosti, útvary středově souměrné
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	určuje a charakterizuje hranoly, analyzuje jejich vlastnosti	hranoly
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	načrtne a sestrojí síť základních hranolů	hranoly
M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	načrtne a sestrojí obraz hranolů	hranoly
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	účelně využívá kalkulátor při výpočtech obvodů, obsahů	rovnoběžníky, lichoběžníky
Číslo a proměnná			

M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	v - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel s využitím kulatých, hranatých a vložených závorek	zlomek, zápis zlomku, krácení a rozšiřování zlomku, porovnávání zlomků, smíšené číslo, zlomek a desetinné číslo, sčítání a odčítání zlomků, převrácení zlomek, násobení a dělení zlomků, zlomek na číselné ose, složený zlomek, rac. čísla a čís. osa, početní výkony s rac. čísly
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	v - řeší aplikační úlohy na promile	procento, procentová část, určení počtu procent, výpočet základu, slovní úlohy
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	v - analyzuje a řeší složitější problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	slovní úlohy využívající matematický aparát oboru celých a racionálních čísel
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-03	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	v - určuje vztahy složených úměrností	úměra, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	v - charakterizuje rovinné útvary složené ze základních rovinných útvarů	rovnoběžníky, lichoběžníky
M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	v - odhaduje a vypočítá obsah a obvod útvarů složených ze základních rovinných útvarů	obsah a obvod trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	v - užívá geometrické symboly pro zápisy shodnosti	shodnost geometrických útvarů, středová souměrnost, zobrazení ve středové souměrnosti, útvary středově souměrné

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
	Číslo a proměnná		

M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	druhá mocnina a odmocnina, mocniny s přirozeným mocnitelem, operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti, zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	Pythagorova věta, výpočty obvodů, obsahu, povrchů a objemů
M-9-1-07	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	číselný výraz, hodnota číselného výrazu, proměnná, výrazy s proměnnou, dosazování do výrazu, zápis slovního textu pomocí výrazů, mnohočleny, sčítání, odčítání, násobení a dělení mnohočlenů, rozklad mnohočlenů na součin vytýkáním a pomocí vzorců
M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	rovnice, rovnost, rovnice s jednou neznámou, ekvivalentní úpravy rovnic, řešení rovnic, vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy řešené pomocí rovnic o jedné neznámé
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-01	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů s využitím Pythagorovy a Thaletovy věty; využívá potřebnou matematickou symboliku	Pythagorova věta, obrácená Pythagorova věta, Thaletova věta
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (kružnice, kruh)	kružnice, kruh

M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	odhaduje a vypočítá obsah a obvod kruhu a délku kružnice	kružnice, kruh
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	množiny bodů dané vlastnosti, základní konstrukční úlohy
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary	načrtne a sestrojí kružnici a kruh	kružnice, kruh, Thaletova věta
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	určuje a charakterizuje válec, analyzuje jeho vlastnosti	válec
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	odhaduje a vypočítá objem a povrch válce	válec, hranoly
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	načrtne a sestrojí síť válce	válec
M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	načrtne a sestrojí obraz válce	válec
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	slovní úlohy z praxe
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	číselné a logické řady využívající znalostí mocnin, odmocnin a výrazů, obrázkové analogie
Číslo a proměnná			
M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	v - užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu, umí řešit příklady s kulatou, hranatou i složenou závorkou	druhá mocnina a odmocnina, mocniny s přirozeným mocnitelem, operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti, zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti
M-9-1-07	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad	v - upravuje složitější výrazy	číselný výraz, hodnota číselného výrazu, proměnná, výrazy s proměnnou,

	mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním		dosazování do výrazu, zápis slovního textu pomocí výrazů, mnohočleny, sčítání, odčítání, násobení a dělení mnohočlenů, rozklad mnohočlenů na součin vytýkáním a pomocí vzorců
M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	v - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a nerovnic	nerovnice, jednoduché kvadratické rovnice, jednoduché nelineární rovnice
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-01	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	v - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení složitějších praktických problémů s využitím Pythagorovy a Thaletovy věty	Pythagorova věta, obrácená Pythagorova věta, Thaletova věta
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	v - charakterizuje útvary složené ze základních rovinných útvarů	kružnice, kruh
M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	v - odhaduje a vypočítá obsah a obvod útvarů složených ze základních rovinných útvarů	kružnice, kruh
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	v - k zápisu konstrukcí využívá potřebnou symboliku	množiny bodů dané vlastnosti, základní pravidla přesného rýsování, základní konstrukční úlohy
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	v - charakterizuje tělesa složená ze základních těles	válec
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	v - odhaduje a vypočítá objem a povrch složených těles	válec, hranoly

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Číslo a proměnná			
M-9-1-07	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	určí hodnotu lomeného výrazu	lomený výraz
M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustavy dvou rovnic o dvou neznámých
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	soustava souřadnic, funkce jako závislost, definiční obor a obor hodnot funkce, vlastnosti funkce, přímá a nepřímá úměrnost, lineární funkce, kvadratická funkce
M-9-2-05	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	přímá a nepřímá úměrnost, lineární funkce
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-07	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	věty o podobnosti trojúhelníku (sss, sus, uu)
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	určuje a charakterizuje jehlan, kužel, kouli, analyzuje jejich vlastnosti	jehlan, kužel, koule
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele, koule	jehlan, kužel, koule
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	načrtne a sestrojí síť jehlanu, kužele, koule	jehlan, kužel, koule
M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	načrtne a sestrojí obraz jehlanu, kužele, koule	jehlan, kužel, koule
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy o jehlanu, kuželi a kouli	jehlan, kužel, koule, slovní úlohy z praxe

		s využitím osvojeného matematického aparátu	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	základy finanční matematiky
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	logické geometrické úlohy
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	účelně využívá kalkulátor	goniometrické funkce
Číslo a proměnná			
M-9-1-07	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	v - určí hodnotu složitějšího lomeného výrazu, sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy	lomený výraz
M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	v - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí jednoduchých soustav rovnic o třech neznámých	soustavy rovnic o třech neznámých
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	v - charakterizuje tělesa složená ze základních těles, analyzuje jejich vlastnosti	jehlan, kužel, koule
M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	v - odhaduje a vypočítá objem a povrch složených těles	jehlan, kužel, koule

5.3 INFORMATIKA

5.3.1 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Průřezová témata:

Multimediální výchova, Produktivní činnosti – tvorba multimediálního sdělení.

Metody a formy práce:

individuální práce, informační média, práce s textem, prezentace, samostatná práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

- vybírání a využívání efektivní učebního způsobu, metody a strategie
- samostatné objevování možností využití informačních a komunikačních technologií (ICT) v praktickém životě, využívání zkušeností s různým SW, spolupráce s ostatními spolužáky, nápovědy v programech, literatury apod.

Kompetence k řešení problémů:

- tvořivý přístup při řešení úloh a projektů, uvědomění si mnohočetnosti řešení při práci s ICT
- nalézání řešení problému, jeho praktické provedení a dokončení

Kompetence komunikativní:

- komunikace nejen prostřednictvím elektronické pošty, ale také při prezentaci svého projektu
- jasné a srozumitelné vyjádření myšlenek, postupů a závěrů

Kompetence sociální a personální:

- práce ve skupině a v týmu, kdy se učí rozdělovat úkoly a podílet se na řešení problému společně, v jednotlivých úsecích
- přijímání jiných způsobů řešení, podílení se na debatě o postupech řešení, poskytování pomoci a rad a čerpání poučení z postupů druhých
- plánování a časové rozvržení práce
- vytváření si pozitivní představy o sobě samém při úspěchu, podpora vlastní sebedůvěry, získávání pocitu sebeúcty a sebeuspokojení

Kompetence občanské:

- legislativa a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost hesla, ...)
- dodržování bezpečné práce a respektování autorského zákona (citace použitého pramene, ve škole neexistuje nelegální SW, žáci si chrání své přístupové heslo, ...)
- kritické myšlení nad obsahem sdělení zprostředkovaném internetem

Kompetence pracovní

- bezpečnost a hygiena práce a dodržování stanovených pravidel a norem
- využívání ICT pro hledání informací důležitých pro další profesní růst

Kompetence digitální

- využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- dodržování autorského práva, ověřování dat, ochrana osobních údajů a vlastní bezpečnosti
- tvorba a úprava digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- I-5-1-01** *uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat*
- I-5-1-02** *popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji*
- I-5-1-03** *vyčte informace z daného modelu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-1-01p** *uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat*
- I-5-1-02p** *popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví*

Učivo

- **data, informace:** sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
- **kódování a přenos dat:** využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
- **modelování:** model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- I-5-2-01** *sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů*
- I-5-2-02** *popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení*
- I-5-2-03** *v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy*
- I-5-2-04** *ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-2-01p** *sestavuje symbolické zápisy postupů*
- I-5-2-02p** *popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení*
- I-5-2-03p** *rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů*

Učivo

- **řešení problému krokováním:** postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci
- **programování:** experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
- **kontrola řešení:** porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-3-01 *v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi*

I-5-3-02 *pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-3-01p *v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky*

I-5-3-02p *pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*

Učivo

- **systémy:** skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi
- **práce se strukturovanými daty:** shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-4-01 *najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu*

I-5-4-02 *propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí*

I-5-4-03 *dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-4-01p *najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu*

I-5-4-03p *popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi*

Učivo

- **hardware a software:** digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů
- **počítačové sítě:** propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
- **bezpečnost:** pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

2. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- I-9-1-01** získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- I-9-1-02** navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- I-9-1-03** vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- I-9-1-04** zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-1-01p** získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- I-9-1-02p** zakóduje a dekáduje jednoduchý text a obrázek
- I-9-1-03p** popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- I-9-1-04p** stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Učivo

- **data, informace:** získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat
- **kódování a přenos dat:** různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity
- **modelování:** schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- I-9-2-01** po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- I-9-2-02** rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- I-9-2-03** vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- I-9-2-05** v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- I-9-2-06** ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-2-01p** po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- I-9-2-02p** rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- I-9-2-03p** navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Učivo

- **algoritmizace:** dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
- **programování:** nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné
- **kontrola:** ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu
- **tvorba digitálního obsahu:** tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy

žák

- I-9-3-01** vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- I-9-3-02** nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- I-9-3-03** vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- I-9-3-04** sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá*
I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Učivo

- **informační systémy:** informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti
- **návrh a tvorba evidence dat:** formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel
- **hromadné zpracování dat:** velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě*
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému*
I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu

I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Učivo

- **hardware a software:** pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka
- **počítačové sítě:** typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva
- **řešení technických problémů:** postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení
- **bezpečnost:** útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat
- **digitální identita:** digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Digitální technologie			
I-5-4-01	najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	spustí aplikaci, používá základní funkce aplikace, uloží svoji práci	orientace na klávesnici, práce se soubory a složkami
I-5-4-02	propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	pojmenuje, připojí a odpojí digitální zařízení, vysvětlí, k čemu slouží, uvede možná rizika propojení zařízení	připojení digitálního zařízení (např. myši, klávesnice, sluchátek apod.)
I-5-4-03	dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	používá digitální zařízení bezpečně, chrání je proti poškození	pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; internet, sdílené prostředí; uživatelské účty, hesla
Data, informace a modelování			
I-5-1-02	popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	sdělí informaci obrázkem a textem; zakóduje,	pixel, rozlišení, rastr; obrazce složené z geometrických tvarů;

		zašifruje jednoduchý text obrázkem	značky, piktogramy, emoji
I-5-1-03	vyčte informace z daného modelu	dekóduje/dešifruje informaci sdělenou obrázkem nebo textem	myšlenkové, pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Informační systémy			
I-5-3-01	v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	pracuje se školním informačním systémem	školní informační systém
I-5-3-02	pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	pracuje s texty a jednoduchými tabulkami	různé způsoby zpracování dat – tabulky, seznamy, graf
Algoritmizace a programování			
I-5-2-01	sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	záznam postupu řešení problémů pomocí textu, obrázků, symbolů
I-5-2-02	popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	řešení problémových úloh
I-5-2-03	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	rozpozná, kam má umístit příkaz, rozpozná a používá opakování příkazů; vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky	experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí
I-5-2-04	ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	v programu najde a opraví chyby	porovnání různých postupů; ověřování funkčnosti programu
Data, informace a modelování			
I-5-1-01	uvede příklady dat, která ho obklopují a	uvede příklady dat z běžného života	sběr a záznam dat; hodnocení získaných

kteřá mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat

dat a vyvozování závěrů

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Data, informace a modelování			
I-9-1-02	navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	dekóduje a zakóduje informace; zašifruje a dešifruje text	přenos informací, bit, byte; šifra, kód znakové sady; kódování barev; vektorová grafika, rastr, binární kód
I-9-1-01	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	vyčtení informace z dat v tabulce nebo grafu	získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači - různé typy souborů (soubory z tzv. kancelářských balíků, obrazové, textové, video aj. soubory)
ČJL-9-3-09	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	procvičuje vyhledávání informací v různých informačních zdrojích	odborná literatura, práce s textem
Algoritmizace a programování			
I-9-2-05	v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví čitelný a přehledný program	blokově orientovaný programovací jazyk
Informační systémy			

I-9-3-01	vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	pracuje s informačními systémy	informační systémy (např. školní)
Digitální technologie			
I-9-4-02	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat uloží soubory ve vhodném formátu; spravuje sdílení souborů	komprese a formáty souborů, zálohování, archivace dat práce s různými typy souborů a se složkami
I-9-4-03	vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě	domácí a školní počítačová síť; fungování a služby internetu; princip e-mailu
I-9-4-04	poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, upraví nastavení aplikace, ukončí program bez odezvy	řešení problémů s aplikacemi - program bez odezvy, špatné nastavení, dialogová okna
I-9-4-05	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	porovná různé metody zabezpečení účtů; na internetu se chová bezpečně	zabezpečení přístupu k účtům a datům; role a přístupová práva (sdílené soubory); antivir, firewall; digitální stopa

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Algoritmizace a programování			
I-9-2-01	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí	přečte algoritmus a vysvětlí celý postup	blokově orientovaný programovací jazyk

	problém, který je daným algoritmem řešen		
I-9-2-05	v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví čitelný a přehledný program	blokově orientovaný programovací jazyk
Data, informace a modelování			
I-9-1-01	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	vyčte informace z dat v tabulce nebo grafu	získávání, vyhledávání a ukládání dat; chyby při interpretaci dat
I-9-1-03	vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	pomocí ohodnocených a orientovaných grafů řeší problémy	ohodnocené a orientované grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu
I-9-1-04	zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku	modely, myšlenkové mapy
Informační systémy			
I-9-3-01	vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná	pracuje s informačními systémy	informační systémy (např. školní)

	rizika při navrhování i užívání informačních systémů		
I-9-3-02	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	doplní a vytvoří tabulku dat	zpracování dat v tabulkách

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Algoritmizace a programování			
I-9-2-05	v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví čitelný a přehledný program; používá opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování	blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné
I-9-2-06	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	ověření algoritmu, programu, úprava algoritmu
Informační systémy			
I-9-3-03	vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	používá funkce pracující s číselnými a textovými vstupy, seřadí tabulku dat podle daného kritéria, používá filtr na výběr dat z tabulky	velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat
I-9-3-04	sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	najde a opraví chyby v tabulce nebo grafu; doplní do tabulky informace; upraví tabulku	kontrola hodnot v tabulce; porovnání dat v tabulce a grafu

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Algoritmizace a programování			
I-9-2-02	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	popíše jednotlivé kroky problému	testování programu, odstranění chyb
I-9-2-03	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	vybere a zdůvodní vhodný program pro řešení problém; algoritmus upraví pro řešení příbuzného problému	uživatelské rozhraní programu; autorství programu; etika programátora
I-9-2-05	v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví čitelný a přehledný program; používá opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování	tvorba digitálního obsahu - tvorba programů (například příběhy, hry, simulace); výrazy s proměnnou
Digitální technologie			
I-9-4-01	popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením; popíše, jak fungují vybrané technologie	složení počítače, operační systémy; nové technologie
I-9-4-03	vybírá nevhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu	struktura a principy internetu, datacentra, cloud; webová stránka, prohlížeč, odkaz; cloudové aplikace (e-mail, e-shop, stream)

I-9-4-04	poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	vyřeší typické závady	aktualizace, antivir, firewall
I-9-4-05	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	popíše princip zasílání dat po počítačové síti; diskutuje o cílech a metodách hackerů; diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	fungování internetu: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa; zabezpečení počítače a dat, nebezpečné aplikace a systémy; digitální stopa, poloha zařízení, záznamy o pohybu po internetu, sledování komunikace, metadata; sdílení a trvalost dat; algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vzdělávací oblasti

Prvouka je vyučována v 1.-3. ročníku. Výuka se realizuje ve třídách a v terénu – na vycházkách, dále v muzeích, na exkurzích.

V prvouce se děti učí orientovat v okolí školy a svého bydliště, upevňují již získané hygienické návyky a pozorují přírodu v jednotlivých ročních obdobích.

V 1. ročníku jsou probírána následující témata: Jsem školák; Moje rodina; Příroda v jednotlivých ročních obdobích; Naše zdraví; Práce a volný čas; Obchod, doprava.

Ve 2. ročníku rozvíjíme témata: Škola; Rodina; Orientace v čase; Stavba lidského těla; Rostliny, houby a živočichové.

Ve 3. ročníku vyučujeme: Živá a neživá příroda; Náš domov, obec; Orientace v krajině podle mapy; Látky a jejich vlastnosti; Délka, hmotnost a objem.

V předmětu prvouka nejvíce používáme učení hrou, činnostní učení, frontální výuku, vycházky s pozorováním, pokusy, skupinové práce a vedeme děti k sebehodnocení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- vyhledávání informací a materiálů potřebných pro práci na projektech
- práce s portfoliem (sebehodnocení)
- účast na projektovém vyučování

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznání a pochopení problémů, přemýšlení o jeho příčinách, uplatňování vlastního úsudku
- kritické myšlení, uvážlivá rozhodnutí, schopnost obhájit svoje názory

Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování vlastních názorů výstižně a souvisle, kultivovanost ústního i písemného projevu
- naslouchání názorům druhých, vhodná reakce, účinné zapojování se do diskuse, vhodná argumentuje
- využívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní komunikaci se svým okolím

Kompetence sociální a personální

- účinná spolupráce ve skupině, upevňování dobrých mezilidských vztahů
- potřeba spolupracovat při řešení problémů, oceňování zkušenosti druhých

Kompetence občanské

- respektování přesvědčení druhých, schopnost se vcítit do situací ostatních lidí
- uvědomování si povinnosti postavit se proti násilí
- zodpovědné chování v krizových situacích
- respektování a ochrana našeho kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

- plnění povinností a závazků, adaptace na změněné nebo nové pracovní podmínky

- využívání dosažených znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje
- prezentace své práce i práce skupiny

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	pojmenuje místo svého bydliště a školy, nazve možná nebezpečí v nejbližším okolí	domov, škola a jeho blízké okolí, cesta do školy, bezpečnost, riziková místa
Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	pojmenuje příbuzenské vztahy v rodině	moje rodina – členové rodiny, život v rodině, svátky v rodině, mezilidské vztahy
Lidé a čas			
ČJS-3-3-01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	nazve časové údaje při řešení různých situací v denním životě	orientace v čase – dny v týdnu, kalendář, roční období, rok, měsíce, hodiny, měření času
ČJS-3-3-03	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	vybere poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, zvycích a o práci lidí	zimní svátky – zvyky, velikonoční svátky – zvyky
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	nazve viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	život v přírodě – živočišné a rostliny
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	vybaví si základní hygienické návyky	lidské tělo, osobní hygiena
ČJS-3-5-02	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby	označí nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	úraz a nemoc

	neohrožoval zdraví své a zdraví jiných		
ČJS-3-5-03	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	vybaví si správné chování při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby umí požádat o pomoc pro sebe i pro jiné	osobní bezpečí
ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	označí správné chování při mimořádných událostech	mimořádné události

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	popíše místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo, objasní možná nebezpečí v nejbližším okolí	domov – orientace v nejbližším okolí
Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	vysvětlí příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	moje rodina – členové rodiny, příbuzenské vztahy, mezilidské vztahy
ČJS-3-2-02	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	pozná jednotlivá povolání	zaměstnání, duševní a fyzická práce
Lidé a čas			
ČJS-3-3-01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	definuje časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti	orientace v čase, denní režim, roční období, současnost a minulost v našem životě
ČJS-3-3-03	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	objasní elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí	kalendářní rok, práce a volný čas, svátky – zvyky
Rozmanitost přírody			

ČJS-3-4-01	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	nazve a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	objasní základní hygienické a zdravotně preventivní návyky, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	lidské tělo, péče o zdraví
ČJS-3-5-02	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	vysvětlí nebezpečí různého charakteru, pozná bezpečná místa pro hru a trávení volného času, objasní základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	nemoc a úraz, základní pravidla silničního provozu
ČJS-3-5-03	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	vysvětlí chování při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby umí použít tísňové volání	osobní bezpečí, tísňové volání
ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	vysvětlí správné chování při mimořádných událostech	mimořádné události

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	orientuje se a vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, zná možná nebezpečí v nejbližším okolí	domov – bydliště a jeho okolí, orientace v nejbližším okolí bydliště, cesta do školy, riziková místa
ČJS-3-1-02	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	seznámí se svou obcí (městem), zná název města a městských částí, název kraje	naše obec – části, poloha obce v krajině
Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků	zná příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných	moje rodina – členové rodiny, příbuzenské

	a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	příslušníků a vztahy mezi nimi, toleruje odlišnosti svých spolužáků i jiných lidí, jejich přednosti i nedostatky	vztahy, mezilidské vztahy, národnostní menšiny
ČJS-3-2-02	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	rozliší duševní a fyzickou práci a pojmenuje jednotlivá povolání	zaměstnání, duševní a fyzická práce
Lidé a čas			
ČJS-3-3-01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	umí použít časové údaje při řešení různých situací v denním životě, pozná děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti	orientace v čase, časový řád, denní režim, roční období, současnost a minulost v našem životě
ČJS-3-3-02	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	seznáme se s památkami své obce (města), pověstmi	památky obce, pověsti
ČJS-3-3-03	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	umí si zorganizovat denní režim, orientuje se v kalendáři, během kalendářního roku aplikuje své vědomosti o zvycích a tradicích	denní režim, kalendářní rok, práce a volný čas, minulost, současnost a budoucnost, svátky – zvyky
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	nazve, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02	roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	učí se třídít přírodniny podle nápadných určujících znaků	živočiškové, rostliny, houby, rovnováha v přírodě
ČJS-3-4-03	provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	seznáme se a realizuje jednoduché pokusy	poznávání vlastností živé a neživé přírody
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	používá základní hygienické návyky, pojmenuje základní části lidského těla	lidské tělo, péče o zdraví, osobní hygiena
ČJS-3-5-02	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času;	identifikuje nebezpečí různého charakteru,	nemoc a úraz, pravidla silničního provozu

	uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	používá pravidla silničního provozu	
ČJS-3-5-03	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	dbá na svou bezpečnost při setkání s neznámými jedinci, umí komunikovat s operátory tísňových linek	osobní bezpečí, krizové situace, tísňové volání
ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	uposlechne pokynů dospělých při mimořádných událostech	chování při mimořádných událostech

5.4.2 Přírodověda

Přírodovědu vyučujeme ve 4. ročníku 2 hodinu a v 5. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka se realizuje ve třídách a v terénu. V přírodovědě žáci získávají kladný vztah k přírodě, vštěpují si ekologické zásady, získávají přehled o Zemi a jejím začlenění do sluneční soustavy.

Ve 4. ročníku je učivo rozděleno do následujících tematických celků: Živá příroda, Neživá příroda, Výchova ke zdraví.

V 5. ročníku je učivo rozděleno do tematických celků: Život na Zemi, Země ve vesmíru, Člověk a technika.

V předmětu přírodověda nejčastěji užíváme tyto metody a formy práce:

činnostní učení, prezentace, projekty, referáty, skupinová práce, vycházka, frontální výuka, práce s textem, výklad, pokus.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- vyhledávání informací a materiálů potřebných pro práci na projektech
- práce s portfoliem (sebehodnocení)
- účast na projektovém vyučování

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznání a pochopení problémů, přemýšlení o jeho příčinách, uplatňování vlastního úsudku
- kritické myšlení, uvážlivá rozhodnutí, schopnost obhájit svoje názory

Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování vlastních názorů výstižně a souvisle, kultivovanost ústního i písemného projevu
- naslouchání názorům druhých, vhodná reakce, účinné zapojování se do diskuse, vhodná argumentuje
- využívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní komunikaci se svým okolím

Kompetence sociální a personální

- účinná spolupráce ve skupině, upevňování dobrých mezilidských vztahů
- potřeba spolupracovat při řešení problémů, oceňování zkušenosti druhých

Kompetence občanské

- respektování přesvědčení druhých, schopnost se vcítit do situací ostatních lidí
- uvědomování si povinnosti postavit se proti násilí
- zodpovědné chování v krizových situacích
- respektování a ochrana našeho kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

- plnění povinností a závazků, adaptace na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívání dosažených znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje
- prezentace své práce i práce skupiny

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-03	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	dokáže zařadit druhy živočichů do jednotlivých společenstev, zhodnotí jejich význam pro společenstva a jejich vzájemné spojitosti	rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva lidských obydlí, polí, vod, lesů
ČJS-5-4-05	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	dokáže zhodnotit význam půdy pro člověka, rozeznává druhy půdy, rozhodne o důležitosti ochrany životního prostředí	člověk a příroda, význam půdy, lesů a vodních ploch, ochrana přírody
ČJS-5-4-04	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy	seznamuje se se zařazováním rostlin, hub a živočichů do jejich druhů, dokáže určit jejich změny v jednotlivých ročních obdobích, posuzuje jejich význam pro člověka	rostliny, houby, živočichové – znaky života, průběh a způsob života, stavba těla některých druhů
ČJS-5-4-01	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	určuje horniny a nerosty, užívá encyklopedie k jejich zařazování, dokáže říct základní podmínky života, seznamuje se s názvoslovím podnebí a počasí	neživá příroda – nerosty a horniny, půda, rozmanitost podmínek života na Zemi
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-5-5-04	sezná se se způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích	určuje druh dopravních značek, řeší dopravní situace	bezpečné chování v dopravním provozu, dopravní značky,

simulujících mimořádné události;
popíše dopravní situaci z pohledu
chodce a cyklisty

řešení dopravních
situací

5. ročník

Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-02	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	seznamuje se a planetami sluneční soustavy	vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období
ČJS-5-4-04	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy	zařazuje rostliny, houby a živočichy do jednotlivých druhů, určuje jejich znaky	rostliny, houby, živočichové – znaky života, práce s atlasy a klíči
ČJS-5-4-06	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	seznamuje se s jednoduchými stroji	člověk a lidské výtvoř, jednoduché stroje a zařízení
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-5-5-01	využívá poznatků o lidském těle a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	seznamuje se s částmi lidského těla a s pohlavními rozdíly mezi mužem a ženou	člověk – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou
ČJS-5-5-02	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	dokáže popsat vývoj jedince	reprodukce a vývoj jedince, péče o zdraví a zdravý životní styl
ČJS-5-5-03	účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	sestavuje svůj denní režim	člověk – rodina, vztahy v rodině, práce a volný čas
ČJS-5-5-04	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	dokáže posoudit rizika, která hrozí při různých dopravních situacích	předcházení rizikovým situacím v dopravě a bezpečné chování v silničním provozu, mimořádné události a rizika s nimi spojená
ČJS-5-5-05	předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	seznamuje se s návykovými látkami a jejich negativnímu vlivu na zdraví člověka	návykové látky a zdraví

ČJS-5-5-06	uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	dokáže určit rozdíl mezi nemocí a úrazem	prevence nemocí, osobní, intimní a duševní hygiena
ČJS-5-5-07	rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	učí se, jak používat telefonní čísla 155, 158, 150	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví

5.4.3 Vlastivěda

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, blíže pak z tematických okruhů Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas. Předmět realizujeme na 1. stupni, a to konkrétně ve 4. a 5. ročníku.

Obsah předmětu realizujeme prostřednictvím učiva daných tematických okruhů.

V rámci okruhu Místo, kde žijeme, si žáci všímají místa, kde žijí, vnímají ho jako součást obce (města), ale i České republiky. Dále rozšiřujeme vědomosti o České republice a dalších státech v rámci Evropy. Obsah spojujeme s jejich každodenním životem, čerpáme z jejich zkušeností a poznatky dále prohlubujeme či na ně navazujeme. Probouzíme v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, rozvíjíme národní cítění a vztah k naší zemi.

V rámci okruhu Lidé kolem nás se zaměřujeme na pravidla soužití mezi lidmi a to nejen v rodině, ale i v širším kolektivu, na význam tolerance, empatie, pomoci, rovnoprávného postavení. Seznamujeme žáky se základními právy a povinnostmi, se světem financí. Vedeme je k všímání si i různých kultur jako projevů určitých skupin, k vnímání sebe sama jako součásti společnosti demokratického státu.

V rámci okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Probouzíme v žácích zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

Předmět realizujeme formou vyučovacích hodin, které vhodně doplňujeme výlety, exkurzemi, krátkodobými projekty apod. Zvýšenou měrou vedeme žáky k práci s literaturou, tj. historickými prameny, čerpání ze zkušeností svých, starších rodinných příslušníků, filmových zpracování historických událostí; k práci s atlasy a mapami, encyklopediemi, čerpání z naučných zeměpisných programů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace jejich efektivní využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- kritické myšlení
- uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- zhodnocení výsledků svých činů

Kompetence komunikativní

- naslouchání promluvám druhých lidí
- porozumění promluvám druhých, účinné zapojování se do diskuse, obhajování svého názoru a vhodná argumentace

Kompetence sociální a personální

- přispívání k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

- ocenění zkušenosti druhých lidí, respektování různých hledisek a čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváření pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby bylo dosaženo pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektování, ochrana a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, projevení pozitivního postoje k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivní zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- využití znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- orientace v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, pochopení podstaty, cíle a rizika podnikání, rozvoj svého podnikatelského myšlení

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Místo kde žijeme			
ČJS-5-1-01	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	orientuje se v místě svého bydliště a školy	domov – prostředí, orientace v místě bydliště, region
ČJS-5-1-02	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	určuje světové strany v přírodě i podle mapy, zná zásady bezpečného chování v přírodě	světové strany, orientační body, poloha v krajině
ČJS-5-1-03	rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	rozlišuje mezi náčrtem, plánem a základními typy map; zná základní údaje o povrchu, vodstvu, podnebí, hospodářství ČR	Česká republika – poloha ČR v Evropě, územní rozdělení, základní zeměpisné a hospodářské údaje
ČJS-5-1-06	rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	zná hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, jmenuje symboly našeho státu	Česká republika – demokratický stát, základy státního zřízení
Lidé kolem nás			
ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	chápe základní vztahy mezi lidmi, stanoví a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, obci	život a funkce rodiny, příbuzenské vztahy, pravidla slušného chování, etické zásady

ČJS-5-2-02	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	seznámí se se základními lidskými právy, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu	právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
Lidé a čas			
ČJS-5-3-01	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	na časové ose vyznačí daný časový údaj, chápe dějiny jako časový sled událostí	orientace v čase – časová osa, kalendáře, letopočty

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Místo kde žijeme			
ČJS-5-1-04	vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	popíše místní region – Jihomoravský kraj z hlediska přírody, osídlení, hospodářství a kultury	Regiony ČR – Jihomoravský kraj, Praha
ČJS-5-1-03	rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	vyjmenuje kontinenty a oceány, vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy (zaměří se na sousední státy ČR)	Evropa a svět – kontinenty, sousední státy ČR, EU
ČJS-5-1-05	porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a jiných zemích	seznámí spolužáky se zkušenostmi, zážitky a zajímavostmi z vlastních cest	evropské státy – cestování
Lidé kolem nás			
ČJS-5-2-03	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	seznamuje se s finanční gramotností	formy vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, rozpočet – příjmy a výdaje domácnosti, forma peněz – hotovostní a bezhotovostní
Lidé a čas			
ČJS-5-3-02	využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	využívá těchto institucí jako zdroje informací pro pochopení minulosti, uvědomuje si význam chráněných částí přírody a kulturních památek	současnost a minulost v našem životě, obory zkoumající minulost, regionální památky
ČJS-5-3-03	srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	srovnává způsob života a práce předků v minulosti a současnosti	proměny způsobu života, minulost kraje a předků, báje, pověsti

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje obory Dějepis a Výchova k občanství. Obsahově navazuje přímo na oblast Člověk a jeho svět, která je realizována na 1. stupni základní školy.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti, aby žáci poznali dějepisné, sociální a kulturně historické souvislosti života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Mimo jiné u žáků v hodinách rozvíjíme čtenářskou a informační gramotnost.

5.5.1 Dějepis

Učební obor dějepis vede žáky k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

V učebním plánu jsou mu věnovány v každém ročníku 2 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových učebnách, v počítačové učebně, v učebnách, které jsou vybaveny multimediální technikou a interaktivní technikou. Velký důraz je kladen na seznamování žáků s historií v “terénu”. Pro jednotlivé ročníky jsou doporučeny vzdělávací exkurze odpovídající probíranému učivu.

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce (procvičování učiva, práce se slovníkem, s časopisy, s počítačovými programy apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- vyhledávání informací a materiálů potřebných pro práci na projektech
- práce s portfoliem (sebehodnocení)
- projektové vyučování

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznání a pochopení problému, jeho příčin, uplatnění vlastního úsudku
- kritické myšlení, rozhodování, obhajoba svých názorů

Kompetence komunikativní

- formulace a výstižné vyjádření vlastního názoru
- naslouchání názorům druhých, vhodně na ně reaguje, účinné zapojování se do diskuse, obhajování svého názoru a vhodná argumentace
- využití informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní komunikaci se svým okolím

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině, přispívání k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- pochopení potřeby spolupráce při řešení problémů, oceňování zkušenosti druhých

Kompetence občanské

- respektování přesvědčení druhých, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí
- uvědomění si povinnosti postavit se proti násilí
- zodpovědné chování v krizových situacích
- respektování a ochrana našeho kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

- plnění svých povinností a závazků, adaptace na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využití dosažených znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje
- prezentace své práce i práce skupiny

Kompetence digitální

- využívání vhodných digitálních technologií při přípravě a realizaci vlastních prací
- vedení žáků k ukládání vytvořených nebo získaných výukových materiálů do svého elektronického portfolia a využívání při vzdělávání
- řešení problémů se sběrem a tříděním informací z otevřených zdrojů
- vedení žáků k odpovědnému chování v digitálním prostředí

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
D-9-1-01	uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	chápe, že z dějin se může poučit	význam zkoumání dějin
D-9-1-02	uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	umí rozlišit hmotné a písemné prameny, regionální instituce	historické prameny
D-9-1-03	orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	na časové přímce vyznačí daný časový údaj, umí určit století, chápe pojmy před a po našem letopočtu	historický čas a prostor
D-9-2-01	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	zná jednotlivá vývojová stádia člověka, dokáže popsat schopnosti a dovednosti pravěkých lidí	pravěk
D-9-2-02	objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	umí vyjmenovat činnosti, které vykonává zemědělec, pastevec, řemeslník, chápe význam dělby práce	pravěk
D-9-3-01	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	na mapě ukáže místa vzniku prvních států, popíše přírodní podmínky těchto míst a charakterizuje staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína)	staroorientální státy
D-9-3-02	uveďte nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	uveďte nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	staroorientální státy

D-9-3-03	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství	vysvětlí pojmy tragédie, komedie, olympijské hry, zná významné osobnosti antických dějin	antické státy
D-9-3-04	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	antické státy
D-9-4-01	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	dokáže vysvětlit pojem stěhování národů a jeho důsledky, orientuje se na mapě Evropy	první středověké státy
D-9-4-02	objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	zná souvislosti vzniku prvních státních útvarů na našem území a jejich postavení v Evropě	Sámová říše, Velká Morava, český stát
D-9-4-03	vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	charakterizuje křesťanství a jeho význam pro každodenní život člověka ve středověku, popíše zásadní konflikty mezi světskou a církevní mocí, vysvětlí pojem kacířství	křesťanství, křížové výpravy
D-9-4-04	ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	zná rozdělení společnosti na jednotlivé vrstvy, charakterizuje románskou a gotickou kulturu	jak se žilo ve středověku, románská a gotická kultura

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
D-9-5-01	vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	vysvětlí pojmy humanismus, renesance, reformace	humanismus, renesance, reformace
D-9-5-02	vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí	husitství
D-9-5-03	popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	popíše příčiny a důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací	objevné plavby
D-9-5-04	objasní postavení českého státu v podmínkách a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Habsburkové na českém trůně

D-9-5-05	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	popíše příčiny a důsledky třicetileté války	třicetiletá válka
D-9-5-06	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	rozpozná základní znaky baroka a osvícenství, uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	baroko, osvícenství
D-9-6-01	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	popíše změny, které vedly k modernizaci společnosti	Evropa po třicetileté válce, vznik USA
D-9-6-02	objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	charakterizuje příčiny, průběh a důsledky Velké francouzské revoluce	Velká francouzská revoluce, napoleonské války

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
D-9-6-03	porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	vysvětlí pojem národ, národní obrození, zná nejdůležitější představitele českého národního obrození, seznámí se se složitou národnostní situací habsburské monarchie	národní obrození
D-9-6-04	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje v Evropě a ve světě a jeho důsledky; zná význam kolonií	průmyslová revoluce
D-9-7-01	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	charakterizuje příčiny, průběh a důsledky první světové války	1. světová válka
D-9-7-02	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	uspořádání Evropy po 1. světové válce
D-9-7-03	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku totalitních režimů	totalitní režimy

destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu			
D-9-7-05	zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	zná okolnosti vzniku Československa, charakterizuje jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	vznik Československa a jeho vývoj ve 20. a 30. letech

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
D-9-7-01	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	charakterizuje příčiny, průběh a důsledky druhé světové války	2. světová válka
D-9-7-04	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	vysvětlí pojmy antisemitismus, rasismus, holokaust, xenofobie, zná základní lidská práva	holokaust
D-9-8-01	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	vysvětlí pojem studená válka, popíše nejvýznamnější konflikty, vysvětlí základní problémy vývoje zemí západního a východního bloku	studená válka
D-9-8-02	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	vysvětlí pojmy a zkratky NATO, EHS, EU, RVHP, Varšavská smlouva	studená válka
D-9-8-03	posoudí postavení rozvojových zemí	charakterizuje rozvojový stát, popíše problémy těchto států	zánik koloniálních říší
D-9-8-04	prokáže základní orientaci v problémech současného světa	prokáže základní orientaci v problémech současného světa	problémy současnosti

5.5.2 Výchova k občanství

Vyučovací předmět seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv. Vzdělávání vychází z poznání nejbližšího okolí a postupně přechází k poznávání stále širších kontextů společenských jevů, vztahů a institucí.

Učební činnosti směřují k osvojování praktických dovedností a k jejich aplikaci v reálných životních situacích, učí žáky komunikovat a žít s příslušníky různých etnických a kulturních skupin, žijících v české a evropské společnosti.

Formy a metody práce: prožitkové hry, práce ve skupinách, samostatná práce, tvorba referátů, diskuse, sbírání informací z časopisů, novin, propagačních letáků, internetu, využívání zkušeností z vlastního života, hra v rolích, naslouchání druhým, posuzování vlastních názorů s názory druhých a také samozřejmě frontální výuka.

V předmětu naplňujeme celé spektrum průřezových témat a jejich tematických okruhů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace, efektivní využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjení kritického myšlení
- uvážlivá rozhodnutí a schopnost obhajoby
- uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- zhodnocení výsledků svých činů

Kompetence komunikativní

- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, vhodné reakce na ně, účinné zapojování se do diskuse, obhajování svého názoru a vhodná argumentace

Kompetence sociální a personální

- přispívání k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňování zkušeností druhých lidí, respektování různých hledisek a čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektování, chránění a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, aktivní zapojení se do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- využívání znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, vedení podložených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientace v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, pochopení podstaty, cíle a rizika podnikání, rozvíjení svého podnikatelského myšlení

Kompetence digitální

- rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Člověk ve společnosti			
VO-9-1-01	objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	státní symboly České republiky
VO-9-1-04	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	komunikace v rodině, ve škole i na veřejnosti
Člověk jako jedinec			
VO-9-2-02	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	uvědomuje si vliv svých osobních vlastností na rozhodování, dosahování cílů a překonávání překážek v každodenním životě	sebepoznání
VO-9-2-03	kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	vztahy a rozdíly mezi lidmi, chování ve skupině, sebeovládání,
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-01	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	vysvětlí na příkladech, co je materiální a duševní vlastnictví, chápe důležitost ochrany vlastnictví	majetek, vlastnictví

Člověk, stát a právo			
VO-9-4-01	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	uvede příklady z historie	typy a formy států
VO-9-4-02	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	vysvětlí důležitost dělby státní moci, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	dělba státní moci ČR
VO-9-4-03	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	vysvětlí důležitost principů demokracie pro fungování státu	principy demokracie
VO-9-4-08	održuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	uvědomuje si důležitost právních norem	právo v každodenním životě a jeho porušování
VO-9-4-10	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	protiprávní jednání

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Člověk ve společnosti			
VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	média a jejich vliv
Člověk jako jedinec			
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru a snaží se toho dosáhnout	podobnost a odlišnost lidí, násilí a kriminalita, šikana
Člověk, stát a právo			

VO-9-4-02	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	vysvětlí důležitost dělby státní moci, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	dělba státní moci ČR, Ústava ČR, parlament, prezident, vláda
VO-9-4-04	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	vysvětlí důležitost demokratických voleb pro fungování státu	principy demokracie
VO-9-4-06	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	právo v každodenním životě
VO-9-4-11	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	uvede příklady korupčního jednání	protiprávní jednání
Mezinárodní vztahy, globální svět			
VO-9-5-02	uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	diskutuje o důsledcích globálních problémů	globalizace a životní prostředí, ochrana člověka za mimořádných událostí

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Člověk ve společnosti			
VO-9-1-02	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu		vlastenectví, nacionalismus
VO-9-1-05	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	dokáže respektovat kulturní zvláštnosti a odlišné názory, způsoby chování a myšlení lidí	sociální vztahy
VO-9-1-06	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	rozpozná jednotlivé projevy lidské nesnášenlivosti a umí zaujmout proti nim aktivní postoj	xenofobie, rasismus, extremismus
Člověk jako jedinec			
VO-9-2-01	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně	uvědomuje si vliv svých osobních vlastností na rozhodování, vztahy	vnitřní svět člověka, vnímání druhých

	ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	s ostatními lidmi a kvalitu života	
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-04	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	porovná produkty různých bank z hlediska poplatků, uvede konkrétní příklady	banky a jejich produkty
VO-9-3-05	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	rozpočet
VO-9-3-06	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	objasní pojmy nabídka a poptávka a jak ovlivňují fungování trhu, vysvětlí, jak se tvoří cena, vysvětlí pojem inflace	nabídka, poptávka, fungování trhu, tvorba ceny
VO-9-3-07	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	státní rozpočet
Člověk, stát a právo			
VO-9-4-05	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	umí posoudit význam ochrany lidských práv a dokáže respektovat zájmy a práva druhých lidí	lidská práva a povinnosti
VO-9-4-07	uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	uvede základní náležitosti písemných smluv, zná jejich výhody a řídí se smlouvami, které se jej dotýkají (přepravní podmínky)	právo v každodenním životě
VO-9-4-09	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	právo v každodenním životě

Mezinárodní vztahy, globální svět

VO-9-5-01	popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	umí posoudit význam EU pro evropské země, chápe smysl začlenění ČR do EU	evropská integrace
-----------	--	--	--------------------

VO-9-5-03	objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	dokáže posoudit možné projevy globálních problémů a snaží se o jejich řešení v rámci obce a regionu	významné globální problémy
-----------	---	---	----------------------------

5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.6.1 Fyzika

Předmět fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Navazuje na výstupy dosažené na 1. stupni v oblasti Člověk a jeho svět.

Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů v jejich vzájemné souvislosti. Charakter výuky fyziky umožňuje žákům více porozumět zákonitostem přírodních procesů a uvědomovat si užitečnost poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě.

Žáci poznávají fyzikální jevy přírody specifickými poznávacími metodami: provádění experimentů, pozorování a popisování jejich průběhu, vytváření a ověřování hypotéz, analyzování výsledků a vyvozování závěrů. Touto činností se tak blíží k řešení problémů v praxi.

Ve výuce fyziky žáci využívají poznatky nejen z matematiky, ale také z chemie, přírodopisu a zeměpisu, a tím získávají žáci ucelený pohled na přírodní jevy.

Výuka probíhá v odborné pracovně, kde je k dispozici interaktivní tabule, počítač, audiovizuální technika a pomůcky na demonstrační i frontální pokusy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- pozorování různých fyzikálních objektů a jejich vlastností - samostatně, nebo ve spolupráci s ostatními
- měření vlastností fyzikálních objektů, zpracování výsledků, vyhodnocení výsledků a jejich využití pro své další učení
- provádění experimentů samostatně či v kooperaci s ostatními, které ověřují vyslovené hypotézy nebo slouží jako základ pro odhalování fyzikálních zákonitostí, z nichž mohou žáci vycházet v dalších svých poznávacích aktivitách
- vyslovování hypotéz v diskusích o fyzikální podstatě studovaných jevů
- vyhledávání v různých pramenech informace týkající se dané problematiky a využívání jich k dalšímu studiu
- poznávání souvislostí fyzikálního zkoumání s ostatními přírodovědně zaměřenými oblastmi

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznávání problémů v průběhu fyzikálního vzdělávání při využití všech prostředků, které mají v daném okamžiku k dispozici (dostupné metody pozorování, měření, experimentování, matematické a grafické prostředky)
- vyjádření či jednoznačné formulování problému, na který narazí při fyzikálním vzdělávání
- hledání, navrhování a používání dalších metod, které by mohly přispět k řešení daného problému, jestliže dosavadní metody nevedly k cíli
- posuzování řešení problému z hlediska správnosti, porovnávání různých řešení a hledání nejvýhodnějších
- korigování chybných řešení
- používání osvojené metody i v jiných oblastech vzdělávání

Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování myšlenky v logickém sledu, výstižné, souvislé a přehledné vyjádření fyzikálního zadání a jeho řešení v písemném i ústním projevu
- naslouchání názorům druhých lidí, vhodná reakce na ně, účinné zapojení se do diskusí, obhajování svého názoru na fyzikální problém a vhodná argumentace
- porozumění různým typům textů a záznamů, přemýšlení o nich a užívání ve vlastním rozvoji fyzikálních znalostí

- využívání informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem a získávání nových informací
- využívání komunikativních dovedností k vytváření vztahů pro plnohodnotnou spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinná spolupráce ve skupinách při laboratorních úlohách
- podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu na základě vzájemné výpomoci, spravedlivého rozdělení úkolů a ohleduplnosti
- přispívání k diskusi ve skupinách i v celé třídě o možných řešeních, efektivní spolupráce s ostatními, respektování názoru a zkušenosti druhých
- vytváření si pozitivní představy o svých schopnostech řešit dílčí úkoly, ovládání a řízení svého jednání a chování

Kompetence občanské

- respektování přesvědčení druhých lidí
- uvědomování si svých povinností a práv
- zodpovědné rozhodování se v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápání základních ekologických a environmentálních problémů a respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- používání bezpečných přístrojů a vybavení učebny fyziky, dodržování pravidel, adaptace na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přístupování k výsledkům své činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, ochrany zdraví a životního prostředí
- využívání znalostí a zkušeností získaných ve fyzice k rozvoji a přípravě na budoucí povolání

Kompetence digitální

- řešení problémů sběrem a tříděním dat z ověřených zdrojů
- využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Látky a tělesa			
F-9-1-01	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny, charakterizující látky a tělesa	měří délku, hmotnost, čas, objem a teplotu, uvede značku a jednotku fyzikální veličiny, převádí jednotky fyzikálních veličin	látky a tělesa, délka, obsah, objem, čas, hustota, teplota, skupenství látek, elektrické a magnetické pole
F-9-1-02	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	definuje pojem difuze a Brownův pohyb, uvede příklady z praxe, popíše stavbu atomu	difuze, Brownův pohyb

F-9-1-03	předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	rozumí vztahu mezi délkou (objemem) tělesa a jeho teplotou	teplotní roztažnost látek
F-9-1-04	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	hustota
Elektromagnetické jevy			
F-9-6-01	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod, zná základní schematické značky jednotlivých částí obvodu, při práci s elektrickým zařízením dbá pravidel bezpečnosti práce	elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač, první pomoc při úrazu elektrickým proudem, účinky elektrického proudu na člověk

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Pohyb těles, síly			
F-9-2-01	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu, uvede, zda je těleso v klidu nebo pohybu, definuje pojem dráha a trajektorie	pohyb těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý
F-9-2-02	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles, převádí jednotky rychlosti	rychlost, dráha a čas
F-9-2-04	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	určí výslednici sil působících stejným nebo opačným směrem	skládání sil, gravitační síla a gravitační pole, tření, tlak, tlaková síla
Mechanické vlastnosti tekutin			
F-9-3-01	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných kapalinách pro řešení konkrétních praktických problémů, uvede základní vlastnosti kapalin	vlastnosti kapalin a plynů, hydrostatický a atmosférický tlak Pascalův zákon, Archimédův zákon

Světelné děje			
F-9-6-05	využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle
F-9-6-06	rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	lom světla, zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou, rozklad bílého světla hranolem

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Energie			
F-9-4-01	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	práce, výkon, příkon, účinnost práce, polohová a pohybová energie, vnitřní energie tělesa, teplo, přeměny skupenství, faktory ovlivňující rychlost vypařování a teplotu varu kapaliny
Zvukové děje			
F-9-5-01	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku, rozliší zvuk, ultrazvuk, infrazvuk, uvede rychlost zvuku ve vakuu	vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku, vlnová délka, frekvence

F-9-5-02	posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	uvede vlivy nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	tón, hluk, hladina intenzity zvuku
----------	---	--	------------------------------------

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Elektromagnetické jevy			
F-9-6-01	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	analyzuje správně schéma reálného obvodu, zná schematické značky jednotlivých částí obvodu,, při práci s elektrickým zařízením dbá pravidel bezpečnosti práce, vysvětlí první pomoc při úrazu elektrickým proudem	elektrický proud,
F-9-6-02	rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	stejnoseměrný a střídavý proud, elektrický proud, napětí a odpor, elektrická energie a výkon
F-9-6-03	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností, uvede příklady látek vodivých, nevodivých, polovodivých	polovodiče, vodiče a izolanty
F-9-6-04	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; stejnosměrný elektromotor; transformátor
Vesmír			
F-9-7-01	objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	vyjmenuje a popíše vesmírná tělesa, uvede stáří vesmíru, objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet	vznik a vývoj vesmíru, Sluneční soustava, fáze Měsíce, vesmírná tělesa a jejich vlastnosti

Energie

F-9-4-02

zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

definuje pojem jaderná energie, radioaktivita, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, uvede možnost ochrany lidí před radioaktivním zářením vyjmenuje a třídí obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Formy energie - výroba a přenos elektrické energie, jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

5.6.2 Chemie

Předmět chemie má v 8. a 9. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v odborné učebně, laboratorní práce v laboratoři. Hodiny se nedělí, pouze výjimečně se v případě laboratorních prací pracuje s polovinou třídy.

Odborná učebna je vybavena roblémemsti, který je v rámci výuky využíván pro lepší názornost a interaktivní pojetí učiva. Pro vyučování se rovněž využívá učebna informatiky, zejména pro procvičení učiva s pomocí výukových programů.

Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na oblast Člověk a příroda. Dále je zapracován do oblastí Člověk a společnost, Člověk a jeho svět a Člověk a zdraví.

Rozvíjí a navazuje na poznatky získané v přírodovědných předmětech nižších ročníků. Zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Chemie, část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, a je v něm uplatňováno průřezové téma Environmentální výchova. Učivo u tříd pro žáky s SPU je redukováno.

Důraz je kladen na poznávání a porozumění chemický procesů a látek a to s ohledem na jejich využití v praxi, ale i na nebezpečnost vůči zdraví člověka (jedy, karcinogeny, výbušniny) a na pozitivní a negativní dopad vůči přírodě. Výuka se citlivě zaměřuje na ochranu životního prostředí a zdraví člověka a tím rozvíjí environmentální i ekologickou výchovu žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- systematické rozvíjení různých chemických dovedností samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky, zpracovávání výsledků svých pozorování a měření a porovnávání dosažených výsledků
- experimentování v týmu i samostatně, vyvozování ze získaných výsledků závěrů, diskuse o podstatě jevů s ostatními žáky i vyučujícím
- vyhledávání a třídění informací v učebnicích, chemických tabulkách, periodické soustavě prvků, na internetu a na základě jejich pochopení využívání v procesu učení i v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznávání problémů v průběhu chemického vzdělávání a využívání všech prostředků (pozorování, experimentování, grafické záznamy, matematické prostředky apod.)
- vyjadřování a formulování problému, na který narazí při chemickém vzdělávání
- hledání vlastního postupu při řešení problému, vyjadřování závěrů a schopnost je obhájit

Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů logicky a výstižně v písemném i ústním projevu
- naslouchání názorům druhých, reagování na ně a zapojování se do diskuse, ohajování svého názoru a vhodná argumentace
- komunikování při společné práci způsobem, který umožní spolupráci a dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině, podílení se společně s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu a jejich dodržování
- upevňování dobrých mezilidských vztahů při jednání s druhými lidmi
- chápání potřeby spolupráce s druhými při řešení úkolu

Kompetence občanské

- uvědomování si své školní povinnosti a zodpovědnosti za svou domácí přípravu
- zodpovědné rozhodování se v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápání ekologických a environmentálních problémů a rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- bezpečné používání chemikálií, laboratorních pomůcek a vybavení, dodržování pravidel bezpečnosti práce při práci v laboratoři

Kompetence digitální

- kritická práce s informacemi v digitálním prostředí, třídění informací, využívání více zdrojů, eliminování neúplné nebo nepravdivé informace
- vedení k etice v digitálním prostředí, správné zdrojování převzaté zprávy
- vedení k psychohygieně a bezpečnosti v digitálním prostředí

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Pozorování, pokus a bezpečnost práce			
CH-9-1-01	určí společné a rozdílné vlastnosti látek	určuje u látek jejich základní vlastnosti (smysly odvoditelné: barva, zápach skupenství)	rozlišování látek dle vlastností, skupenství, přeměny skupenství
CH-9-1-02	pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost	bezpečnost práce, vlastnosti látek
Směsi			
CH-9-2-01	rozlišuje směsi a chemické látky	rozlišuje směsi a chemické látky, uvádí jejich příklady, vysvětlí pojem roztok	směsi, roztoky - příprava, vlastnosti
CH-9-2-02	vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	složení roztoků – hmotnostní zlomek
CH-9-2-04	navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	uvede příklady oddělování složek v praxi	oddělování složek směsí, laboratorní práce

CH-9-2-05	rozezná různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	uvede druhy vod a jejich výskyt a použití, znázorní a popíše koloběh vody v přírodě, základní vlastnosti vody	voda
Částicové složení látek a chemické prvky			
CH-9-3-01	používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	vysvětlí pojem atom a molekula, uvede jejich příklady	složení látek, atom, molekula
CH-9-3-03	orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	třídí chemické prvky do skupin, u vybraných prvků určuje jejich základní vlastnosti a využití	periodická soustava prvků, zařazení, rozdělení
Chemické reakce			
CH-9-4-01	rozezná výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	rozezná výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí	chemická reakce
CH-9-4-03	aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	vyjmenuje faktory ovlivňující průběh chemické reakce, definuje pojem katalyzátor	katalyzátory
Anorganické sloučeniny			
CH-9-5-01	porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	definuje a určí základní vlastnosti a využití oxidů, halogenidů, kyselin, hydroxidů, solí, jejich vybraných zástupců, tvoří vzorce těchto látek	oxidy, halogenidy, kyseliny, hydroxidy, soli
CH-9-5-03	orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	definuje pojem neutralizace, pH, indikátor, znázorní stupnici pH a zanesou do ní příklady z praxe, uvede příklad využití neutralizace v praxi	neutralizace, pH kyselin a hydroxidů

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
-----	-------------------------	----------------	-------

Organické sloučeniny			
CH-9-6-01	rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	třídí organické sloučeniny, u vybraných uhlovodíků uvede jejich základní vlastnosti, zdroje a využití	uhlovodíky - rozlišení skupin, zařazení
CH-9-6-02	zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	zhodnotí užívání fosilních paliv, pozitiva a negativa zpracování ropy	paliva, ropa
CH-9-6-03	rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	třídí deriváty uhlovodíků, u vybraných uvede jejich základní vlastnosti, zdroje a využití, DNA	deriváty uhlovodíků - rozlišení a zařazení do skupiny, DNA
CH-9-6-06	uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	sacharidy, tuky, bílkoviny
Chemie a společnost			
CH-9-7-01	zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	vyjmenuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, pozitiva a negativa využívání obnovitelných zdrojů	vítr, voda, geotermální energie, síla moří a oceánů
CH-9-7-02	aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	aplikuje znalosti o principech hašení požárů	hoření a hašení - domácí prostředí, bezpečnost
CH-9-7-03	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	orientuje se ve využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	alkaloidy, drogy a léčiva

5.6.3 Přírodopis

Předmět navazuje na předměty prvouka a přírodověda z 1. stupně. Zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Přírodopis, část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, a je uplatňováno průřezové téma Environmentální výchova.

Je vyučován v 6.-9. ročníku v časové dotaci 1 nebo 2 hodiny týdně (viz Učební plán). Výuka probíhá nejčastěji ve kmenové učebně. Hodiny se nedělí, pouze výjimečně se v případě laboratorních prací pracuje s polovinou třídy.

V přírodovědné učebně je využíván pro demonstraci vzhledu, způsobu života a životního prostředí organismů; nejrůznější počítačové simulace a modely usnadňují pochopení procesů a souvislostí v přírodě. Pro vyučování se rovněž využívá učebna informatiky, zejména pro procvičení učiva s pomocí výukových programů.

Podle možností se několikrát v roce (zejména jaro a podzim) realizuje výuka v přírodě, organizují se různé typy exkurzí a terénních cvičení, někdy samostatně připravených vyučujícím, jindy je využíváno nabídky blízkých středisek ekologické výchovy. Terénní pozorování a cvičení je zaměřené zejména na pozorování a determinaci druhů místní krajiny, u starších ročníků s diskuzí nad provázaností ekosystémů, vlivu člověka na životní prostředí a vlastní činnost v životě.

Vše doplňujeme účastí na městských přírodovědných soutěžích a organizací vlastních soutěží a projektových dnů.

Cílem předmětu je poznávání přírodních zákonů pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání, poznání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržování rovnováhy živých soustav, včetně člověka.

Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na oblast Člověk a příroda. Dále je zapracován do oblastí Člověk a společnost, Člověk a jeho svět a Člověk a zdraví.

Převládajícími životními kompetencemi jsou kompetence k řešení problému, k učení, komunikativní a chápání zásadních ekologických problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- zvládnutí práce s textem, s učebnicemi, encyklopediemi a jinými informačními zdroji, k vyhledávání informací, jejich pochopení a využití ve výuce
- porozumění textu různého charakteru (grafy, schémata, mapy) a práce s nimi
- zpracování témat podle vlastního výběru s následnou prezentací, např. formou referátů
- sebehodnocení
- realizace vlastních nápadů
- využití učiva dané oblasti v praktickém životě
- zapojení se dle možnosti do biologických olympiád

Kompetence k řešení problémů

- samostatné pozorování jevů, experimentování a vyvozování závěrů
- postupné zdokonalování schopnosti pracovat s informacemi ze všech možných zdrojů (tištěných, mluvených, mediálních, počítačových)
- využívání svých individuálních schopností
- porovnávání odborných názorů a vlastní praktické zkušenosti
- samostatné a kritické myšlení, rozhodování se a přijetí odpovědnosti za důsledky svého rozhodnutí
- analýza problémů a hledání vlastní možnosti řešení

Kompetence komunikativní

- souvislý kultivovaný projev
- obhajoba vlastního názoru a vhodná argumentace
- tvořivá komunikace ve dvojici, v menší skupině
- naslouchání názoru jiných, umění přijmout kritiku a poučit se z ní
- přesné formulování otázek při diskuzi
- porozumění textům a obrazovým materiálům a jejich tvořivému užívání
- hodnocení vlastní práce

Kompetence sociální a personální

- samostatná nebo skupinová práce (ve dvojici a v malé skupině)
- vzájemná pomoc při učení
- respektování pravidel práce v týmu
- posilování pocitu sebevědomí a zdravého sebevědomí

Kompetence občanské

- správné chování v přírodě a dodržování zásad ochrany životního prostředí
- uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- zásady domácí ekologie
- uvažování a jednání, které preferuje co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména slunečního záření, větru, vody, biomasy
- prokázání praktických dovedností ochrany zdraví (první pomoc)
- pochopení ekologických souvislostí a environmentálních problémů

Kompetence pracovní

- plnění povinností
- jednoduchá pozorování a experimenty, a zpracování a vyhodnocení získaných výsledků
- dodržování bezpečnostních zásad při přípravě mikroskopických preparátů (práce s preparační jehlou a dalšími ostrými předměty)

Kompetence digitální

- vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- analyzování a vyhodnocování informací a vyvozování z nich odpovídajících závěrů

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-01	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	rozliší základní projevy a podmínky života	vznik, podmínky a projevy života
P-9-1-02	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	dědičnost a proměnlivost organismů
P-9-1-04	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	viry, bakterie
Biologie hub			
P-9-2-01	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	houby s plodnicemi
Biologie živočichů			
P-9-4-01	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných bezobratlých živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	anatomie, morfologie bezobratlých živočichů
P-9-4-02	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozlišuje a porovná bezobratlé; určuje je, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	stavba těla a systém bezobratlých živočichů
P-9-4-03	odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	odvodí na základě pozorování základní projevy chování bezobratlých v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	stavba těla a systém bezobratlých živočichů
P-9-4-04	zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	zhodnotí význam bezobratlých v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s nimi	stavba těla a systém bezobratlých živočichů

Neživá příroda			
P-9-6-01	objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	vznik života
Základy ekologie			
P-9-7-01	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	vztahy mezi organismy
P-9-7-03	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	organismy a prostředí (potravní řetězce, rovnováha v ekosystému)
P-9-7-04	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	ochrana přírody a životního prostředí – bezobratlí
Praktické poznávání přírody			
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody	aplikuje praktické metody poznávání přírody	Pozorování přírody. Práce s klíčem a atlasem.

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-03	rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin	anatomie, morfologie, fyziologie rostlin a živočichů
P-9-1-04	třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	třídění organismů, poznávání organismů
Biologie rostlin			
P-9-3-01	odvodí, na základě pozorování, uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	odvodí, na základě pozorování, uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	anatomie a morfologie rostlin
P-9-3-03	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	fyziologie rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování, pohyb)
P-9-3-04	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	systém vybraných rostlin – výtrusné, nahosemenné, krytosemenné (charakteristika, zástupci)
Biologie živočichů			
P-9-4-01	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	porovná základní vnější a vnitřní stavbu paryb, ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla a systém strunatců – paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci
P-9-4-02	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozlišuje a porovná paryby, ryby, obojživelníky, plazy, ptáky, určuje je a zařazuje do hlavních taxonomických skupin	stavba těla a systém strunatců – paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci
P-9-4-03	odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů	odvodí na základě pozorování základní	stavba těla a systém strunatců – paryby,

	v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	projevy chování paryb, ryb, obojživelníků, plazů, ptáků v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	ryby, obojživelníci, plazi, ptáci
P-9-4-04	zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	zhodnotí význam strunatců – paryb, ryb, obojživelníků, plazů, ptáků v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	stavba těla a systém strunatců – paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci
Základy ekologie			
P-9-7-01	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	uvede příklady výskytu rostlin a strunatců (bez savců) v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	výskyt rostlin a strunatců (bez savců) na Zemi
P-9-7-04	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	ochrana přírody a životního prostředí – rostliny, strunatci
Praktické poznávání přírody			
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody	objasní praktické metody poznávání přírody pozorování a pokus; pracuje s mikroskopem, lupou	pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, herbář rostlin
P-9-8-02	dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	objasní základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-03	rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) savců	stavba těla a systém strunatců – savci
P-9-1-04	třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	systém strunatců – savci
Biologie živočichů			
P-9-4-01	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných savců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla a systém strunatců – savci
P-9-4-02	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny savců, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	stavba těla a systém strunatců – savci
P-9-4-03	odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	odvodí na základě pozorování základní projevy chování savců v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	stavba těla a systém strunatců – savci
P-9-4-04	zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	zhodnotí význam savců v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	stavba těla a systém strunatců – savci
Biologie člověka			
P-9-5-01	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	biologie člověka – orgány a orgánové soustavy
P-9-5-02	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	fylogeneze člověka

P-9-5-03	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	fylogeneze a ontogeneze člověka
P-9-5-04	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	biologie člověka – orgány a orgánové soustavy, nemoci
Základy ekologie			
P-9-7-01	uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	uveďte příklady výskytu savců v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	výskyt savců na Zemi
P-9-7-04	uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	ochrana přírody a životního prostředí – savci
Praktické poznávání přírody			
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody	využívá praktické metody poznávání přírody pozorování a pokus; pracuje s mikroskopem, lupou, dalekohledem, určovacími klíči a atlasy	pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů
P-9-8-02	dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	vysvětlí základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování živočichů

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Obecná biologie a genetik			
P-9-1-01	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	vznik života a vývoj organismů na Zemi

P-9-1-03	uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě	vybaví si příklady dědičnosti v praktickém životě	dědičnost a proměnlivost organismů genetika
Neživá příroda			
P-9-6-02	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	nerosty (prvky, sulfidy, halogenidy, oxidy, hydroxidy, sírany, uhličitany, křemičitany, minerály organického původu) a horniny (vyvřelé, přeměněné a usazené)
P-9-6-03	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	vnitřní a vnější geologické procesy
P-9-6-06	uveďte význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	uveďte na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	podnebí a počasí, přírodní katastrofy
Základy ekologie			
P-9-7-02	na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	organismy a prostředí
Praktické poznávání přírody			
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody	aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozorování lupou, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení základní sbírky minerálů a hornin
P-9-8-02	doдрžuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	doдрžuje základní pravidla bezpečnosti práce	pozorování lupou, zjednodušené určovací klíče a atlasy

a chování při poznávání
živé a neživé přírody

5.6.4 Zeměpis

V předmětu Zeměpis umožňujeme žákům poznávat planetu Zemi jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Odhalujeme souvislosti přírodních podmínek, podmínek života lidí a jejich společenství, a to nejen v blízkém okolí, regionu, na území České republiky, Evropy a světa, ale také odhalujeme postavení planety Země ve vesmíru. Vedeme žáky k chápání souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích, vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Vedeme žáky k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických pojmů, objektů, vědomostí, jevů a používání poznávacích metod. Dále k práci se zdroji geografických informací a k pochopení souvislostí. Především klademe důraz na praktičnost takto osvojených vědomostí, dovedností a znalostí, na kritické myšlení, logické uvažování a na rozvoj klíčových kompetencí.

Předmět navazuje na předměty prvouka a vlastivěda z 1. stupně. Zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, je zahrnut do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Jsou uplatňována všechna průřezová témata. Zeměpis je vyučován v 6., 7., 8. ročníku 2 hodiny týdně, a v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka celé třídy probíhá v kmenových třídách žáků nebo v odborné učebně zeměpisu a dějepisu. Pro vyučování se rovněž využívá učebna informatiky, zejména pro procvičení učiva s pomocí výukových programů.

Nejčastěji využívané formy a metody výuky jsou

- frontální výuka s mapami, demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů
- zábavné úkoly a referáty
- zeměpisná terénní cvičení, poznávací exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- výběr a využití vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní učení, plánování, organizace a řízení vlastního učení
- vyhledávání a třídění informací a jejich použití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě na základě jejich pochopení, propojení a systematizace
- užívání termínů, znaků a symbolů, uvádění věci do souvislostí, propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků a vytváření komplexnějšího pohledu na přírodní, společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávání informací vhodných k řešení problému, využití získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, vytrvalost při případném nezdaru a vytrvalé hledání konečného řešení problému

Kompetence komunikativní

- naslouchání promluvám druhých lidí, účinné zapojování do diskuse, vhodná argumentace
- využívání ICT pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinná spolupráce ve skupině, společné vytváření pravidel práce v týmu

- diskuze v malé skupině, debata celé třídy, pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňování zkušenosti druhých lidí, respektování různých hledisek a čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- respektování, ochrana a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, podpora smyslu pro kulturu a tvořivost
- pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- přístup k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využití znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, rozhodování se o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

- využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- využívání digitalizovaných geografických reálií

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Přírodní obraz Země			
Z-9-2-01	prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	viz OV Určí sever ve dne i v noci. Prokáže tvar Země. Podle atlasu odhadne čas na zemi.	tvar, velikost a pohyby Země, sluneční soustava, střídání dne a noci, střídání ročních období, přílivu a odlivu, časová pásma, určení severu
Z-9-2-02	rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	viz OV Předměty a přírodniny kolem sebe správně zařadí do KS. Podle polohy na Zemi, odhadne podnebí a biom.	krajinná sféra – přírodní sféra tvary zemského povrchu
Z-9-2-03	porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře	porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře	pohyby zemské kůry, zvětrávání přírodní oblasti

	a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
Z-9-1-01	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	viz OV Umí vyhledávat v atlase a v mapě, pracuje s legendou.	Práce s atlasem, mapou.
Z-9-1-02	používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	viz OV čte z mapy	globus, mapa, plán, měřítko, zeměpisné souřadnice, určování polohy
Životní prostředí			
Z-9-5-01	porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	viz OV podle obrázků rozlišuje krajinu přírodní a kulturní. Popíše jejich výhody a nevýhody.	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin
Z-9-5-02	uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	viz OV Popíše život člověka v jednotlivých biomech.	vztah přírody a společnosti. Rozmístění biomů (ekosystémů)
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
Z-9-7-01	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	viz OV Orientuje se s pomocí turistické mapy nebo GPS nebo busoly. Naplňuje trasu, odhadne vzdálenost.	Práce s mapou, busolou, navigací, GPS. Určení vzdálenosti, azimutu, nadmořské výšky, trasy
Z-9-7-02	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	viz OV vytvoří jednoduchý plánek nebo mapku s legendou	jednoduché panoramatické náčrtky, situační plány
Z-9-7-03	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	terénní cvičení a pozorování v místní krajině ochrana člověka při mimořádných situacích, živelné pohromy

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Regiony světa			

Z-9-3-01	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	viz OV podle mapy určí vybrané přírodní podmínky a socioekonomické podmínky vybraného regionu	Světadíly a oceány. Regiony světa, jádrové a periferní oblasti
Z-9-3-02	porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	viz OV Porovnává a hodnotí jednotlivé světadíly, regiony a vybrané státy mezi s sebou. Rozliší základní znaky jednotlivých světových regionů.	Světadíly a oceány
Z-9-3-03	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Světadíly a oceány. Globální problémy, možnosti jejich řešení.
Společenské a hospodářské prostředí			
Z-9-4-01	posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	viz OV Ukáže na mapě regiony z vysokou a nízkou hustotou ob, životní úroveň a zdůvodní, proč to tak je.	obyvatelstvo světa
Z-9-4-02	posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	sídla, městská, venkovská aglomerace, konurbace, megalopole, urbanizace, suburbanizace

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Česká republika			
Z-9-6-01	vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	viz OV- s pomocí atlasu a učebnice	místní region
Z-9-6-02	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	viz OV Hodnotí a charakterizuje Brno a okolí, Jihomoravský kraj	zeměpisná poloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství, specifika regionu důležitá pro

			jeho další rozvoj (potenciál × bariéry);
Z-9-6-03	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	viz OV hodnotí postavení ČR v Evropě a ve světě	přírodní, hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě
Z-9-6-04	lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	viz OV Orientuje se na mapách ČR - obecně zeměpisných a tématických	Kraje ČR
Z-9-6-05	uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	viz OV Zná základní informace o EU, NATO, OECD, OSN (UNESCO).	Členství ČR v mezinárodních organizacích. Přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech.

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Společenské a hospodářské prostředí			
Z-9-4-03	zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	viz OV S pomocí atlasu nachází oblasti výskytu vybraných surovin a soustředění jednotlivých odvětví průmyslu. Odhadne příčiny tohoto rozdělení	světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, suroviny a energetické zdroje světa
Z-9-4-04	porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	hospodářská odvětví lokalizační faktory
Z-9-4-05	porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	viz OV Hledá pozitiva a negativa na multikulturalitě světa a pojmu globalizace.	Mezinárodní integrace Globalizace
Z-9-4-06	lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	viz OV Popíše důležité nepokoje ve světě	Války, nepokoje a aktuální dění ve světě.
Životní prostředí			
Z-9-5-03	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních	viz OV Chrání přírodní a kulturní památky (i nehmotné).	trvale udržitelný život, principy a zásady ochrany přírody

a společenských vlivů na životní prostředí

Kriticky hodnotí mediální sdělení.

přírody, globální problémy lidstva

5.7 UMĚNÍ A KULTURA

5.7.1 Hudební výchova

Hudební výchova prohlubuje estetické cítění, podněcuje fantazii a smysluplné vnímání krásy umění. Tvoří syntézu, ve které se prolínají prvky hudební, výtvarné a dramatické výchovy.

Hlavními složkami hudební výchovy jsou činnosti vokální, poslechové, instrumentální a hudebně pohybové a těmito činnostmi jsou děti vedeny k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a k využívání jako dalšího prostředku komunikace. Rozvíjí žákovy dovednosti sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové. Vede žáky k čistému a výraznému zpěvu lidové i umělé písně, ke správnému dýchání a tvoření tónů. Rozvíjí hudební sluch a paměť (melodie a slova písní). Učí rozlišovat a udržovat určitý rytmus. Probouzí u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity.

Výuka probíhá ve třídách a v učebně Hv.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace jejich efektivní využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- kritické myšlení
- uvážlivá rozhodnutí a jejich obhajoba
- zodpovědnost za svá rozhodnutí
- zhodnocení výsledků svých činů

Kompetence komunikativní

- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, účinné zapojení do diskuse, obhajení svého názoru a vhodná argumentace

Kompetence sociální a personální

- diskuse v malé skupině i debata celé třídy, pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňování zkušenosti druhých lidí, respektování různých hledisek, poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- utváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje vlastní sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby bylo dosaženo pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektování, ochrana a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivní zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní

- využití znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

- využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací a dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- zaznamenávání, snímání, přenášení a prezentování hudba a hudebních zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, uplatňování digitální technologie jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
HV-3-1-01	zpívá v jednohlase	vokální činnosti	pěvecký a mluvený projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, tvorba tónů), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
HV-3-1-02	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	zrytmizuje jednoduchý text	nasazení a tvorba tónů, dynamicky odlišný zpěv
HV-3-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	využívá Orffovy hudební nástroje k doprovodu písní, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	hra na hudební nástroje – reprodukce motivů a témat, improvizace, hra na tělo, seznámení s hudebními pojmy (nota, notová osnova, houslový klíč, hudební abeceda)
HV-3-1-04	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	reaguje pohybem na znějící hudbu	pohybový doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
HV-3-1-01	zpívá v jednohlase	zpívá na základě svých možností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	rozšiřování hlasového rozsahu, zpěv lidových písní

HV-3-1-02	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	rytmizuje a melodizuje krátké říkanky, dokže udržet hudební rytmus	rytmická realizace lidových písní, hudební rytmus, vytleskávání
HV-3-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	používá jednoduché hudební nástroje k doprovodu jednoduchých písní a říkadel	hudební nástroje – poznávání, hra na Orffův instrumentář, hra na tělo
HV-3-1-04	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	vyjadřuje pohybem metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybový doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem
HV-3-1-05	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozlišuje tóny podle délky, síly a výšky, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	délka, síla a výška tónu, melodie vzestupná a sestupná, hudba vokální a instrumentální; osvojení vybraných druhů not, pomlky a dynamických znamének, seznámení s taktem

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
HV-3-1-01	zpívá v jednohlase	zpívá na základě svých možností intonačně čistě a rytmicky přesně, základy hudební nauky	pěvecké dovednosti, nasazení a tvorba tónů, jednohlas a dvojhlas, hudební abeceda
HV-3-1-02	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	rytmizuje a melodizuje jednoduché říkanky	rytmizace, melodizace
HV-3-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Orffovy nástroje	hra na dětské hudební nástroje
HV-3-1-04	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	reaguje na znějící hudbu odpovídajícím pohybem, předvede ukázkou tanečních kroků	orientace v prostoru, utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při pohybových hrách
HV-3-1-05	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	orientuje se v proudu znějící hudby, reaguje na změny tempa a dynamiky	pozná v proudu znějící hudby melodii stoupající a klesající, zesilování, zeslabování hudby
HV-3-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	pozná v proudu znějící hudby výrazně znějící nástroje a zpěv	znalost a pojmenování hudebních nástrojů, rozlišení jednotlivých druhů nástrojů

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Vokální činnosti			
HV-5-1-01	zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	zaspívá při sólovém i společném zpěvu vybranou píseň, dodržuje zásady hlasové hygieny a využije získané pěvecké dovednosti	pěvecký a mluvní projev, hudební rytmus, dvojhlas
Instrumentální činnosti			
HV-5-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	rozpozná na základě poslechu i zobrazení jednotlivých nástrojů základní skupiny hudebních nástrojů (bicí, strunné, dechové)	rytmizace, melodizace, hudební improvizace, hudební doprovod
Hudebně pohybové činnosti			
H-5-1-07	ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	reaguje na znějící hudbu odpovídajícím pohybem, předvede ukázkou tanečních kroků u známých tanečních písní	pohybový doprovod znějící hudby; dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt
Poslechové činnosti			
HV-5-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	vybere ze znějících hudebních ukázek skladby s dominujícím hudebním vyjadřovacím prostředkem (rytmus, melodie, barva)	hudební výrazové prostředky, melodie, hudební styly a žánry

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Vokální činnosti			
HV-5-1-01	zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	zaspívá při sólovém i společném zpěvu vybranou píseň, dodržuje zásady hlasové hygieny a využije získané pěvecké dovednosti, orientuje se v notovém záznamu písně	Pěvecký a mluvní projev, hudební rytmus, dvojhlas, intonace, vokální improvizace, záznam vokální hudby
HV-5-1-02	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	píseň či melodii zaspívá, zahraje či ji pohybově ztvární	zpěv, hudební a pohybový doprovod písní

Instrumentální činnosti			
HV-5-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	vybere z nabídky hudebních nástrojů nástroje vhodné pro doprovod určené písně, zahraje úryvek zvolené písně či skladby	nástroje vhodné pro doprovod určené písně, zahraje úryvek zvolené písně či skladby
HV-5-1-05	vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry, a provádí elementární hudební improvizace	vytvoří jednoduchou přede hru, mezihru či dohru	rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba přede her, meziher a doher
Hudebně pohybové činnosti			
HV-5-1-07	ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	předvede ukázkou tanečních kroků	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby
Poslechové činnosti			
HV-5-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	vybere ze znějících hudebních ukázek skladby s dominujícím hudebním vyjadřovacím prostředkem, pozná ve znějící ukázce, kde dojde k výrazné změně tempa, rytmu, dynamiky	hudební výrazové prostředky, hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, hudební styly a žánry, hudební formy
HV-5-1-04	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rozpozná a popíše základní znaky malé písňové formy, ronda, variace	hudební forma

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Vokální činnosti			
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	žák kultivuje svůj pěvecký projev, uplatňuje a posiluje správné pěvecké návyky,	pěvecký a mluvní projev – hlasová hygiena, artikulace, hlasový rozsah, jednohlasý a vícehlasý zpěv
Instrumentální činnosti			
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	hraje na hudební nástroje – volí vhodné typy doprovodů z Orffova instrumentáře, rozlišuje uskupení (kvarteto) a název skladby (kvartet). Porovnává hudební lidové nástroje	hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií, motivů, témat, písní, jednoduchých skladeb
Hudebně pohybové činnosti			
HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	snaží se o vlastní pohybové ztvárnění na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti	pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění
Poslechové činnosti			
HV-9-1-05	orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	rozliší a pojmenuje vybrané výrazové prostředky hudby, rozpozná kontrast a gradaci, opakování melodie, rytmu	orientace v hudebním prostoru – postihování hudebně výrazových prostředků

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Vokální činnosti			
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	žák kultivuje svůj pěvecký projev, uplatňuje a posiluje správné pěvecké návyky	pěvecký a mluvní projev – hlasová hygiena, artikulace, hlasový rozsah, jednohlasý a vícehlasý zpěv
Instrumentální činnosti			
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností	zvolí nejvhodnější způsob reprodukce slyšeného či	hra na hudební nástroje – nástrojová

	a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	zapsaného hudebního motivu, tématu, skladby	reprodukce melodií, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře
Hudebně pohybové činnosti			
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	rozliší na základě audio i video ukázek vybrané typy tanců a odliší balet jako druh umění	tanec a pohyb pohybové vyjádření hudby
Poslechové činnosti			
HV-9-1-05	orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	charakterizuje hudební výrazové prostředky	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Vokální činnosti			
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	zpívá sborově i sólově vybrané písně, využívá hlasovou hygienu při zpěvu i mluveném projevu	rozvoj hudebního sluchu a hudební představitivosti – převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy
Instrumentální činnosti			
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	zahraje s přihlédnutím k charakteru hudebního motivu, tématu či skladby jednoduchý doprovod, vytvoří jednoduchou obměnu slyšeného	vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje
Hudebně pohybové činnosti			
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	zvolí si ukázkou taneční hudby a předvede ve skupině nebo sólo typický prvek daného tance	pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické
Poslechové činnosti			
HV-9-1-05	orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	rozpozná na vybraných hudebních ukázkách operu, muzikál, balet	hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry
HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	aktivně se zapojuje v hudebních činnostech	

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Vokální činnosti			
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	zpívá sborově i sólově vybrané písně, využívá hlasovou hygienu při zpěvu i mluveném projevu	vlastní vokální projev a vokální projev ostatních
Instrumentální činnosti			
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	zahraje s přihlédnutím k charakteru hudebního motivu, tématu či skladby jednoduchý doprovod	nástrojová reprodukce melodií, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře
Hudebně pohybové činnosti			
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	rozliší na základě ukázek vybrané typy tanců	pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby, orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách
Poslechové činnosti			
HV-9-1-05	orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	rozpozná na vybraných hudebních ukázkách umělé a nonumělé hudby	hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, hudební dílo a její autor
HV-9-1-06	zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	zařadí vybrané ukázky do příslušného slohového období, určí styl a žánr vybrané ukázky moderní populární hudby	interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí
HV-9-1-07	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	zdůvodní význam hudby u umělecké a běžné produkce, vyjádří, jakou roli hraje hudba a umění v jeho životě	význam hudby v životě člověka

5.7.2 Výtvarná výchova

Vzdělávání formou výtvarné výchovy žáků zahrnuje především činnostní vyučování žáků, které je provázáno s jejich specifickým vnímáním a cítěním.

Výtvarná výchova umožňuje zahrnout do výuky kromě racionálního poznání světa, kde si žák upevňuje pracovní návyky, seznamuje se s moderními výtvarnými technikami a dalšími výtvarnými nástroji a materiály i nezastupitelnou součástí osobnosti člověka, a to je umění a kultura.

Umění a kultura jsou složky, které se nenásilně prolínají celým procesem vzdělávání a to četbou, vyprávěním a motivací hudbou, pozorováním uměleckého díla a jeho následným rozbořením. Žáci se seznamují s ilustracemi v knihách, reprodukcemi a videozáznamy o nejdůležitějších obdobích a představitelích dějin výtvarné kultury. Tímto způsobem pak vznikají provázané mezipředmětové vztahy (hlavně dějepis, český jazyk, přírodopis, ...).

Žáci se podílejí na výzdobě třídy, školy a sledují dění v galerii Hády, kde vystavují významní umělci nejen regionální.

1. stupeň

Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti i k umění. Výuka výtvarné výchovy je organizována v 1.-3. ročníku v jedné, ve 4.-5. ročníku ve dvou vyučovacích hodinách. Vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům.

V 1.-5. ročníku převládá spontánnost, bezprostřednost výtvarného projevu dítěte.

V tomto období je vhodné, když mezi metody a formy práce zařazuje učitel co nejvíce různé hravé činnosti a experimentování.

Kresba z představy má zpočátku ilustrativní charakter, vypráví o bezprostředních zážitcích a zkušenostech žáků a o jeho citovém životě.

Kresba podle skutečnosti vyjadřuje obvykle první dojem žáka z pozorování. Skutečnosti. Spokojujeme se proto zejména s vystižením toho charakteru předmětu, který pozorujeme. Tyto kresby velmi vhodně využíváme nejen při výuce prvouky, ale i v hodinách matematiky, čtení a psaní. Na vytváření žákovského výtvarného vkusu a jeho vztahu k výtvarnému umění a výtvarným hodnotám má také vliv prostředí, kde děti žijí. Nemalý vliv má i rozvoj techniky – fotografie, televize, video, počítače, které zprostředkovávají dětem spoustu podnětů, zážitků. Některé činnosti mohou dětem ukázat, jak lze tuto moderní techniku vhodně využít.

2. stupeň

Výtvarná výchova dbá na estetický rozvoj osobnosti žáků, pěstuje jeho kladný vztah k umění a vkus. Učitel hledá možnosti, jak rozvíjet osobnost a podporuje žáky v jejich výtvarném vyjadřování. Podněcuje zájem o výtvarnou práci vhodně volenými tématy a pestrostí zvolených technik. Pěstuje v žácích zdravé sebevědomí, je ochoten vyslechnout názory a případně usměrní jeho výtvarný vkus. Je vhodné mít pro výuku VV zajištěno dostatečné množství pomůcek a sledovat i nabídku specializovaných prodejen, kde se objevují stále nové a nápadité možnosti a techniky, které výuku zpestří.

Vzdělávání formou výtvarné výchovy žáků zahrnuje především činnostní vyučování žáků, které je provázáno s jejich specifickým vnímáním a cítěním.

Výtvarná výchova se vyučuje ve všech ročnících v časové dotaci 1–2 hodiny týdně (viz Učební plán).

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, která je vybavena polohovacími lavicemi, keramickou pecí a hrnčířským kruhem.

Vyučování probíhá formou samostatné práce nebo vypracováním skupinových úkolů. Žáci se účastní vyhlášených výtvarných a keramických soutěží, žáci devátých ročníků mají výborné výsledky u talentových zkoušek na výtvarné školy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace jejich efektivní využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- kritické myšlení při posuzování vlastního díla i v hodnocení jiných uměleckých děl
- zodpovědnost za svá rozhodnutí
- zhodnocení výsledků svých činů a jejich obhajoba

Kompetence komunikativní

- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, účinné zapojení do diskuse, obhájení svého názoru a dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

- diskuse v malé skupině i debata celé třídy, pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňování zkušenosti druhých lidí, respektování různých hledisek, poučení z toho, co si druhí lidé myslí, říkají a dělají
- utváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje vlastní sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby bylo dosaženo pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektování, ochrana a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivní zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní

- využití znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- osvojení výtvarných technik a nástrojů

Kompetence digitální

- využívání při tvorbě a při hledání pracovních postupů různorodých vizuálních prostředků a digitálních technologií
- vyhledávání a sdílení pracovních postupů, inspiračních zdrojů a umělecké tvorby s ohledem na autorská práva

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-3-1-01	rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	rozvíjí cit pro barvy a poznává jejich vlastnosti,	zapíjení barev, práce s vodovými barvami, druhy čar a druhy linií

VV-3-1-02	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	rozpoznává a uplatňuje techniky malby a kresby, rozvíjí vlastní fantazii, pracuje s přírodními materiály	práce s přírodninami, otisky přírodnin, barvy, tužka, pastelky
VV-3-1-03	vnímání události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	uplatňuje vlastní životní prožitky a zkušenosti	výtvarný rytmus, kompozice v ploše i barvě

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-3-1-01	rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	užívá základní klasifikaci barev, chápe vlastnosti studených a teplých barev, výtvarně vyjadřuje své pocity a emoce	teplé, studené a neutrální barvy, lineární kresba, souměrnost, rovnoběžnost, tvary, objemy
VV-3-1-02	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	uvědoměle zachází s různými výtvarnými prostředky a materiály, řadí prvky na ploše, užívá přírodnin ve výtvarném pojetí, rozvíjí estetické cítění	práce s modelovací hmotou, modelování předmětů, práce s přírodninami, dotváření obrázků
VV-3-1-03	vnímání události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	rozvíjí smysl pro krásu a vztah k životnímu prostředí, aktivní práce s ilustracemi, poznává některé aspekty bydlení	modelování věcí sloužících člověku, jednoduchého obytného prostoru a pohádkových postav, sledování předmětu z hlediska tvaru
VV-3-1-04	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	prohlubuje své zkušenosti s hračkami, loutkami a maňásky	prohlídka knih různých ilustrátorů, návštěva výstavy, beseda o tom, jak si děti hrály dříve, návštěva knihovny, regionální památky

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-3-1-01	rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	žák používá běžné pojmy z nauky o barvě, osvojuje si praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky – malba, křída, pastel, temperové barvy	barevný kontrast, základní barvy, míchání barev

VV-3-1-02	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	vychází ze zrakových, hmatových a sluchových vjemů, poznává krásu přírody, rozvíjí estetický vztah k přírodě	výtvarné zobrazování přírodnin a jejich tvarů, vystihování různými technikami
VV-3-1-03	vnímání události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	získává grafickou představu skutečnosti, rozvíjí kladný vztah k věcem, rozvíjí své pracovní kompetence	výtvarné zobrazování předmětů, osa souměrnosti, symetrie, asymetrie, pozitiv a negativ
VV-3-1-04	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	rozvíjí smysl pro materiál a představu o úloze fantazie v životě člověka	přechod od plochy k prostoru, výtvarné vyjádření děje, pohyb na papíře v popředí, v pozadí
VV-3-1-05	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	seznamuje se s funkcí písma, s druhy výtvarného umění	písmo psané, kreslené, stříhané, vytrhávané, řazení v jednoduchých nápisech, druhy výtvarného umění v životě člověka

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-5-1-01	při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	výtvarně vyjadřuje kontrast barev v přírodě, učí se vyjadřovat morfologii rostlin, přesněji vyjadřuje proporce lidského těla v konfrontaci se skutečností	barvy přírody v ročních obdobích, vzájemné rozmístění postav a prvků na ploše, vyjádření děje, tvarová a barevná nadsázka
VV-5-1-02	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	používá běžných pojmů z nauky o barvě, seznamuje se s různými grafickými materiály a technikami – koláží, mozaikou, maluje temperovými a vodovými barvami, pastely	výtvarné vyjádření skutečnosti, malba postav lidí a zvířat, barevná harmonie při dekorativním řešení v materiálu – koláž, mozaika
VV-5-1-03	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	poznává výtvarný výraz v jednoduchých prostorových tvarech, na základě hry a experimentování, poznává vlastnosti a možnosti různých materiálů	okolí a prostor dětského života, sestavování prostorové makety z geometrických tvarů

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-5-1-01	při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy, komunikuje o obsahu svých děl	malba lidských postav, barevná harmonie – koláž, mozaika, kresba různým materiálem, uhel, tuš, pero
VV-5-1-02	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	tvorba nástěnky, propagace díla, vytvoření komiksu, časopisu, obalu na knihu
VV-5-1-04	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	procvičuje si grafické a malířské techniky, rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus	obal, tapeta, grafický reliéf, keramické vzory
VV-5-1-05	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	porovnává různé vizuální vyjádření – zdroj inspirace	umělecká tvorba v různých kulturách, inspirace pro vlastní tvorbu
VV-5-1-06	nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	prohlubuje cit pro prostorové ztvárnění pohybem a hmatem na základě experimentování, poznává vlastnosti různých materiálů, rozvíjí cit pro tvar a kompozici	modelování lidských a zvířecích postav, prostorová maketa, volné výtvarné zpracování ilustrace, smyčky, kruhy, linie, fotomontáž, práce s textilem

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-9-1-01	vybírání, vytváření a pojmenování prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	ovládá rozdělení barev – teplé, studené, neutrální, vyjmenuje barvy základní, zachytí tvar a objem tělesa, pracuje s linií, stínuje	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, barevnost, nauka o barvách
VV-9-1-02	zaznamenává vizuální zkušenosti, zkušenosti získané ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie	chápe souvislosti mezi zobrazovanými objekty a dokáže viděnou realitu zpracovat,	skládání objektů do celku na ploše a v prostoru - sekvence hlavy uspořádání do celku, vnímání proporcí těla a zaznamenání pohybu

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-9-1-01	vybírání, vytváření a pojmenování prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	umí zaznamenat zobrazované reálné objekty a chápe souvislosti mezi nimi, zachytí tvar a objem tělesa	uspořádání prvků v ploše, objemu a prostoru, zátiší linoryt kašírování
VV-9-1-02	zaznamenává vizuální zkušenosti, zkušenosti získané ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie	použije vhodná vizuálně obrazná vyjádření k vyjádření svého postoje, názoru či fantazie	meziobjektové vyjádření vztahů, pohybu a proměn, tématické práce
VV-9-1-06	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	vytváří vizuálně obrazné vyjádření v souladu se svými zkušenostmi, poznatky, využívá znalosti techniky práce kombinované s výrazovými prostředky	typy vizuálně obrazných vyjádření: volná malba, ilustrace textu, reklama, komunikační grafika, objekty

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-9-1-04	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	vyjadřuje své vlastní názory a postoje za použití vhodných výrazových prostředků	kompozice (barevná i plošná), vitráž, malba na sklo

VV-9-1-05	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	do svého vizuálně obrazného vyjádření dokáže vložit své pocity, emoce	emoční, pocitové, náladové a fantazijní vyjádření při pohybu postavy a kresbě hlavy, manipulace s objekty, uspořádání v prostoru
VV-9-1-06	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	propojí ve své tvorbě znalosti historických souvislostí s vhodnými obraznými vyjádřeními	typy vizuálně obrazných vyjádření: volná malba, ilustrace textu, komiks, reklama, komunikační grafika - piktogramy, objekty, perspektiva
VV-9-1-07	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	je schopen obhájit své vizuálně obrazné vyjádření	obhajoba výsledků vlastní tvorby a prezentace na veřejném prostoru

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-9-1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	k vlastnímu výtvarnému projevu využívá moderní výrazové prostředky	zrakové vnímání podpořené ostatními smysly a podněty dalších druhů umění
VV-9-1-04	vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	vytváří vlastní vizuálně obrazná vyjádření za působení medií, uvědomuje si vliv elektronických médií a reklam na smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření používaných ve vlastní tvorbě	kompozice plošná i barevná plakát, etiketa
VV-9-1-05	rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	vkládá od svých vizuálně obrazných vyjádření vlastní emocionální prožitky a pocity, citlivě umístí objekty v prostoru	sportovci portrét osobnosti tvorba z odpad. materiálu práce s textilem, hliník. folií práce s papírem - objekty
VV-9-1-06	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých	tvoří vlastní vizuálně obrazná vyjádření v souladu se zadáním	typy vizuálně obrazných vyjádření: volná malba, ilustrace

	znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	a osvojenými grafickými technikami	textu, OP ART, suchá jehla
VV-9-1-07	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	sleduje účinek vlastního vizuálně obrazného vyjádření a dokáže si ho obhájit	obhajoba výsledků vlastní tvorby, zdůvodnění a prezentace na veřejném prostoru

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.8.1 Tělesná výchova

Předmět tělesná výchova je realizován v tělocvičně, na hřišti a v přírodě. Mnoho z pohybových aktivit se realizují na každoročních školách v přírodě. Prvky TV se promítají i do dalších oblastí výuky formou krátkých pohybových her. Žáci se často zúčastňují sportovních soutěží.

V prvním období klademe důraz na adaptaci dětí na pracovní režim a zátěž, utváření elementárních pohybových dovedností, základní zdravotně pohybové, hygienické a organizační návyky, hravé pojetí s důrazem na prožitek a zdravotní účinek pohybových činností. v průběhu 2. - 5. ročníku je zařazena výuka plavání.

V prvním i druhém období vede tělesná výchova k všestrannému rozvoji žáka, ke zvýšení pohybových schopností a dovedností, posílení jeho charakterových vlastností a ke správnému držení těla. Dále pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec. Vytváří u dětí radostný pocit z pohybu.

Hrou si žák osvojuje základní techniky a taktické postupy. Hra zvyšuje nejen pohybové schopnosti, ale podporuje také jejich prostorovou orientaci, schopnost správného a rychlého rozhodování, schopnost pohotově reagovat, soutěživost, smysl pro fair play. Důraz je kladen na bezpečnost, na zodpovědné chování a ohleduplnost ke spolužákům a na pocit sounáležitosti.

Výuka na naší škole se zaměřuje na plnohodnotné prožívání jednotlivých druhů pohybů a všech složek lidských pohybových schopností. Pomocí her, cvičení a soutěží rozvíjíme u žáků jejich rychlostní, vytrvalostní, silové, koordinační a obratnostní schopnosti. Rychlostní schopnosti rozvíjíme pomocí her, soutěží a atletických disciplín. Vytrvalostní schopnosti posilujeme u déletrvajících činností, které více zatěžují tělo. Silové schopnosti rostou s větší mírou zátěže statického charakteru. Koordinační a obratnostní schopnosti naplňujeme gymnastickými činnostmi a hrami. v TV využíváme metody: rozhovor, frontální práce, cvičení na stanovištích, soutěže, sebehodnocení, ukázka, pozorování, rozbor.

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy. Ve výjimečných a odůvodněných případech (zejména nedostupnost bazénu z důvodu jeho rekonstrukce nebo nepřiměřená vzdálenost bazénu) je možné základní plaveckou výuku dočasně přesunout do jiného ročníku, případně nerealizovat, pokud není možnost ji zajistit v rámci povinné školní docházky.

Žáci jsou od druhého stupně ZŠ rozděleni na dívčí a chlapecké skupiny. Při malých počtech žáků ve třídě se spojují paralelní ročníky v jedinou skupinu.

Na škole probíhají v odpoledních hodinách kroužky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- samostatně pozorování a experimentování, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití

Kompetence k řešení problémů

- kritické myšlení
- uvážlivá rozhodnutí a jejich obhajoba
- uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim
- obhájení svého názoru a vhodná argumentace

Kompetence sociální a personální

- pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- ocenění zkušenosti druhých lidí, respektování různých hledisek a poučení z toho, co si druhí lidé myslí, říkají a dělají
- ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby bylo žákem dosaženo pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- aktivní zapojení do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- využívání znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

- zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-3-1-01	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	ví, že pohyb je vhodný pro zdraví	správné držení těla při práci v sedě, ve stoje a při zvedání zátěže; relaxační cvičení, správné dýchání; pohyb v přírodě; pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	poznává některé pohybové hry	pohybové hry; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	zkouší pohyb spojovat s hudbou a netradičním náčiním	rytmická cvičení: rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybu, cvičení s hudbou, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance, seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem, estetické držení těla.
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti	poznává základní gymnastické držení těla, zpevňuje tělo při gymnastických cvičeních	základní cvičební polohy, postoje, pohyby, názvy používaného náradí

	prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení		a náčiní, gymnastické držení těla, záchrana, dopomoc, soustředění na cvičení, rozcvička
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	správně provede kotoul vpřed	akrobacie: průpravná cvičení, kotoul vpřed
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	ovládá chůzi vpřed a vzad na lavičce	lavička: chůze s dopomocí i bez dopomoci vpřed a vzad, běh; kladinka: chůze vpřed i vzad
TV-3-1-03	spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	spolupracuje v týmu a zvládá základní herní činnosti jednotlivce při hře	pohybové hry – honičky, štafety atd.; sportovní hry – manipulace s míčem; hry na sněhu; turistika
TV-3-1-03	spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	snaží se chytit a přihrát míč odpovídající velikosti a hmotnosti	držení míče jednoruč i obouruč, manipulace s míčem na místě i v pohybu, základní druhy přihrávek, stažení, střelba a chytání míče, vybíjená (zjednodušená pravidla), pohyb s míčem i bez něj, zastavení, spolupráce při hře, utkání podle zjednodušených pravidel
TV-3-1-04	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	dodržuje hygienu při pohybových aktivitách, dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru	hygienu pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
TV-3-1-04	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	uvědomuje si nebezpečí vzniku úrazu při sportovních činnostech a důležitost dodržování pravidel	hygienu při TV, bezpečné chování
TV-3-1-04	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	předchází poranění a přivolá učitele v případě úrazu	prevence úrazu, první pomoc
TV-3-1-05	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	vnímá pravidla bezpečnosti a fair play při sportovních činnostech	fair play, bezpečnost při pohybových činnostech

TV-3-1-05	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	reaguje na pokyny, signály a gesta učitele	smluvené povely, signály
TV-3-1-05	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	poznává při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví	tělocvičné názvosloví

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-3-1-01	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	ví, že by měl aktivně denně cvičit	správné držení těla při práci v sedě, ve stoje a při zvedání zátěže; relaxační cvičení, správné dýchání; bezpečnost při pohybových činnostech; pohyb v přírodě; pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu, plavání
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	zná některé pohybové hry	pohybové hry; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	poznává techniku nízkého i polovysokého startu, techniku běhu, skoku do dálky a hodu kriketovým míčkem z běhu	běh: průpravná cvičení, nízký a polovysoký start, rychlý běh (20-30, 30-50, 60 m) vytrvalostní běh do 15 min.; skok: průpravná cvičení, odraz z místa, skok do dálky z místa; hod: průpravná cvičení, hod kriketovým míčkem z místa, z chůze, z rozběhu
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	procvičuje spojování pohybu s hudbou a netradičním náčiním	rytmická cvičení: rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybu, cvičení s hudbou, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance, seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem, estetické držení těla
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové	trénuje základní gymnastické držení těla,	základní cvičební polohy, postoje,

	činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	zpevňuje tělo při gymnastických cvičeních	pohyby, názvy používaného nářadí a náčiní, gymnastické držení těla, záchrana, dopomoc, soustředění na cvičení, rozcvička
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	učí se techniku šplhu na tyči	šplh na tyči: průpravná cvičení, příraz obouoř, šplh do 2 m s dopomocí, šplh bez dopomoci.
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	ovládá chůzi vpřed a vzad na lavičce	lavička: chůze s dopomocí i bez dopomoci vpřed a vzad, běh; kladinka: chůze vpřed i vzad
TV-3-1-03	spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	dokáže chytit a přihrát míč odpovídající velikosti a hmotnosti	držení míče jednoruč i obouruč, manipulace s míčem na místě i v pohybu, základní druhy přihrávek, stažení, střelba a chytání míče, vybijená (zjednodušená pravidla), dribling pohyb s míčem i bez něj, zastavení, spolupráce při hře, utkání podle zjednodušených pravidel.
TV-3-1-04	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	rozpozná poranění a přivolá učitele v případě úrazu	prevence úrazu, první pomoc
TV-3-1-05	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	zná pravidla bezpečnosti a fair play při sportovních činnostech	fair play, bezpečnost při pohybových činnostech
TV-3-1-05	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	zná při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví	tělocvičné názvosloví
TV-5-1-11	adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	zvládá adaptaci na vodní prostředí, snaží se dodržovat hygienu plavání, na základě svých předpokladů zvládá základní plavecké dovednosti	hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-3-1-01	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	chápe důležitost pohybu při sportu pro zdraví a využívá nabízené příležitosti	držení těla, relaxační cvičení, správné dýchání; bezpečnost při pohybových činnostech; pohyb v přírodě
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo tělesnou výchovu	pohybové hry; netradiční pohybové hry a aktivity
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	průpravná atletická cvičení	běh, skok, hod
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	spojuje pohyb s hudbou a netradičním náčiním	rytmická cvičení, jednoduché tance
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	zvládá základní gymnastické cvičení	základní cvičební polohy, postoje, pohyby
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	zná techniku šplhu na tyči a šplhá bez dopomoci	šplh na tyči
TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	cvičení na lavičce	lavička: chůze, přeskoky, běh
TV-3-1-04	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	popíše poranění a přivolá učitele v případě úrazu	prevence úrazu, první pomoc
TV-3-1-05	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	uplatňuje pravidla bezpečnosti a fair play při sportovních činnostech	fair play, bezpečnost při pohybových činnostech
TV-3-1-05	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	používá při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví	tělocvičné názvosloví

TV-5-1-12	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	uvědomuje si možnost nebezpečí při plavecké činnosti, snaží se zvládnout vybranou plaveckou techniku	plavecká technika, prvky sebezáchrany a bezpečnosti
-----------	---	--	---

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-5-1-01	podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	pohyb pro zdraví	zdravotně zaměřené činnosti, kondiční cvičení
TV-5-1-02	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	uvědomuje si, že je důležité organismus před cvičením připravit	různé druhy rozcvičky
TV-5-1-03	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledá varianty známých her	pohybové hry, varianty pravidel her
TV-5-1-04	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	uplatňuje pravidla bezpečného chování v běžném sportovním prostředí	hygiena při TV, prevence úrazu, první pomoc
TV-5-1-05	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	snaží se o zlepšení svých výkonů, poskytuje základní dopomoc a záchranu při cvičení	akrobacie
TV-5-1-06	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	zvládá konkrétní hry dle pravidel, uplatňuje zásady fair play ve hře	zásady chování a jednání fair play
TV-5-1-07	užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	užívá základní osvojované názvosloví	základy gymnastiky
TV-5-1-08	zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	zorganizuje pohybovou činnost pro spolužáky	rozcvička; hry a soutěže; rozlosování a vedení sportovních her

TV-5-1-09	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	pojmenuje základní atletické disciplíny; změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách	atletika, pojmenuje a změří základní atletické disciplíny
-----------	--	--	---

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
TV-5-1-03	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	vytváří pohybové hry, hledá varianty známých her	pohybové hry a aktivity
TV-5-1-04	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	adekvátně reaguje na poranění a přivolá učitele v případě úrazu	prevence úrazu, první pomoc
TV-5-1-05	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	podle svých možností provádí kotoul vpřed a vzad; provádí roznožku přes nářadí odpovídající výšky	akrobacie
TV-5-1-08	zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	zorganizuje soutěž pro spolužáky	rozcvička; hry a soutěže; rozlosování a vedení spor. her
TV-5-1-09	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	zvládá základní techniku běhu a hodů míčkem; umí připravit start běhu a vydat povely pro start	atletika – běh, hod, skok
TV-5-1-10	orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	sledování informačních zdrojů; podle možností aktivní i pasivní účast na sportovních utkáních žáků školy

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Činnosti ovlivňující zdraví			
Tv-9-1-01	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému	význam pohybu pro zdraví, rekreační sport dívek a chlapců, rozvoj zdravotně orientované

		růstu, dokáže si uspořádat svůj pohybový režim	zdatnosti (ZOZ), kondiční programy, manipulace se zatížením
Tv-9-1-02	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	pohybovou zátěž postupně zvyšuje, aby nedocházelo ke stagnaci, pravidelně posiluje – silová příprava by měla vést k vytvoření funkčního svalového korzetu, chápe význam kondičního cvičení a vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti	prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí, průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
Tv-9-1-03	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	provádí několik cviků na každou svalovou skupinu a dokáže se za pomoci učitele rozcvičit, zdravotně zaměřená cvičení provádí pravidelně a se správným dýcháním, uvědomuje si své nedostatky a snaží se je odstranit – vyrovnávání svalových dysbalancí	průpravná cvičení, kompenzační cvičení, uvolňovací cvičení, protahovací cvičení, posilovací cvičení, vyrovnávací cvičení, relaxační cvičení, dechová cvičení, zdravotně zaměřená cvičení
Tv-9-1-04	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	zdravý životní styl
Tv-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	dodržuje základní pravidla chování při Tv, sportu i při přesunu na jiná sportoviště nebo akce, poskytuje základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardní prostředí, první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Tv-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy, rozumí základní sportovní terminologii osvojovaných činností, uplatňuje pravidla her a sportů a správně reaguje na osvojovaná gesta rozhodčího, uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu, zvolí	GYMNASTIKA Přeskok, akrobacie, hrazda, kruhy, kladinka (D), šplh, cvičení se švihadlem, cvičení s hudbou – moderní formy cvičení s hudbou (jóga, zumba, aerobic, disco tance atd.) ATLETIKA speciální běžecká cvičení, běh 60 m, běh 800 m (D), 1500 m (CH), Cooper –

		taktiku hry a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo)	12minutový běh, štafetová předávka, skok vysoký, skok daleký, hod kriketovým míčkem SPORTOVNÍ HRY vybíjená, basketbal, kopaná, přehazovaná, florbal, odbíjená, softbal, netradiční sportovní hry – lacross, DALŠÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI drobné pohybové hry, úpoly, štafetové závody
Tv-9-2-02	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	pozná chybu postavení či provedení pohybové činnosti – uvede, jak má vypadat správné postavení (provedení), zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní	GYMNASTIKA Přeskok, akrobacie, hrazda, kruhy, kladinka (D), šplh, cvičení se švihadlem, cvičení s hudbou – moderní formy cvičení s hudbou (jóga, zumba, aerobic, disco tance atd.) ATLETIKA speciální běžecká cvičení, běh 60 m, běh 800 m (D), 1500 m (CH), Cooper – 12minutový běh, štafetová předávka, skok vysoký, skok daleký, hod kriketovým míčkem. SPORTOVNÍ HRY Vybíjená, basketbal, kopaná, přehazovaná, florbal, odbíjená, softbal, netradiční sportovní hry – fusvolejbal, lacross, korfbal apod. DALŠÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI drobné pohybové hry, úpoly, štafetové závody
Činnosti podporující pohybové učení			
Tv-9-3-01	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	reaguje na základní pokyny, signály, povely a gesta učitele, pojmenovává názvoslovně polohy celého těla,	kommunikace v Tv – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického

		základní polohy částí těla a základní pohyby	zápisu pohybu, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech
Tv-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	vysvětlí pojem "chování fair play", naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	cvičení ve skupinách – fair play, historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Činnosti ovlivňující zdraví			
Tv-9-1-01	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, dokáže si uspořádat svůj pohybový režim	význam pohybu pro zdraví, rekreační sport dívek a chlapců, rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ), kondiční programy, manipulace se zatížením
Tv-9-1-02	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	pohybovou zátěž postupně zvyšuje, aby nedocházelo ke stagnaci, pravidelně posiluje – silová příprava by měla vést k vytvoření funkčního svalového korzetu, chápe význam kondičního cvičení a vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti	prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí, průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
Tv-9-1-03	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	provádí několik cviků na každou svalovou skupinu a dokáže se za pomoci učitele rozcvičit, zdravotně zaměřená cvičení provádí pravidelně a se správným dýcháním, uvědomuje si své nedostatky a snaží se je odstranit, vyrovnávání svalových dysbalancí	průpravná cvičení, kompenzační cvičení, uvolňovací cvičení, protahovací cvičení, posilovací cvičení, vyrovnávací cvičení, relaxační cvičení, dechová cvičení, zdravotně zaměřená cvičení
Tv-9-1-04	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas, uvědomuje si, že nejlepší drogou je	zdravý životní styl

		sport: uvolňuje endorfiny (hormony štěstí)	
Tv-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	dodržuje základní pravidla chování při Tv, sportu i při přesunu na jiná sportoviště nebo akce, poskytuje základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardní prostředí, první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun zraněného
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Tv-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy rozumí základní sportovní terminologii osvojovaných činností, uplatňuje pravidla her a sportů a správně reaguje na osvojovaná gesta rozhodčího, uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu, zvolí taktiku hry a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo)	GYMNASTIKA přeskok, akrobacie, hrazda, kruhy, kladinka (D), šplh, cvičení se švihadlem, cvičení s hudbou - jóga, zumba ATLETIKA speciální běžecká cvičení, běh 60 m, běh 800 m (D), 1500 m (CH), Cooper – 12minutový běh, štafetová předávka, skok vysoký, skok daleký, hod kriketovým míčkem SPORTOVNÍ HRY Vybíjená, basketbal, kopaná, přehazovaná, florbal, odbíjená, badminton DALŠÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI drobné pohybové hry, úpoly, štafetové závody, lyžování, snowboarding
Činnosti podporující pohybové učení			
Tv-9-3-01	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	reaguje na základní pokyny, signály, povely a gesta učitele, pojmenovává názvoslovně polohy celého těla, základní polohy částí těla a základní pohyby	kommunikace v Tv – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace

			při osvojovaných pohybových činnostech
Tv-9-3-05	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	změří výkony na stopkách, měřidlo na skok vysoký a na pásmu, zapíše údaje do zápisu a vyhodnotí pořadí závodníků	měření výkonů

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Činnosti ovlivňující zdraví			
Tv-9-1-01	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, dokáže si uspořádat svůj pohybový režim	význam pohybu pro zdraví, rekreační sport dívek a chlapců, rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ), kondiční programy, manipulace se zatížením
Tv-9-1-02	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	pohybovou zátěž postupně zvyšuje, aby nedocházelo ke stagnaci, pravidelně posiluje – silová příprava by měla vést k vytvoření funkčního svalového korzetu, chápe význam kondičního cvičení a vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti	prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí, průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
Tv-9-1-03	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	provádí několik cviků na každou svalovou skupinu a dokáže se za pomoci učitele rozcvičit, zdravotně zaměřená cvičení provádí pravidelně a se správným dýcháním, uvědomuje si své nedostatky a snaží se je odstranit – vyrovnávání svalových dysbalancí	průpravná cvičení, kompenzační cvičení, uvolňovací cvičení, protahovací cvičení, posilovací cvičení, vyrovnávací cvičení, relaxační cvičení, dechová cvičení, zdravotně zaměřená cvičení
Tv-9-1-04	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas, uvědomuje si, že nejlepší drogou je sport: uvolňuje endorfiny (hormony štěstí)	zdravý životní styl
Tv-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního	dodržuje základní pravidla chování při Tv, sportu i při přesunu na jiná sportoviště nebo akce,	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardní

	provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	poskytuje základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat	prostředí, první pomoc při Tv a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun zraněného
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Tv-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy, rozumí základní sportovní terminologii osvojovaných činností, uplatňuje pravidla her a sportů a správně reaguje na osvojovaná gesta rozhodčího, uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu, zvolí taktiku hry a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo)	GYMNASTIKA Přeskok, akrobacie, hrazda, kruhy, kladinka (D), šplh, cvičení se švihadlem ATLETIKA speciální běžecká cvičení, běh 60 m, běh 800 m (D), 1500 m (CH), vytrvalostní běhy do 20 minut, štafetová předávka, skok vysoký, skok daleký, hod kriketovým míčkem, vrh koulí SPORTOVNÍ HRY Vybíjená, basketbal, kopaná, přehazovaná, florbal, odbíjená, softbal, badminton DALŠÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI drobné pohybové hry, úpoly, štafetové závody, lyžování, snowboarding
Činnosti podporující pohybové učení			
Tv-9-3-01	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	reaguje na základní pokyny, signály, povely a gesta učitele, pojmenovává názvoslovně polohy celého těla, základní polohy částí těla a základní pohyby, cvičí podle základních názvoslovných pokynů či popisů	komunikace v Tv – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Činnosti ovlivňující zdraví			

Tv-9-1-01	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, dokáže si uspořádat svůj pohybový režim	význam pohybu pro zdraví, rekreační sport dívek a chlapců, rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ), kondiční programy, manipulace se zatížením
Tv-9-1-02	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	pohybovou zátěž postupně zvyšuje, aby nedocházelo ke stagnaci, pravidelně posiluje – silová příprava by měla vést k vytvoření funkčního svalového korzetu, chápe význam kondičního cvičení a vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti, zařazuje aerobní blok v závěru kondičního tréninku, zvyšuje se tím schopnost organismu zužitkovat kyslík a tím jsou pozitivně ovlivňovány zotavné procesy	zdravotně orientovaná zdatnost, kruhový provoz cvičení na stanovištích, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí, průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
Tv-9-1-03	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	zdravotně zaměřená cvičení provádí pravidelně a se správným dýcháním, chápe význam kompenzačních cvičení jako prevence vzniku svalových dysbalancí a sám je zařazuje, připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost	průpravná cvičení, kompenzační cvičení, uvolňovací cvičení, protahovací cvičení, posilovací cvičení, vyrovnávací cvičení, relaxační cvičení, dechová cvičení, zdravotně zaměřená cvičení
Tv-9-1-04	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	chápe nebezpečnost drog a jiných škodlivin a smysluplně využívá svůj volný čas	zdravý životní styl
Tv-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	dodržuje základní pravidla chování při Tv, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce, poskytne základní první pomoc a dokáže pomoc přivolat	hry v přírodě první pomoc ve sportu úvodní hodina – poučení o bezpečnosti a hygieně v Tv
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Tv-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	zvládá osvojované pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné	GYMNASTIKA Přeskok, akrobacie, hrazda kruhy, kladinka (D), šplh, cvičení se

		výchovy, rozumí základní sportovní terminologii osvojených činností, uplatňuje pravidla her a sportů a správně reaguje na osvojená gesta rozhodčího, uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu, zvolí taktiku hry a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo)	švihadlem, cvičení s houbou ATLETIKA speciální běžecká cvičení, běh 60 m, běh 800 m (D), 1500 m (CH), vytrvalostní běhy do 20 minut, štafetová předávka, skok vysoký, skok daleký, hod kriketovým míčkem, vrh koulí SPORTOVNÍ HRY Vybíjená, basketbal, kopaná, přehazovaná, florbal, odbíjená, softbal, badminton DALŠÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI drobné pohybové hry, úpoly, štafetové závody, lyžování, snowboarding
Činnosti podporující pohybové učení			
Tv-9-3-01	užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	reaguje na základní pokyny, signály, povely a gesta učitele, pojmenovává názvoslovně polohy celého těla, základní polohy částí těla a základní pohyby, cvičí podle základních názvoslovných pokynů či popisů	komunikace v Tv – tělocvičné názvosloví osvojených činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojených pohybových činnostech
Tv-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	zvolí taktiku hry a za pomoci spoluhráčů nebo učitele ji dodržuje	míčové hry
Tv-9-3-04	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	zná pravidla základních sportovních her a umí je dodržovat, zná svá práva, rozumí signálům rozhodčího	sportovní hry, atletika, gymnastika
Tv-9-3-06	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojené hry a soutěže	zorganizuje závody nebo turnaj pro žáky nižších ročníků	turnaj nebo závody
Tv-9-3-07	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zpracuje naměřená data v tabulce a podílí se na prezentaci výsledků (nástěnky, rozhlas, školní časopis)	práce s daty, článek do školního časopisu

5.8.2 Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví usiluje o naplnění očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (oblast Člověk a zdraví). Předmět reaguje na současné potřeby týkající se podpory a ochrany zdraví.

Cílem je:

- formování pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví
- utváření pozitivních mezilidských vztahů
- utváření odpovědného chování vůči sobě a ostatním, přírodě a životnímu prostředí
- osvojení sociálních dovedností a modelů chování v souvislosti se společensky nežádoucími jevy

Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován do jednotlivých ročníků v cyklickém uspořádání. Základní tematické okruhy se v každém ročníku opakují, jejich obsahová náplň je však vždy širší a hlubší adekvátně věku a potřebám žáka.

Při výuce převažují metody a formy, které posilují u žáků zdravé sebevědomí, zvyšují odolnost vůči stresům, přispívají k utváření vlastního názoru a k volbě správného rozhodování - dialog, diskuse, řešení problému, aktivizující hry, besedy s odborníky, audiovizuální technika. Výchova ke zdraví se vyučuje v každém ročníku II. stupně v rozsahu jedné hodiny týdně. V průběhu veškeré výuky jsou uplatňovány zásady základní školy podporující zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a jejich využití v praktickém životě na základě jejich pochopení a propojení

Kompetence k řešení problémů

- kritické myšlení
- rozhodování se na základě podkladů
- zodpovědnost za svá rozhodnutí
- zhodnocení výsledků svých činů

Kompetence komunikativní

- naslouchání promluvám druhých lidí, vhodné a účinné zapojení se do diskuse, obhajoba svého názoru

Kompetence sociální a personální

- diskuze v malé skupině i v celé třídě, efektivní spolupráce s druhými při řešení daného úkolu
- oceňování zkušeností druhých lidí, respektování různých hledisek a poučení ze zkušeností ostatních
- tvorba pozitivní představy o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- řízení svého jednání a chování tak, aby bylo dosaženo pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- využití znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

- využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které umožní vhodně utvářet denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vedení k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Vztahy mezi lidmi a formy soužití			
VZ-9-1-01	respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	vysvětlí pojmy jedinec, skupina, komunita, společnost, podílí se na tvorbě pravidel soužití ve třídě, vyhodnocuje dopad vlastního jednání a jednání spolužáků na utváření mezilidských vztahů	vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství
VZ-9-1-02	vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	na příkladech uvádí různé role v rodině, ve třídě, uvádí příklady chování, které přispívají k utváření dobrého sociálního klimatu	vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola
Změny v životě člověka a jejich reflexe			
VZ-9-1-11	respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	popíše s užitím vhodné terminologie hlavní znaky dospívání rozehrávají situační hry a dialogy na téma: kamarádství, přátelství, láska, uplatňují respekt k opačnému i stejnému pohlaví a základní pravidla etikety	dětství, puberta, dospívání
VZ-9-1-12	respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	charakterizuje lidskou sexualitu, rozliší, které chování odpovídá sexuální normě a které ji překračuje, popíše rizika předčasného pohlavního styku v dospívání pro tělesné zdraví	sexuální dospívání a reprodukční zdraví

Zdravý způsob života a péče o zdraví			
VZ-9-1-07	dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	sestaví návrhy denního stravovacího režimu v souladu se zásadami zdravé výživy rozlišují, specifické potřeby výživy člověka podle věku, zdravotního stavu, fyzické a duševní činnosti	výživa a zdraví
VZ-9-1-04	posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	sestaví návrhy správného režimu dne; popíše projevy únavy a ví, co může pomoci k jejímu oddálení či snížení; jmenují prostředky osobní hygieny a uplatňují její pravidla každodenně	tělesná a duševní hygiena, denní režim
VZ-9-1-08	uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	rozliší běžné, infekční a civilizační choroby, uplatňují osvojené preventivní způsoby chování v souvislosti s nemocemi, umí vyhledat lékařskou pomoc	ochrana před přenosnými chorobami, ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence			
VZ-9-1-10	samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	uplatňuje zásady správného sezení při práci, uplatňuje v režimu školy vhodné relaxační cviky pro uvolnění, zklidnění, zvládnání stresu	stres a jeho vztah ke zdraví
VZ-9-1-13	uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	charakterizuje fyzickou, psychickou a sociální závislost, vyjmenuje základní legální a nelegální návykové látky, uvádí zdravotní a jiná rizika jejich zneužívání, v modelových situacích předvede vhodné způsoby odmítnutí nabízené návykové látky	autodestruktivní závislosti, skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita
VZ-9-1-15	projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	analyzuje konkrétní situaci v silničním provozu nebo v železniční dopravě, uvede nebezpečí plynoucí z nevhodného chování v roli chodce, cyklisty, cestujícího v dopravních prostředcích	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

VZ-9-1-16	uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z konkrétních situací běžného života i z mimořádných událostí, uvede příčiny jejich vzniku i možné dopady na zdraví, životy lidí, majetek a životní prostředí	ochrana člověka za mimořádných událostí
Hodnota a podpora zdraví			
VZ-9-1-03	vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	uvádí možné klady a záporné stránky oblastí životního stylu, vysvětlí význam základních lidských potřeb	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci, podpora zdraví a její formy
VZ-9-1-09	projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce		podpora zdraví a její formy
VZ-9-1-05	usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví		odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu
Osobnostní a sociální rozvoj			
VZ-9-1-14	vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené sociální dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	vyjádří vlastními slovy, jak mohou některé sociální skupiny nebo jednotlivci manipulovat ostatními lidmi a uvede možná rizika manipulace, odůvodní potřebu kritického přístupu k mediálními informacím	sebezpoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace činností a chování
VZ-9-1-06	vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí		mezilidské vztahy, komunikace a kooperace

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (chlapcům i dívkám). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti

a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

Na 2. stupni je rozdělen na pět tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce a Finanční gramotnost.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- výběr a využití vhodných způsobů, metod a strategií a k ochotě věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledávání a třídění informací a k jejich využití pro pracovní činnost i praktický život
- samostatné pozorování a experimentování

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznání a pochopení problému
- vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- samostatnost a praktické ověřování správnosti řešení

Kompetence komunikativní

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů
- porozumění různým typům textů a záznamů
- využití informačních a komunikačních prostředků a technologií
- využívání komunikativních dovedností pro spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině a pochopení efektivity spolupracovat s ostatními
- úcta při jednání s lidmi
- dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- zodpovědné rozhodování a poskytování účinné pomoci ostatním podle svých možností
- chápání základních ekologických souvislostí, environmentálních problémů a zodpovědnosti za životní prostředí

Kompetence pracovní

- používání základních materiálů, nástrojů, vybavení a k dodržování pracovní kázně a pravidel bezpečnosti práce
- využívání znalostí a zkušeností k svému rozvoji a pro přípravu na budoucnost
- zodpovědné rozhodování pro profesní zaměření
- orientace v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru

Kompetence digitální

- vyhledávání a zpracování informací z digitálních zdrojů, které pomohou orientaci ve světě práce, při výběru budoucího povolání a dalšího vzdělávání
- využívání digitálních technologií a zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

5.9.1 Pracovní činnosti

1. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	pracuje s drobným materiálem, seznamuje se s jednoduchými postupy při vytváření různých předmětů	práce s papírem, práce s modelovací hmotou, práce s přírodním materiálem
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy	snaží se pracovat podle slovního návodu	různé techniky – mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání a skládání papíru podle slovního návodu
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	dovede sestavovat stavebnicové prvky, umí montovat a demontovat stavebnici	práce se stavebnicí, konstrukční činnosti
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročnou rostlinu	seznamuje se s péčí o nenáročnou pokojovou rostlinu	ošetřování pokojových rostlin, kypření, zalévání, otírání listů
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01	připraví tabuli pro jednoduché stolování	zná základy společenského chování při stolování	příprava jednoduchého pohoštění

2. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	používá jednoduché postupy při zhotovování různých předmětů z tradičních i netradičních materiálů, umí udělat uzel	práce s papírem a kartonem, prostorové tvary z papíru, práce s přírodninami a textilem,
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy	respektuje slovní návod a pracuje podle předlohy	různé techniky práce podle návodu
Konstrukční činnosti			

ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	procvičuje elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicí samostatně dle návodu
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	provádí pozorování přírody a vlastními slovy zhodnotí výsledky pozorování	pozorování rostlin v přírodě
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny	popíše péči o nenáročné rostliny	ošetřování pokojových rostlin, umí zasít semena
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01	připraví tabuli pro jednoduché stolování	seznámí se s přípravou tabule pro jednoduché stolování, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	příprava jednoduchého pokrmu studené kuchyně
ČSP-3-4-02	chová se vhodně při stolování	vysvětlí vhodné chování při stolování	zásady slušného chování při stolování, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce

3. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	rozvíjí jemnou motoriku a manuální zručnost, pracuje ve skupině	práce s papírem, kartonem a textilem
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy	zvládá práci podle slovního návodu či předlohy, dodržuje pravidla bezpečnosti	samostatná volba techniky práce, výběr vhodného materiálu, výrobky z netradičních materiálů (přírodniny, špejle, krabičky, provázky), základ šití
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicí, stavby podle fantazie, modely těles
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	zapisuje jednoduché společné záznamy o postupu práce	pozorování klíčení semen fazole, hrachu

		a o časovém pozorování růstu rostliny	
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny	pečuje o nenáročné rostliny	ošetřování pokojových rostlin a jejich péče
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01	připraví tabuli pro jednoduché stolování	připraví tabuli pro jednoduché stolování	příprava pokrmů studené kuchyně
ČSP-3-4-02	chová se vhodně při stolování	žák se vhodně chová při přípravě jídla i stolování, dodržuje hygienické zásady	správné stolování, upevňování zásad slušného chování

4. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	zvládá dle své představivosti vytvářet výrobky různými pracovními postupy	práce s drobným materiálem – papír, karton, modelovací hmota, přírodniny, textil, práce s jehlou a nití
ČSP-5-1-02	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	inspiruje se lidovými tradicemi při svých tvořivých činnostech	lidové zvyky a tradice, lidová řemesla
ČSP-5-1-03	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	dokáže zvolit vhodnou pracovní pomůcku	samostatná tvorba
ČSP-5-1-04	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, ošetří drobná poranění	pracuje dle správných hygienických návyků a dodržuje bezpečnost práce
Konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-01	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční, sestavování modelů, práce podle návodu
ČSP-5-2-03	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	pracuje dle správných hygienických návyků a dodržuje bezpečnost práce
Pěstitelské práce			

ČSP-5-3-01	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	samostatně vede pěstitelské pokusy, pozorování, provádí jednoduché pěstitelské pokusy	péče o pokojové i venkovní rostliny, pěstování rostlin ze semen
ČSP-5-3-03	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	dokáže zvolit správné pomůcky, nástroje a náčiní podle druhu pěstitelských činností	pěstitelské práce, pomůcky, nástroje a náčiní, práce na školním pozemku
ČSP-5-3-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	pracuje dle správných hygienických návyků a dodržuje bezpečnost práce
Příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01	orientuje se v základním vybavení kuchyně	zvládá orientaci v uspořádání a vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně, skladování potravin
ČSP-5-4-02	připraví samostatně jednoduchý pokrm	připraví samostatně jednoduchý pokrm	příprava jednoduchého pokrmu
ČSP-5-4-03	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	pravidla správného stolování, rozlišení běžné a slavnostní tabule
ČSP-5-4-04	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při ošetření úrazu

5. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	naplánuje dle své fantazie různé výrobky, které poté zrealizuje přiměřenými pracovními postupy	práce s drobným materiálem – tradičním i netradičním
ČSP-5-1-02	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	inspiruje se při svých tvořivých činnostech s různým materiálem lidovými prvky	výrobky lidové tvořivosti
ČSP-5-1-03	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	sestaví si plán vhodných pracovních pomůcek vzhledem k použitým materiálům	organizace práce, pracovní operace a postupy, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů

ČSP-5-1-04	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost a hygiena práce, organizace pracovní plochy, úklid a čištění pracovních pomůcek
Konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-02	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	výrobky dle návodu, předlohy, náčrtu
ČSP-5-2-03	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	plánování a vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce
Pěstitelské práce			
ČSP-5-3-01	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	zjišťuje základní podmínky pro život rostlin, pěstuje rostliny ze semen	pěstování rostlin
ČSP-5-3-02	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	pěstování pokojových rostlin
ČSP-5-3-03	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	pojmenuje jednotlivé nářadí a k práci vybere správné	práce s nářadím na pozemku
ČSP-5-3-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	hygiena a bezpečnost při práci
Příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01	orientuje se v základním vybavení kuchyně	pojmenuje a bezpečně používá základní kuchyňský inventář	inventář školní kuchyňky
ČSP-5-4-02	připraví samostatně jednoduchý pokrm	dodržuje zásady zdravé výživy při přípravě pokrmů studené kuchyně	zhotovení pomazánky
ČSP-5-4-03	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	respektuje kultura a pravidla stolování	úprava stolu, obsluha a stolování v rodině
ČSP-5-4-04	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	pracuje bezpečně se základním kuchyňským inventářem, umí poskytnout první pomoc při úrazu	bezpečnost a hygiena v kuchyni, první pomoc při úrazu

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01	provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	provádí jednoduché práce s technickými materiály	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty)
ČSP-9-1-02	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	řeší jednoduché technické úkoly, volí vhodný materiál, pracovní nástroj a nářadí	nářadí a nástroje pro ruční opracování
ČSP-9-1-03	organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	organizace práce, důležité postupy
ČSP-9-1-04	užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	užívá technickou dokumentaci, zhotoví jednoduchý náčrt výrobku	základy technického kreslení, kótování, čtení technického výkresu
ČSP-9-1-05	dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci; poskytne první pomoc při úrazu	řád školní dílny, bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci ve školní dílně

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Provoz a údržba domácnosti			
ČSP-9-4-01	provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	zná výhody ukládání peněz v bankách; zná rozdíl mezi debetní a kreditní kartou	osobní rozpočet, hotovostní a bezhotovostní platby, debetní a kreditní karta
ČSP-9-4-02	ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů; umí na internetu najít informace ke spotřebičům	domácí spotřebiče
ČSP-9-4-03	správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu	správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením	bezpečnost při práci
ČSP-9-4-04	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu včetně úrazu elektrickým proudem	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci, poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost a hygiena při práci, první pomoc při úrazu, zvláště při úrazu el. proudem
VO-9-3-02	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti,	hospodaření domácnosti

	výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s peněz	
VO-9-3-03	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	platby
VO-9-3-04	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	banky, pojištění

7. ročník - výběrová

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-02	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s peněz	hospodaření domácnosti
VO-9-3-03	na příkladech ukáže vhodné využití	na příkladech ukáže	platby

	různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	
VO-9-3-04	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	banky, pojištění
Příprava pokrmů			
ČSP-9-5-01	používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	pojmenovává a bezpečně používá základní kuchyňský inventář, udržuje čistotu, dbá zásad zdravé výživy	základní vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty, sestavení jídelníčku dle zásad zdravé výživy
ČSP-9-5-02	připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	dodržuje zásady zdravé výživy při studené i tepelné úpravě, orientuje se v receptech na vaření a dbá postupu práce dle pokynů	základní postupy při přípravě pokrmů za studena, základní postupy při tepelné přípravě pokrmů
ČSP-9-5-03	dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	respektuje kulturu a pravidla stolování	úprava stolu a pravidla stolování
ČSP-9-5-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	pracuje bezpečně se základním kuchyňským inventářem, udržuje jej v čistotě, umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni	řád školní kuchyně, bezpečnost a hygiena v kuchyni, první pomoc při úrazu

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Příprava pokrmů			
ČSP-9-5-01	používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	pojmenovává a bezpečně používá základní kuchyňský inventář,	základní vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty,

		udržuje čistotu, dbá zásad zdravé výživy	sestavení jídelníčku dle zásad zdravé výživy
ČSP-9-5-02	připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	dodržuje zásady zdravé výživy při studené i tepelné úpravě, orientuje se v receptech na vaření a dbá postupu práce dle pokynů	základní postupy při přípravě pokrmů za studena, základní postupy při tepelné přípravě pokrmů
ČSP-9-5-03	dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	respektuje kulturu a pravidla stolování	úprava stolu a pravidla stolování
ČSP-9-5-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	pracuje bezpečně se základním kuchyňským inventářem, udržuje jej v čistotě, umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni	řád školní kuchyňky, bezpečnost a hygiena v kuchyni, první pomoc při úrazu

9. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Svět práce			
ČSP-9-8-01	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	dokáže rozlišit charakter a druhy pracovních činností a druhy pracovišť	povolání, druhy pracovišť, kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky při výběru povolání
ČSP-9-8-02	posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	umí zhodnotit osobní zájmy a osobní vlastnosti při volbě profesní orientace	sebepoznávání, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace
ČSP-9-8-03	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	dokáže využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, poradenské služby
ČSP-9-8-04	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	umí prezentovat svou osobu při vstupu na trh práce	pracovní příležitosti v regionu, způsoby hledání zaměstnání, životopis, pohovor u zaměstnavatele, úřady práce
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-03	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	uvede výhody a nevýhody hotovostního a bezhotovostního placení, zná rozdíl mezi debetní a kreditní kartou,	hotovostní a bezhotovostní placení, debetní a kreditní karta - používání

		zná rizika používání kreditních karet	
VO-9-3-04	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	porovná produkty různých bank z hlediska poplatků, uvede konkrétní příklady	banky a jejich produkty
VO-9-3-05	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	rozpočet
VO-9-3-06	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	objasní pojmy nabídka a poptávka a jak ovlivňují fungování trhu, vysvětlí, jak se tvoří cena, vysvětlí pojem inflace	nabídka, poptávka, fungování trhu, tvorba ceny, inflace
VO-9-3-07	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	státní rozpočet

5.10 DOPLŇJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

5.10.1 Enviromentální a osobnostní výchova

Obsahem vzdělávání předmětu environmentální výchovy je výchova, směřující k souladu člověka s životním prostředím. Obsahem osobnostní výchovy je praktický a reflektovaný výcvik jednotlivých sociálních dovedností.

Cílem environmentální výchovy je pochopit velkou provázanost faktorů ekologických s faktory ekonomickými a sociálními a být schopen vybrat optimální řešení v reálných situacích. Směřovat studenty k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu, poskytovat studentům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům, chápat přírodu jako systém, jehož části jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, podporovat vytváření otevřeného myšlení a logického uvažování, učit aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, vést k chápání podstatných souvislostí mezi přírodou a lidskou činností – závislost člověka na přírodních zdrojích. Snahou je také propojování poznatků a zkušeností z různých oborů a tyto zkušenosti a poznatky potom aplikovat při řešení konkrétních environmentálních problémů v praxi (Jak a proč mám třídit odpad?). Cílem osobnostní výchovy je vést žáky k metakogničním sociálním dovednostem. Uvědomování si vlastních motivací, procesů a principů emočního prožívání a myšlení.

Organizační vymezení: Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání volíme tyto formy a metody práce:

- frontální výuku
- výuku formou problémových otázek, přičemž každá otázka v sobě zahrnuje řadu dílčích problémů

- skupinovou práci (pracovních listů, odborné literatury, zpracování informací z různých médií)
- přírodovědné vycházky – krátkodobé projekty (odpadní politika naší školy, cesta odpadu, šetření energií na naší škole)
- zážitkově pedagogické hry
- reflexe a sebereflexe prožitků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení jejich využití v praktickém životě
- uvědomění si různosti stylů učení na praktické implementaci

Kompetence k řešení problémů

- kritické myšlení
- uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí, za své činy
- zhodnocení výsledků svých činů

Kompetence komunikativní

- obhajování svého názoru a vhodná argumentace

Kompetence sociální a personální

- diskuse v malé skupině i ve větším kolektivu
- pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- sebereflexe a reflexe skupiny

Kompetence občanské

- pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- posouzení a zhodnocení jevů, procesů, událostí a problémů ve svém okolí z různých úhlů pohledu

Kompetence digitální

- podpora orientace v digitálním informačním prostředí
- vedení žáků ke kritickému vnímání mediálních informací
- podpora žáků při vyhledávání a porovnávání informací v digitálním prostředí

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
Environmentální výchova			
ENV3	definuje pojem odpad a rozliší jednotlivé druhy odpadů, charakterizuje systém zacházení s odpady v ČR, objasní výhody a princip správného třídění odpadů, dokáže třídít odpad efektivně	druhy odpadů a jejich třídění	odpady a hospodaření s odpady

ENV3	objasní pojmy recyklace, druhotná surovina, zpětný odběr, sběrný dvůr	životní cyklus výrobku, recyklace	odpady a hospodaření s odpady
OSV2	dle zadaných parametrů připraví soutěž ve sběru papíru a vršků z PET lahví pro žáky a přátele školy (aplikuje zásady týmové práce a je schopen diskutovat o podmínkách soutěže, ve formátu Word vytvoří reklamní plakát a vytvořenou nabídku je schopen prezentovat ostatním žákům a veřejnosti)	sběr papíru a vršků z PET lahví – tvorba projektu	kooperace a kompetice
ENV2	uvede základní obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, zdůvodní nutnost šetření energií	energie a zdroje energie	druhy přírodních zdrojů
ENV2	vysvětlí význam vody pro život, zdůvodní nutnost šetření vodou a objasní zásady udržitelného hospodaření s vodními zdroji	voda, vodní zdroje, povodně	význam vody pro člověka
ENV1	objasní funkce lesa v ekosystému a jeho význam pro člověka, charakterizuje hospodaření s lesy v ČR	les	les
ENV1	vyhodnotí globální problémy související s úbytkem deštných pralesů a jejich význam pro člověka	tropický deštný prales	tropický deštný prales
ENV4	definuje pojem trvale udržitelný rozvoj a objasní jeho základní principy a cíle	trvale udržitelný rozvoj	principy udržitelnosti rozvoje
MED1	na konkrétních případech objasní zásady výhodného nákupu, uvede příklady klamavého přístupu k zákazníkům, orientuje se v základních právech spotřebitele (reklamace, odstoupení od smlouvy), je schopen kriticky posoudit reálnost reklamy výrobku	chování a práva spotřebitele	pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
ENV3	vyjmenuje kategorie chráněných území v ČR, objasní pravidla chování člověka ve chráněném území, na mapě ukáže naše NP a uvede zástupce chráněných rostlin a živočichů	ochrana přírody v ČR	ochrana přírody
Osobnostní výchova			
VO-9-1-04	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	reflexe komunikace a emoční inteligence	
VO-9-2-01	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní	skupinové role, styly a metody učení se	Styly učení Myšlenková mapa

	osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života		Diagram Skupinové role Cílování
VO-9-2-03	kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	sebereflexe	Dopamin Sebemotivace Stres a copingové strategie
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	seberozvoj	Konflikt a deeskalace Uvědomění si a komunikace emočních potřeb
VZ-9-1-14	vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené sociální dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	reflexe skupiny a reflexe komunikace	Vnímání autority Konformita

5.10.2 Sportovní hry

Předmět sportovní hry patří mezi volitelné předměty a je zařazen v 8. ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, v městském parku a v přírodě.

Sportovní hry umožňují žákům využívat a ovlivňovat vlastní pohybové aktivity s ohledem na jejich zdravotní a pohybová omezení. Vedou žáky od spontánních pohybů k řízené pohybové činnosti.

Cílem předmětu je vést žáky ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám. Průběžně žáky seznamovat s dodržováním základních zásad bezpečnosti při pohybových činnostech a osvojovat si základní hygienické návyky při pohybových aktivitách.

Kompetence k učení

- poznávání smyslu a cíle svých aktivit
- plánování, organizace a řízení vlastní činnosti
- užívání osvojeného názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- zpracování informací o pohybových aktivitách ve škole různým způsobem

Kompetence k řešení problémů

- vnímání nejruznější problémové situace a plánování způsobu řešení problémů
- vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- uvážlivá rozhodnutí a jejich obhajoba
- uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí, zhodnocení svých činů

Kompetence komunikativní

- komunikace na odpovídající úrovni
- kultivovaný ústní projev
- účinné zapojení do diskuse

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině
- podílení se na vytváření pravidel práce v týmu
- poskytnutí pomoci nebo její vyžádání v případě potřeby
- vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektování názorů ostatních
- aktivní zapojení do sportovních aktivit
- rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišení a uplatnění práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)

Kompetence pracovní

- efektivita při organizování vlastní práce
- spoluorganizace svého pohybového režimu
- využívání znalostí a dovedností v běžné praxi
- první pomoc

Kompetence digitální

- zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Kód	Očekávané výstupy dle RVP	Školní výstupy	Učivo
Tv-9-1-03	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	zdravotně zaměřená cvičení provádí pravidelně a se správným dýcháním, chápe význam kompenzačních cvičení jako prevence vzniku svalových dysbalancí a sám je zařazuje, připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost, při těchto cvičeních využívá hudební doprovod	uvolňovací cvičení, protahovací cvičení, posilovací cvičení
Tv-9-1-01	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	uvědomuje si, že vhodný a pravidelný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, dokáže si uspořádat svůj pohybový režim	význam pohybu pro zdraví, rekreační sport dívek a chlapců, rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ), kondiční programy, manipulace se zatížením
Tv-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	dodržuje základní pravidla chování při Tv, sportu i při přesunu na jiná sportoviště či akce, poskytne základní první	hry v přírodě, první pomoc ve sportu, úvodní hodina – poučení o bezpečnosti a hygieně v Tv

		pomoc a dokáže pomoc přivolat	
Tv-9-3-01	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	reaguje na základní pokyny, signály, povely a gesta učitele, pojmenovává názvoslovně polohy celého těla, základní polohy částí těla a základní pohyby, cvičí podle základních názvoslovných pokynů či popisů	komunikace v Tv – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech
Tv-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	zvolí taktiku hry a za pomoci spoluhráčů nebo učitele ji dodržuje	míčové hry
Tv-9-3-04	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	zná pravidla základních sportovních her a umí je dodržovat, zná svá práva, rozumí signálům rozhodčího	sportovní hry
Tv-9-3-06	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	zorganizuje závody nebo turnaj pro žáky nižších ročníků	turnaj nebo závody
Tv-9-3-07	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	zpracuje naměřená data v tabulce a podílí se na prezentaci výsledků (nástěnky, rozhlas, školní časopis)	práce s daty, článek do školního časopisu

5.10.3 Umělecký seminář

Výuka je určena pro žáky 8. tříd jako povinně volitelný předmět. Toto činnostní vyučování nabízí žákům lepší upevnění pracovních návyků, rozvíjí tvořivost a představivost žáků při aktivním osvojování výtvarných technik. Pomocí vhodně zvolených výtvarných vyjadřovacích prostředků vytváří žáci díla, která jsou schopni si obhájit a uvědomit si úroveň svých výtvarných možností. Uvědomění si svých schopností později žákům napomáhá ke snadnějšímu rozhodování při výběru budoucího povolání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace jejich efektivní využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- kritické myšlení při posuzování vlastního díla i v hodnocení jiných uměleckých děl
- zodpovědnost za svá rozhodnutí
- zhodnocení výsledků svých činů a jejich obhajoba

Kompetence komunikativní

- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim, účinné zapojení do diskuse, obhájení svého názoru a dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

- diskuse v malé skupině i debata celé třídy, pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňování zkušenosti druhých lidí, respektování různých hledisek, poučení z toho, co si druhí lidé myslí, říkají a dělají
- utváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje vlastní sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby bylo dosaženo pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektování, ochrana a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivní zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní

- využití znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- osvojení výtvarných technik a nástrojů

Kompetence digitální

- využívání při tvorbě a při hledání pracovních postupů různorodých vizuálních prostředků a digitálních technologií
- vyhledávání a sdílení pracovních postupů, inspiračních zdrojů a umělecké tvorby s ohledem na autorská práva

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
VV-9-1-02	zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	použije vhodná vizuálně obrazná vyjádření k vyjádření svého postoje, názoru či fantazie	meziobjektové vyjádření vztahů, pohybu a proměn
VV-9-1-04	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	vytváří vlastní vizuálně obrazná vyjádření za působení medií	vliv elektronických médií a reklam na smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření, které jsou používány ve vlastní tvorbě
VV-9-1-05	rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	vkládá od svých vizuálně obrazných vyjádření vlastní emocionální prožitky a pocity, citlivě umístí objekty v prostoru	emoční, pocitové, náladové a fantazijní vyjádření při pohybu postavy a kresbě hlavy, manipulace s objekty, uspořádání v prostoru

VV-9-1-08	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	je schopen obhájit své vizuálně obrazné vyjádření	obhajoba výsledků vlastní tvorby, zdůvodnění a prezentace na veřejném prostoru
-----------	---	---	--

5.10.4 Konverzace v anglickém jazyce

V konverzaci v anglickém jazyce si žáci rozšiřují již nabyté znalosti a připravují se např. na přijímací zkoušky na střední školy, zdokonalují si mluvený projev a používání jazyka k vyjádření vlastního postoje k diskutovanému tématu. Volitelný předmět nabízíme v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v učebně angličtiny, případně v multimediální učebně.

Kompetence k učení:

- pochopení důležitosti schopnosti komunikace pro praktický život i pro další rozvoj vzdělávání
- schopnost propojení témat a jazykových jevů

Kompetence k řešení problémů:

- schopnost reagovat při komunikaci s anglicky mluvící osobou
- vyjádření myšlenky jinými slovy, chybí-li slovní zásoba
- řešení jednoduchých situací při komunikaci v angličtině

Kompetence komunikativní:

- pochopení jednoduchého sdělení v angličtině při běžných situacích
- porozumění podstaty textu a promluvě v angličtině

Kompetence sociální a personální:

- zásady společenského chování v anglicky mluvícím prostředí
- spolupráce v kolektivu při jednoduché činnosti vyžadující znalost angličtiny

Kompetence občanské:

- orientace se v realitách (historických a geografických) v anglicky mluvících zemích

Kompetence pracovní:

- samostatná i skupinová práce
- využití angličtiny k získávání informací (PC, internet)

Kompetence digitální

- vyhledávání a zpracování informací z cizojazyčného digitálního informačního zdroje a využití při konverzaci a prezentaci vlastní práce
- zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení vytvořeného digitálního obsahu (prezentace vlastních fotografií, powerpointové prezentace)

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
-----	-------------------------	----------------	-------

CJ-9-2-01	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	podá informace o místě, kde bydlí, rodině, popíše vzhled a vlastnosti sebe či kamaráda	povahové vlastností
CJ-9-2-02	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	popíše svůj každodenní život, volný čas, pozná základní sporty	Volný čas, záliby, sport (Leisure time, Hobbies, Sport)
CJ-9-2-013	vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	domluví se u lékaře, popíše běžné příznaky	zdraví (u lékaře)
		zná základní potraviny, objedná si v restauraci, zaplatí	jídlo (in the restaurant)
		srovná vánoční zvyky a tradice české, anglické a americké	realie ČR a anglicky mluvících zemí
		pojmenuje typy domů, popíše svůj byt či dům a pokoj	domov a bydlení
		zná různé druhy oblečení, domluví se v obchodě	oblečení, móda a nakupování
		dopravní prostředky, rezervace hotelu, letu, známá místa	cestování (booking a holiday)
		dokáže popsat základní problémy objevující se ve společnosti	společnost a její problémy

5.10.5 Svět médií

Předmět *Svět médií* by žákům měl pomoci poznat oblast mediální komunikace a dát jim prostor se do ní i prakticky zapojit tvorbou vlastních mediálních výstupů. V předmětu se prolínají a prostupují dvě linie: teoreticko-analytická a kreativně-produktivní.

V první z nich se žáci zabývají různými typy médií (od tradičních tištěných přes rozhlas, televizi, reklamu, elektronická média až po sociální sítě). V návaznosti na aktuální domácí i světové dění se snaží zorientovat v komplikovaném světě různých médií a žurnalistických žánrů. Vytvoření a fungování školní redakce je základem druhé linie, v rámci níž žáci produkují texty, případně audiovizuální sdělení, která budou zveřejňována na školním webu či jiným způsobem. Žákovská tvorba bude odrážet jejich vlastní zájmy a také dění ve škole a bezprostředním okolí.

Cílem předmětu je zvýšit mediální gramotnost žáků nad rámec, který poskytují ostatní vyučované předměty. Žáci budou vybraná mediální sdělení nejen vnímat a chápat, ale také analyzovat, porovnávat, hodnotit a v neposlední řadě vytvářet.

Výuka probíhá primárně v učebně informatiky, případně v běžné třídě, tvorba vlastních mediálních sdělení žáky ovšem může zavést kdekoliv jinde.

Kompetence k učení:

- vyhledávání a třídění informací, jejich pochopení, propojení a efektivní využití v procesu tvorbu vlastních mediálních sdělení
- samostatné pozorování, kritické posuzování a výběr oblastí a témat vlastního zájmu
- posouzení vlastního pokroku a kritické zhodnocení vlastních výsledků, identifikace možností dalšího rozvoje

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řešení problémy v rámci práce školní redakce
- obhajoba vlastních rozhodnutí,
- využití získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, schopnost poučit se z vlastních chyb a nezdarů

Kompetence komunikativní

- formulace a vyjádření vlastních myšlenek a názorů, a to kultivovanou formou v písemném i ústním projevu a s ohledem na adresáta sdělení
- využití různých komunikačních kódů (text, obraz, zvuk), případně jejich kombinaci
- využití informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci v rámci týmu i s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- efektivní spolupráce v redakčním týmu, ochota pomoci a sdílet
- utváření příjemné atmosféry v týmu
- vedení diskuse nebo zapojení se do diskuse v rámci celého týmu i v dílčích skupinách

Kompetence občanské

- respektování názorů druhých lidí
- respektování pravidel a zásad mezilidské komunikace i pravidel školní redakce
- zájem o kulturní, sportovní i jiné události, které se konají ve škole i v jejím okolí, a o činnost školního parlamentu

Kompetence pracovní

- bezpečné a účinné používání nástrojů a vybavení
- efektivní práce samostatná i týmová, (spolu)rozhodování o organizaci vlastní činnosti, dodržování splnění termínů

Kompetence digitální

- dodržování autorského práva, ověřování dat, ochrana osobních údajů a důraz na vlastní bezpečnost při práci s informačními zdroji a při tvorbě a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí
- kritická práce s informacemi, efektivní komunikace a vzájemná spolupráce v rámci cvičné školní redakce
- tvorba a úpravy digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi, praktické využívání nových technologií
- rozvíjení komunikačních strategií a technik s ohledem na komunikační situaci a záměr a vhodná volba vhodných jazykových a technologických prostředků

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
MED 1	kriticky čte a vnímá mediální sdělení různých forem a žánrů	kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	text v novinách a časopisech, text v online prostředí, rozhlasový pořad, televizní pořad reklama, blog, vlog, podcast, sociální síť dokumentární film aj.
MED 2	interpretuje vztah mediálních sdělení a realitu	interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	pravdivost mediálního sdělení, dezinformace, fake news, manipulace
MED 3	popíše stavbu mediálního sdělení a použité výrazové prostředky (textové, zvukové, obrazové)	stavba mediálních sdělení	obsah (co?), jazyk, forma, emoce (jak?), funkce médií (proč)
MED 4	popíše účastníky mediální komunikace, vnímá autora mediálního sdělení i cílovou skupinu	vnímání autora mediálních sdělení	autor (kdo?), příjemce, cílová skupina (komu?)
MED 5	vytváří mediální sdělení různých forem a žánrů	tvorba mediálního sdělení	text (zpráva, rozhovor, reportáž, komentář aj.), fotografie, podcast video
MED 6	popíše a zhodnotí fungování a vliv médií ve společnosti	fungování a vliv médií ve společnosti	veřejnoprávní a soukromá média, bulvární média vliv médií, cenzura, propaganda
MED 7	působí aktivně v realizačním týmu (ve školní redakci)	práce v realizačním týmu	nastolování agendy, porady a uzávěrky, tvorba, editování, jazyková korektura

5.11 NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

5.11.1 Aplikovaná matematika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Aplikovaná matematika navazuje na školskou matematiku a prohlubuje znalosti žáků ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace především v oblasti *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací. Učí se pracovat na skupinových krátkodobých i dlouhodobých projektech. Žáci se učí svoji práci prezentovat a obhájit svá řešení.

Vzdělávací obor se vyučuje na 2. stupni jako samostatný předmět ve výběrových třídách, v 6. a 7. ročníku jako nepovinně volitelný předmět, v 8. a 9. ročníku jako povinně volitelný předmět.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- výběr a využití vhodných způsobů, metod a strategií
- ochota věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledávání a třídění informací a k jejich využití pro praktický život
- osvojení obecně užívaných termínů a symbolů
- samostatné pozorování a výběr správného postupu

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznání a pochopení problému
- vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- samostatnost a praktické ověřování správnosti řešení
- tvorba logického úsudku, zobecňování a aplikace jednotlivých postupů na další podobné případy
- netradiční formy práce

Kompetence komunikativní

- osvojení záznamu matematických úloh
- zestručnění slovní úlohy a vyjádření matematickými výrazy, symboly a značkami
- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů
- využití informačních a komunikačních prostředků a technologií
- využívání komunikativních dovedností pro spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině a pochopení efektivity spolupráce s ostatními
- úcta při jednání s lidmi
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti
- dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- zodpovědné rozhodování a poskytování účinné pomoci ostatním podle svých možností
- respektování individuálních rozdílů mezi žáky

Kompetence pracovní

- dodržování pracovní kázně a pravidel bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- vyhledávání a zpracování informací z digitálních zdrojů, které pomohou k efektivnímu řešení matematického problému
- používání digitálních technologií pro řešení číselných, statistických a geometrických úloh
- dodržování autorských práv, ověřování dat a ochrana osobních údajů

6. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	závislosti a data, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu v oboru přirozených a desetinných čísel	rovinné útvary v aplikačních úlohách, kvádr, krychle
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	číselné a logické řady, logické a netradiční matematické a geometrické úlohy z oboru přirozených a desetinných čísel
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	logické a netradiční matematické a geometrické úlohy z oboru přirozených a desetinných čísel, úlohy s využitím praktických znalostí ze života a znalostí z jiných předmětů

7. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	závislosti a data, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky

M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu v oboru přirozených a desetinných čísel	rovinné útvary v aplikačních úlohách,
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	číselné a logické řady, logické a netradiční matematické a geometrické úlohy z oboru celých a racionálních čísel
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	logické a netradiční matematické a geometrické úlohy z oboru celých a racionálních čísel, úlohy s využitím praktických znalostí ze života a znalostí z jiných předmětů

8. ročník

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	závislosti a data, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu v oboru přirozených a desetinných čísel	rovinné útvary v aplikačních úlohách, hranoly, válec
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	číselné a logické řady, logické a netradiční matematické a geometrické úlohy z oboru reálných čísel
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	logické a netradiční matematické a geometrické úlohy z oboru reálných čísel, úlohy s využitím praktických znalostí ze života a znalostí z jiných předmětů

9. ROČNÍK

Kód	Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo
M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	závislosti a data, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu v oboru reálných čísel	rovinné útvary v aplikačních úlohách, jehlan, kužel
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	číselné a logické řady, logické a netradiční matematické a geometrické úlohy z oboru reálných čísel
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	logické a netradiční matematické a geometrické úlohy z oboru reálných čísel, úlohy s využitím praktických znalostí ze života a znalostí z jiných předmětů

6 NÁBOŽENSTVÍ

Předmět žákům umožňuje formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví.

Předmět je určen dětem z křesťanských rodin, také všem žákům, kteří projeví zájem.

Předmět je vyučován formou nepovinného předmětu podle § 15 zákona č. 561/2004 Sb. s časovou dotací 1 hodinu týdně a jeho výuka probíhá ve třídě. Předmět je nabízen žákům 1.–5. ročníku, realizuje se podle aktuálního zájmu.

Kompetence k učení

- rozvíjení schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti
- pochopení rozdílnosti náboženského a vědeckého poznání světa

Kompetence komunikativní

- porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů
- porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti

Kompetence k řešení problémů

- reflexe problémových situací
- porozumění příčinám vzniklých situací
- plánování a navržení vlastních řešení s důrazem na etický přístup k druhým lidem a k životnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

- rozvoj vnímání vztahových rovin mezi lidmi
- vytváření vlastního sebeobrazu

Kompetence občanské

- vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k jinak světonázorově či nábožensky smýšlejícím lidem
- pochopení významu norem a zákonů
- rozvoj odpovědnosti žáků vůči svému okolnímu světu

Kompetence pracovní

- rozvoj zdravého postoje žáků vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti
- vnímání práce nejen jako zdroje výděleku zajišťujícího určitou životní úroveň, ale díky obsahu činnosti i jako prostředek ke zvyšování sociální úrovně společnosti

1. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
Žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárci života.	1.1 Bůh nám dává život
- žák umí popsat a zhodnotit vlastnosti, které ho odlišují od ostatních	- jméno a jedinečnost každého člověka
- žák oceňuje jedinečnost druhého a rozpoznává konkrétní situace v životě skupiny, kdy ji respektuje.	- položení základu vztahů ve skupině
- žák je povšechně citlivý k sesoustředění, ztišení a naslouchání	- dobře vidět, dobře slyšet
Žák zakusí atmosféru slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku.	1.2 Bůh nám dává svého Syna
- žák zakusí atmosféru slavení s důrazem na společenství a oslavu v rodině a umí vyjádřit její spojitost s oslavou ve společenství církve	- oslava v rodině a oslava ve společenství církve
- žák většinou umí projevit radost a vděčnost z daru a umí popsat, že narození Ježíše je darem Boha člověku	- smysl a hodnota daru
- žák umí reprodukovat vlastními slovy biblické události zvěstování a narození Ježíše	- vánoční evangelium L 1. a 2. kap.
Žák umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování.	

- žák umí jednoduchým způsobem popsat biblickou země a řadí biblické příběhy do reálného prostředí	- reálie biblické země
- žák umí jednoduchým způsobem vysvětlit, proč křesťané považují Bibli za dar, který Bůh dává člověku, aby jeho život dostal orientaci	- Bible jako dar
- žák umí uvést probrané příklady Ježíšova učení a jeho skutků a pokouší se je spojovat se situacemi ve vlastním životě	- příklady Ježíšovo učení
Žák obecně vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství života nad smrtí.	1.4 Bůh nám dává nový život
- žák si všímá proměn kolem sebe a ve svém životě a pokouší se je spojovat s proměnami přítomnými ve velikonočních událostech	- proměny kolem nás
- žák má základní vhled nutný pro chápání symbolů při slavení Velikonoc	- symbolika kříže, světla a chleba
- žák umí vysvětlit formulaci, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, jako vítězství života nad smrtí	- doba postní a velikonoční události
Žák je otevřený poznávat, že život je dar, který může prožívat ve společenství církve.	1.5 Bůh nám dává radost
- žák umí popsat neděli jako den, kdy křesťané slaví Ježíšovo zmrtvýchvstání	- neděle jako den oslavy
- žák umí pojmenovat pomoc, kterou Bůh posílá lidem, a vnímá ji ve svém životě	- seslání Ducha svatého, Maria a církev
- žák formuluje modlitbu vlastními slovy, umí modlitbu Otče náš a umí jednoduše vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	- modlitba vlastními slovy a modlitba Otče náš

2. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
Žák je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol.	2.1 Všechno stvořené nám vypráví o Bohu
- žák umí vyjádřit radost ze života a je pozorný ke světu jako k místu, které má svůj původ a smysl v Bohu	- svět jako znamení Boží lásky
- žák oceňuje místo člověka v řádu stvoření a jeho výtvoř, rozpoznává jejich pozitivní i negativní stránku a vnímá nutnost Boží záchrany	- místo člověka v řádu stvoření a nutnost záchrany
- žák umí reprodukovat biblické příběhy knihy Genesis a rozlišit v nich některé situace ve svém životě	- biblický obraz Boha a člověka podle knihy Genesis
Žák je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce.	2.2 Bůh k nám mluví

- žák má základní vhled nutný k chápání symbolů světla a tmy a umí je uvést do souvislosti se slavením Vánoc	- symbolika světla a tmy
- žák umí popsat vánoční události a spojit je s Božím jednáním zachraňujícím člověka	- události Ježíšova narození v Božím plánu
- žák formuluje modlitbu Zdravas Maria a umí vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	- modlitba Zdravas Maria
Žák je otevřený pro vnímání vánočních událostí jako oslavy Božího jednání, které zachraňuje člověka.	2.3 Bůh k nám přichází
- žák umí reprodukovat události vztahující se k Ježíšovu dětství a umí podle nich jednoduchým způsobem vysvětlit, jaký je Ježíš	- biblické události vztahující se k Ježíšovu dětství
- žák umí reprodukovat biblické události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	- liturgické slavnosti a svátky: Zjevení Páně, Uvedení Páně do chrámu, Křest Páně a Popeleční středa
Žák vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem.	2.4 Ten, který má moc
- žák umí schematicky popsat vybrané biblické zázraky, rozeznat v nich Ježíšovo jednání vybízející k důvěře a vyjadřující soucit a spojí si je s konkrétními situacemi ve vlastním životě	- Ježíšovy zázraky (utišení bouře, uzdravení ochrnutého, vzkříšení Jairovy dcery) a zkušenost strachu, důvěry a soucitu
- žák má základní vhled nutný pro chápání znamení kříže a světla velikonoční svíce při slavení Velikonoc	- symbolika kříže a velikonoční svíce
- žák umí reprodukovat velikonoční události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	- velikonoční události (Vjezd do Jeruzaléma, Poslední večeře, utrpení, smrt a zmrtevýchvstání Ježíše Krista) v souvislosti s liturgií Svatého týdne
Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	2.5 Chceme žít jako Ježíš
- žák umí rozeznat v charakteristice Božího Ducha toho, který proměňuje, posiluje a zbavuje strachu	- Duch svatý jako ten, kdo proměňuje
- žák umí vyjmenovat nejdůležitější události v životě Marie a vyjádřit k ní přiměřeným způsobem svůj vztah	- Maria a základy mariánské úcty v liturgii
- žák je otevřený k tomu být pozorný k druhým lidem ve slově i v jednání a spojit si tento postoj s příkladem jednání Ježíše a jeho učedníků	- církve jako společenství Božího lidu (podobenství o milosrdném Samařanovi a o rozséváči, hierarchie církve)
- žák formuluje Apoštolské vyznání víry, rozumí mu jako vyjádření důvěry v Boží jednání s člověkem, umí napodobit znamení kříže a umí vysvětlit jeho význam	- Apoštolské vyznání víry a gesto znamení kříže

3. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
Žák je otevřený pro vnímání světa a člověka jako Božího stvoření, které člověk touží být větší než Bůh porušuje.	3.1 Bůh k nám přichází
- žák umí reprodukovat události týkající se štěstí a selhání prvních lidí a získá základní vhled k pochopení principu hříchu, který ze strany člověka znamená svobodné a dobrovolné přerušování vztahu k Bohu	- štěstí prvních lidí a selhání prvních lidí jako jednání, kterým se člověk připravuje o Boží blízkost
- žák umí interpretovat biblický příběh Kaina a Ábela a dokáže ho spojit s postoji člověka, který stojí proti životu a jehož jednání církev nazývá hřích	- příběh Kaina a Ábela (Gn 4. kap.) jako jednání člověka, který si přivlastňuje Boží roli rozhodovat, hodnotit a soudit
- žák umí vysvětlit pojem záchrana a najít jeho prvky v biblických proroctvích a v příběhu o Marii	- proroctví (Iz 7,14) a příběh Marie jako příslib záchrany (L 1 kap.)
Žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet.	3.2 Desatero, cesta ke štěstí
- žák umí zopakovat biblickou událost, kdy Mojžíš přijímá Desatero, a rozeznává v ní Boží jednání, které směřuje k záchraně člověka	- biblický příběh o Mojžíšovi, který přijímá Desatero (Dt 5. kap.)
- žák umí interpretovat Desatero jako Boží jednání s člověkem, které zachraňuje a ukazuje člověku principy nutné k prožití šťastného života	- Desatero jako životní pravidla, která neomezují, ale osvobozují
- žák formuluje jednotlivá přikázání Desatera a ztotožňuje se s jejich etickými principy vztaženými na konkrétní situace jeho života	- jednotlivá přikázání Desatera spojená s výchovou k příkladnému jednání k sobě, ke druhým lidem, ke světu a k Bohu
Žák je na základě Ježíšova příkladu pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí, umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet.	3.3 Pozvání k hostině
- žák umí reprodukovat uvedené biblické události a je otevřený pro obraz dobrého, otevřeného, velkorysého a milosrdného Boha	- biblické události (příběh o Zacheovi, o uzdravení ochrnutého a podobenství o ztraceném synu a milosrdném otci) jako příklady naděje v Boží dobrotu a milosrdenství
- žák umí jednoduchým způsobem hodnotit své jednání ve shodě se svým svědomím	- jednání ve shodě se svědomím a výchova svědomí
- žák umí popsat jednotlivé části svátosti smíření, umí ji vysvětlit jako křesťanskou nabídku pomoci člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet	- svátost smíření jako svátost radosti z návratu k Bohu a její části
Žák chápe základní souvislosti slavení svátostí a je otevřený k tomu vědomě se jich účastnit.	3.4 Svátosti, znamení Boží lásky

- žák umí vyjmenovat a jednoduchým způsobem popsat jednotlivé svátosti katolické církve a chápe jejich souvislost s životem člověka	- svátosti jako nabídka Boží pomoci člověku v důležitých chvílích jeho života
- žák má základní vhled nutný pro chápání významu důležitých pro pochopení významů jednotlivých svátostí	- symbolika svátostí (gesta, slova, voda, olej, chléb a víno)
Žák je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet.	3.5 Hostina s Ježíšem
- žák umí jednoduchým způsobem pojmenovat souvislost mezi událostí Poslední večeře a slavením mše svaté	- biblická souvislost slavení mše svaté
- žák umí poznat a pojmenovat důležité součásti liturgického prostoru a umí vyjmenovat, vysvětlit a rozeznat jednotlivé části mše svaté	- liturgický prostor a části mše svaté
- žák je připravený k prvnímu přijetí svátosti eucharistie ve společenství rodiny a farnosti	- slavení svátosti eucharistie jako základ duchovního života
Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	3.6 Hostina společenství církve
- žák umí zběžně popsat a chronologicky uvést do souvislosti uvedené biblické události a chápe je jako události, které se staly základem křesťanské liturgie	- opakování a systematizování biblických událostí vztahujících se k liturgii Svatého týdne
- žák umí reprodukovat příběh učedníků jdoucích do Emauz a je otevřený pro obraz Boha, který ve svém Synu provází člověka a proměňuje jej svou přítomností	- událost Kristova vzkříšení na příběhu učedníků jdoucích do Emauz (L 24,1-35)
- žák umí vyjmenovat a charakterizovat jednotlivé dary Božího ducha a vnímat je v souvislostech s příklady konkrétního jednání	- dary Božího ducha a příklady k následování křesťanského jednání

4. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
Žák umí vyjádřit vlastními slovy, že život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem.	4.1 Jsem na cestě
- žák je schopen rozlišit, že konkrétní situace jeho života mohou být přirovnány k cestě	- život jako cesta
- žák vnímá, že existují různé úhly pohledu na svět a že víra je jedním z nich	- víra jako jiný úhel pohledu na svět
- žák umí vyjmenovat pořadí knih Nového zákona a zná názvy evangelií	- Bible jako orientační bod
Žák vnímá souvislost příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého života.	4.2 Cesta do zaslíbené země
- žák umí interpretovat příběh cesty Izraelitů do zaslíbené země jako příběh cesty ke svobodě	- biblický příběh o Mojžíšovi (Ex 1. až 20. kap.)

- žák je otevřený vnímat Boha jako toho, který zachraňuje a je s člověkem	- obraz Boha, který zachraňuje a je s člověkem
- žák umí přiřadit vybrané prvky biblické události k učení církve	- souvislost biblických událostí (Pascha, přechod mořem, cesta pouští, zaslíbená země) s učením církve
Žák vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého života k Bohu.	4.3 Cesta za světlem
- žák umí rozlišit aktivní a pasivní přístup k životu, je otevřený k aktivnímu prožívání přítomnosti a spojuje si jej se vztahem člověka k Bohu	- adventní doba v obraze cesty ke světlu, aktivní prožívání přítomnosti
- žák oceňuje konkrétní příklady lidí, kteří aktivně orientují svůj život k Bohu a jsou „světlem pro druhé“	- příklady těch, kteří „nesou světlo“ (sv. Lucie, sv. Josef, sv. Maria, tři mudrci)
- žák umí jednoduše porovnat dva evangelijní texty a rozumí obrazu o Ježíši Kristu, Světlu světa, jako výzvě k aktivnímu přístupu k sobě, k druhým a k Bohu	- Vánoce jako oslava narození Ježíše, Světla světa
Žák získá představu o Božím království, které ohlašuje Ježíš svým životem a učením, a uvede ji do souvislosti se svým životem.	4.4 Boží království
- žák umí schematicky vyjmenovat jednotlivá blahoslavenství a je otevřený je vnímat jako osobní program cesty k Božímu království	- příslib Božího království (blahoslavenství podle Mt 5,1-11, jejich význam a konkrétní požadavky k následování)
- žák umí vysvětlit uvedená podobenství jako obrazné příběhy přibližující Boží království a cestu k němu	- hlásání Božího království (podobenství o hořčičném zrnku, o kvasu, o skrytém pokladu, o vzácné perle)
- žák umí interpretovat uvedené příběhy uzdravení jako výzvy k morální reflexi svých schopností „vidět“, „slyšet“ a „jednat“	- znamení Božího království (uzdravení slepého, hluchého, nemocného s ochrnutou rukou)
Žák vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života.	4.5 Cesta života
- žák umí reprodukovat uvedené velikonoční události a prostřednictvím postavy apoštola Petra vstoupit do děje	- velikonoční události z pohledu apoštola Petra (Ježíšovo proměnění, Poslední večeře, Petrovo zapření, Petr a Jan u hrobu, Ježíš se dává poznat u Galilejského jezera, seslání Ducha svatého)
- žák umí zopakovat události křížové cesty a prostřednictvím postav, které Ježíše doprovázejí, vstoupit do děje	- cesta života jako křížová cesta a ti, kteří se jí účastní
- žák je v rámci uvedených biblických událostí schopen jednoduché reflexe vlastní víry	- reflexe vlastní víry v souvislosti s velikonočními a svatodušními událostmi
Žák si je vědom, že cesta jeho života má souvislost s dějinami spásy a že po ní může jít ve společenství	4.6 Jako církev na cestě

církve, odkud má možnost čerpat a kam může sám přispívat.

- žák umí vyjádřit radost z toho, že může druhému dávat a sám být obohacen, a řadí toto jednání k ideálu jednání lidí ve společenství církve

- církev jako dům ze živých kamenů

- žák umí vyjmenovat části mše svaté a je charakterizovat jako prostor setkání Boha s člověkem a člověka s Bohem

- mše svatá

- žák se jednoduchým způsobem orientuje ve střídání času liturgického roku a příležitostně prožívá jejich rozdílnou náplň a funkci

- křesťanský rozměr vnímání času, liturgické doby a významné slavnosti a svátky

5. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
Žák je otevřený ke vnímání světa v jeho celistvosti: nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i jako symbolu krásy, dobra a transcendentnosti.	5.1 Svět – náš společný dům
- žák je všímavý ke kráse a dokonalosti Bohem stvořeného světa, ve kterém má každý své místo	- obraz světa jako společného domu, v němž má každý své místo, křesťanské základy ekologické výchovy
- žák vnímá a umí vyjádřit radost z toho, že jedinečnost lidského života je Boží dar, je otevřený k objevování vlastní jedinečnosti a je otevřený k respektování jedinečnosti druhých lidí	- jedinečný člověk jako vrchol a součást Božího stvoření
- žák umí odpovědět na otázku, kdo napsal Bibli, jakými jazyky byla napsána, a umí hledat v Bibli podle biblických odkazů	- Bible jako literární text
Žák na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem.	5.2 Abraham slyší Boží hlas
- žák umí interpretovat příběh Abrahama jako příklad vnímání výzvy	- biblický příběh o Abrahamovi (Gn 12. – 22. kap.)
- žák je otevřený vnímat výzvy, se kterými se v životě setkává, je otevřený tázat se a s důvěrou v Boha hledat řešení	- příběh Abrahama jako příklad člověka, který ve svém životě vnímá konkrétní situace jako výzvy k vyjítí a k aktivitě, víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry
- žák chápe rozdíl, podobnost i to, co má společné křesťanství, židovství a islám a chová se s ohleduplnou pozorností a tolerancí vůči lidem jinak nábožensky smýšlejícím	- Abraham jako člověk spojující tři světová náboženství (židovství, křesťanství, islám)
Žák zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa.	5.3 Slyším Boží hlas
- žák oceňuje potřebu ticha a naslouchání a na základě výzvy je ochotný dávat prostor tichu v meditaci a osobní modlitbě	- výchova ke ztišení, naslouchání, meditaci a osobní modlitbě
- žák umí interpretovat příběh Jana Křtitele a vnímá v něm výzvu k nasazení se pro člověka	- biblická zpráva o životě Jana Křtitele (L 1. a 2. kap., Mt 3. a 11. kap.) jako výzva k osobní angažovanosti
- žák umí zasadit vánoční události do dějin lidstva, spojit si je s dějinami spásy a s vizí Božího království, které tady už je, ale ještě není	- vánoční události jako oslava příchodu Božího království
Žák je připraven na základě znalosti Ježíšových výroků „Já jsem...“ a porozumění symbolům včlenit slavení svátostí do svého života.	5.4 Kdo jsi, Ježíši?

- žák umí vyjmenovat Ježíšovy výroky „Já jsem...“ včetně biblických příběhů, které se k nim vztahují	- Ježíšovy výroky „Já jsem...“ z Janova evangelia a související texty (uzdravení slepého, nasycení zástupu, podobnosti o dobrém pastýři, podobnosti o vinici, vzkříšení Lazara)
- žák rozumí uvedeným symbolům v plných souvislostech	- symboly: světlo, chléb, dveře, vinný kmen a ratolesti, cesta
- žák chápe podstatu slavení svátostí a je připravený začlenit je do svého života	- svátosti jako viditelná znamení přítomnosti Božího království ve světě
Žák je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji v životě druhých lidí a v liturgii.	5.5 Já jsem vzkříšení a život
- žák je schopen reflexe svého pohledu na lidské utrpení a smrt a spojí si ji prostřednictvím událostí křížové cesty s křesťanským pohledem na smysl lidského utrpení	- křesťanský pohled na smysl lidského utrpení (sdílení zkušenosti se setkáním se smrtí, křížová cesta spojená s příběhem konce lidského života)
- žák hlouběji chápe průběh velikonoční liturgie a vnímá poselství symboliky předmětů a gest s ní spojených	- velikonoční liturgie jako vyjádření křesťanské naděje ve znamení světla, slova, vody, chleba a vína
- žák schematicky chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví a je k těmto rozdílům tolerantní	- základní informace o ekumenickém hnutí, o jiných křesťanských církvích v souvislosti události seslání Ducha svatého, který sjednocuje a přináší pokoj
Žák vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru a je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev.	5.6 Církev – náš společný dům
- žák umí interpretovat biblický příběh života a učení apoštola Pavla a dát je do souvislosti s dějinami prvotní církve	- dějiny prvotní církve, život a učení apoštola Pavla (Sk 2. – 28. kap.)
- žák umí objasnit souvislost uvedeného biblického příběhu se situacemi vzájemné pomoci v dnešním světě a pozitivně oceňuje prosociální jednání	- misie, situace solidarity
- žák je připraven zasazovat se v síle křesťanské naděje svým jednáním za lepší svět	- křesťanská naděje při dotváření světa, výzva k angažovanosti jako výraz touhy po lepším světě

7 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

7.1 PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ

7.1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání, chování žáků

1. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je důležitou součástí výchovně vzdělávací práce školy. Jde o proces, do kterého jsou zapojeni učitelé, žáci i zákonní zástupci.
2. Při průběžné a celkové klasifikaci uplatňuje pedagogický pracovník (dále jen "vyučující") vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt (například neklasifikuje žáky ihned po jejich návratu do školy z důvodu nepřítomnosti delší jak 1 týden).
3. Při celkové klasifikaci přihlíží vyučující i k tomu, že žák mohl během klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech z důvodu určité indispozice. Učitel umožňuje nápravu v rámci společné dohody.
4. Hodnocení vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem určenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
5. O průběhu a výsledcích hodnocení je zákonný zástupce žáka prokazatelně školou informován.
6. Podklady pro hodnocení výsledků vzdělávání získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním, sledováním výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, pohybové), analýzou různých činností žáků.
7. Žák je dopředu seznámen s tím, jakým způsobem a za co bude hodnocen.
8. Hodnocení by mělo směřovat žáka k další práci, podněcovat, motivovat.
9. Žák má právo na individuální přístup při hodnocení.
10. Žák je se svým hodnocením seznamován bezodkladně, v co nejkratší době od hodnoceného výkonu, hodnocení poskytuje žákovi a zákonným zástupcům žáka zpětnou vazbu o jeho výsledcích, pokroku a přístupu k učení.

7.1.2 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků a sebehodnocení

1. S pravidly hodnocení jsou žáci i zákonní zástupci seznámeni vždy na začátku školního roku, při přijetí do školy či přestupu žáka z jiné školy. S pravidly a kritérii hodnocení v jednotlivých předmětech seznámí učitel žáky na počátku školního roku.
2. Znamka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování a vyučující je získávají během celého hodnotícího období.
3. Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka.
4. Hodnocení provádí učitel, který daný předmět vyučuje. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázně, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech apod.) vyučující respektuje hodnocení žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn, žák se znovu nepřezkoušuje.
5. Hodnocení není průměrem známek. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce, vzdělávací výsledky, systematičnost v práci žáka a jeho dosažený pokrok. Po závěrečné klasifikaci zapíše vyučující daného předmětu konečné hodnocení do dokumentace žáka (do KL).
6. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče (zákonné zástupce žáka) vyučující daného předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
7. Informace jsou podávány převážně při osobním jednání na hovorových hodinách a prostřednictvím žakovských knížek.
8. Výchovný poradce seznamuje ostatní vyučující s doporučeními PPP, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikaci žáka a způsobu získávání podkladů.

9. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků plnících povinnou školní docházku jiným způsobem (docházka v zahraničí, docházka na zahraniční škole na území České republiky) se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb.

7.1.2.1 Kritéria pro hodnocení výsledků vzdělávání

1. schopnost uplatňovat osvojené poznatky, vědomosti a dovednosti při řešení úkolů
2. přesnost, trvalost a ucelenost nejzákladnějších poznatků, schopnost aplikovat je v širších souvislostech
3. samostatnost, tvořivost, přístup ke vzdělávání
4. odborná správnost písemného či ústního projevu
5. kvalita výsledků činností včetně domácí přípravy – domácí úkoly se nehodnotí známkou

7.1.2.2 Klasifikační řád

1. Klasifikace se dělí na průběžnou a pololetní.
2. Při průběžné klasifikaci se hodnotí dílčí studijní výsledky žáků.
3. Pololetní klasifikace se uskutečňuje na konci 1. a 2. pololetí školního roku.

7.1.3 Klasifikace v předmětech s převahou teoretického a praktického zaměření

Stupeň 1 - výborný

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje a interpretuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, jeho ústní a písemný projev je samostatný, bezpečně ovládá poznatky, fakta, pojmy. Vyjadřuje se výstižně, je schopen pracovat samostatně. v předmětech výchovného zaměření je aktivní, projevuje zájem, a to i v případě menší míry vrozených schopností.

Stupeň 2 - chvalitebný

Žák s menším podnětem vyučujícího uplatňuje a interpretuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, jeho ústní a písemný projev má menší nepřesnosti, je samostatný, ovládá poznatky, fakta, pojmy. Vyjadřuje se výstižně, je schopen pracovat samostatně. v předmětech výchovného zaměření projevuje zájem, ale aktivita nemá trvalý charakter.

Stupeň 3 - dobrý

Žák při uplatňování a interpretaci osvojených poznatků a dovedností je veden vyučujícím, ale dokáže sám dojít k cíli. v ústním a písemném projevu se objevují nedostatky, ale celkový výsledek je stále v souladu s očekávanými výsledky. v předmětech výchovného zaměření je žák výjimečně aktivní, dopouští se chyb a má malý zájem rozvíjet své schopnosti.

Stupeň 4 - dostatečný

Žák dokáže jen s obtížemi a velkou pomocí vyučujícího uplatňovat a interpretovat osvojené poznatky a dovednosti. v ústním a písemném projevu se objevují velké nedostatky. v předmětech výchovného zaměření žák neprojevuje téměř žádnou snahu, není aktivní a nerozvíjí dovednosti ani s pomocí vyučujícího.

Stupeň 5 - nedostatečný

Žák není schopen ani kusé poznatky a dovednosti uplatnit a interpretovat při řešení úkolů, je nesamostatný, v ústním a písemném projevu se objevují podstatné nedostatky, nejeví zájem o zlepšení. v předmětech výchovného zaměření je pasivní, není schopen ani minimální dovednosti aplikovat.

7.1.4 Klasifikace v předmětech s převahou výchovného, uměleckého a praktického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech snaživý a aktivní. Plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Projevuje aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Svoje osobní předpoklady plně nevyužívá, dokáže se rozvíjet v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev má jen menší nedostatky z hlediska požadavků. Žák dokáže aplikovat osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má menší zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Nevyužívá dostatečně své osobní předpoklady, obtížně rozvíjí své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Dopouští se chyb, jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech velmi málo aktivní a snaživý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Při hodnocení se přihlíží ke snaze a úsilí žáka.

7.1.5 Zásady hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Tito žáci mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i hodnocení. Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami se řídí závaznou legislativou (vyhláška č.48/2005Sb).
2. Žák je hodnocen individuálně a jsou zohledňovány problémy a nedostatky, které vyplývají z charakteru jeho poruchy zjištěné na základě odborného vyšetření. Pro žáky se zdravotním postižením jsou vypracovávány IVP (individuální vzdělávací plány), které respektují všechna doporučení.
3. Učitel volí takové formy a druhy ověřování dosažených vědomostí a dovedností, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá zdravotní postižení a zdravotní nebo sociální znevýhodnění negativní vliv.

4. Učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklad podávat lepší výkony.
5. Zohlednění u žáka se specifickými poruchami učení spočívá zejména v:
 - a. poskytnutí tolik času, kolik žák na vypracování i kontrolu zadaného úkolu potřebuje
 - b. úpravě rozsahu písemných prací
 - c. možnost ústního přezkoušení
 - d. respektování specifických chyb (např. v ČJ hodnocení pouze jednoho gramatického jevu)
 - e. možnost známku si opravit
 - f. informovanosti žáka o zkoušení či písemných pracích dopředu
6. Pokud PPP nebo SPC doporučí využívání kompenzačních pomůcek, je tyto povinen zajistit zákonný zástupce žáka.
7. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se projednávají se zákonnými zástupci žáka.
8. Žák, který byl zjištěním školského poradenského zařízení označen za mimořádně nadaného žáka, je vzděláván na základě individuálního vzdělávacího plánu, který stanovuje konkrétní kritéria jeho hodnocení.

7.1.6 Celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení

1. Klasifikaci provádí vyučující na základě dostatečného počtu známek průběžné klasifikace a dalších poznatků o žákovi. Výsledná klasifikace však není dána prostým průměrem známek za dané klasifikační období.
2. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru jeho vzdělávacích potřeb. u žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
3. Je možná i kombinace klasifikace a slovního hodnocení (slovní hodnocení pouze z některého či některých předmětů – v souladu s individuálním vzdělávacím plánem a na základě žádosti zákonného zástupce žáka).
4. Při hodnocení žáka dle výše uvedených pokynů, se na 1. stupni použije pro zápis hodnocení číslice, na 2. stupni se použije označení stupně slovně.

1 - výborný
2 - chvalitebný
3 - dobrý
4 - dostatečný
5 – nedostatečný
nehodnocen

5. Celkový prospěch žáka za pololetí je hodnocen těmito stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním
prospěl(a)
neprospěl(a)
nehodnocen(a)

prospěl(a) s vyznamenáním:

- je-li průměrný prospěch žáka z povinných předmětů nejvýše 1,50
- není-li hodnocen v žádném povinném předmětu stupněm horším než 2 – chvalitebný
- je-li jeho chování hodnoceno jako velmi dobré

prospěl(a):

- nesplňuje-li podmínky pro hodnocení prospěl s vyznamenáním
- není-li v žádném povinném předmětu hodnocen stupněm 5 - nedostatečný

neprospěl(a):

- je-li alespoň v jednom povinném předmětu hodnocen stupněm 5 – nedostatečný

nehodnocen(a):

- není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

7.1.7 Uvolnění žáka z hodnocení

1. Jestliže je žák z výuky některého předmětu v 1. nebo ve 2. pololetí uvolněn, pak je jeho pololetní prospěch hodnocen stupněm – uvolněn(a).
2. O uvolnění žáka rozhodne ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka (v tělesné výchově je nutno k žádosti přiložit písemné doporučení registrujícího praktického nebo odborného lékaře).
3. Nelze-li žáka v 1. pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, pak je jeho pololetní prospěch hodnocen stupněm – nehodnocen(a).
4. Důvody pro uvolnění nebo nehodnocení žáka se uvedou ve školní matrice (v katalogovém listu žáka). Stupeň prospěchu určuje učitel, který vyučuje příslušný předmět. Vyučuje-li daný předmět více učitelů, určí stupeň prospěchu za pololetí po vzájemné dohodě.

7.1.8 Slovní hodnocení

1. Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu žáka.
2. Slovní hodnocení zpracovává škola pouze na písemnou žádost zákonného zástupce
3. Slovní hodnocení tedy zahrnuje:
 - posouzení výsledků vzdělávání žáka vzhledem k učebním osnovám ŠVP, k vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka
 - ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání
 - naznačení dalšího rozvoje žáka
 - zdůvodnění hodnocení
 - doporučení, jak předcházet případným neúspěchům a jak je překonávat.
4. v hodnocení se uvádí:
 - a) zvládnutí učiva předepsaného školním vzdělávacím programem:
 - ovládá bezpečně
 - v podstatě ovládá
 - ovládá s mezerami
 - ovládá se značnými mezerami
 - neovládá
 - b) úroveň myšlení:
 - pohotové, bystré, správně chápe souvislosti
 - uvažuje celkem samostatně
 - menší samostatnost myšlení
 - nesamostatné myšlení
 - odpovídá nesprávně i na návodné otázky
 - c) úroveň vyjadřování:
 - výstižné, přesné
 - celkem výstižné
 - nedostatečně přesné

- vyjadřuje se s obtížemi
 - nesprávné vyjadřování i na návodné otázky
- d) úroveň aplikace vědomostí:
- spolehlivě, uvědoměle užívá svých vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
 - dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
 - s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
 - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
 - praktické úkoly nedokáže splnit, ani za pomoci učitele
- e) péle a zájem o učení:
- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
 - učí se sám
 - k učení a práci častokrát potřebuje podněty
 - malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
 - pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

7.1.9 Sebehodnocení žáků

1. Cílem sebehodnocení je vést žáky ke schopnosti reálně posuzovat své schopnosti, vědomosti, dovednosti a pracovní morálku v základním vzdělávání.
 - Žáci provádí sebehodnocení své práce průběžně v hodinách a minimálně 1 x za školní rok prostřednictvím on-line formuláře.
 - Rodiče jsou se sebehodnocením žáka seznámeni prostřednictvím informačního systému.
 - Vyučující jednotlivých předmětů poskytují zpětnou vazbu na žákovo sebehodnocení.

7.1.10 Postup do vyššího ročníku

1. Do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo po opravných zkouškách dosáhl stupně hodnocení alespoň „prospěl“ ze všech povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn.
2. Do vyššího ročníku postoupí i žák, který na daném stupni již jednou opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch.
3. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení žáka za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
4. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení žáka za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. v období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za druhé pololetí nehodnotí.
5. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může žákovi povolit opakování ročníku

na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře z vážných zdravotních důvodů (bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník).

6. Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl (nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení), požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka (je-li vyučujícím ředitel školy, pak krajský úřad).
7. Ředitel školy (krajský úřad) nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti (nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka). v případě hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření ředitel školy nebo krajský úřad posoudí, zda byla dodržena pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka a výsledek hodnocení buď potvrdí, nebo změní, a to nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti
8. Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitel školy; v případě, že vyučujícím je ředitel, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná - tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel (případně KÚ jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy), zkoušející učitel-vyučující žáka v daném předmětu a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný předmět. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. o komisionální zkoušce se pořizuje protokol.
9. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Výsledek přezkoušení, který je konečný, sdělí ředitel školy prokazatelným způsobem zástupci žáka; další přezkoušení žáka je nepřípustné.

7.1.11 Opravné zkoušky

1. Žák devátého ročníku a žák, který na daném stupni dosud neopakoval ročník a který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů (s výjimkou předmětů výchovného zaměření) koná opravné zkoušky.
2. Žák koná opravné zkoušky nejpozději do konce příslušného školního roku. Termín stanoví ředitel školy. Nemůže-li se žák ze závažných důvodů dostavit k opravným zkouškám, umožní mu ředitel školy vykonání opravných zkoušek nejpozději do 15. září; do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník (případně devátý ročník).
3. Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku.
4. Nedostaví-li se žák k opravným zkouškám ve stanoveném termínu bez odůvodněné omluvy, neprospěl a klasifikuje se v předmětu, z něhož měl vykonat opravnou zkoušku, stupněm nedostatečný.
5. Opravné zkoušky jsou zkoušky komisionální.

7.1.12 Závěrečná ustanovení

1. Listiny a úřední dokumenty vydávané školou jsou psány trvalým způsobem. Na vysvědčení není přípustné provádět opravy zápisu.
2. Vydávání opisů a stejnopisů vysvědčení se řídí zvláštními předpisy (Vyhláška č. 223/2005 o některých dokladech o vzdělání).

7.2 VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Škola provádí vlastní hodnocení vždy za období dvou roků, resp. za období, které je stanoveno v platném znění předpisů, které upravují povinnost vlastního hodnocení.

Cíl hodnocení:

Vlastní hodnocení je východiskem pro plánování dalšího rozvoje školy. Je zaměřeno na hodnocení úrovně dosažení hlavních cílů za uplynulé období. Zaměřuje se na oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, zároveň popisuje oblasti, ve kterých je potřeba úroveň zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření.

Oblasti hodnocení:

- Podmínky ke vzdělávání.
- Průběh vzdělávání.
- Podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob ve vzdělávání.
- Výsledky vzdělávání žáků.
- Řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Poskytovatelé informací:

- Zaměstnanci
- Žáci
- Rodiče
- Zřizovatel
- Vedení školy

Nástroje hodnocení:

- Dotazníky
- Testy
- Pozorování
- Rozhovory
- Sebehodnocení učitelů
- Žákovské práce
- Další zdroje (ředitelská schránka, vyhodnocování plánů, hospitace, rozborů dokumentů apod.)

Z výsledků vlastního hodnocení byly stanoveny rozvojové oblasti, které jsou zároveň obsaženy ve strategickém plánu rozvoje školy nebo na něj navazují. Jsou také kritérii hodnocení pro následující období.

7.3 HODNOCENÍ CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

1. Kritéria hodnocení chování jsou dána obecně platnými společenskými normami, ustanoveními řádu školy, případně dalšími pravidly, která jsou stanovena pro jednotlivé okruhy činností ředitelem školy (např. řádu školní jídelny, řady odborných učeben aj.).
2. Žáci jsou hodnoceni s ohledem na jejich věkové zvláštnosti a rozumovou vyspělost.
3. Podklady pro hodnocení chování shromažďuje třídní učitel na základě vlastních pozorování a informací od dalších zaměstnanců školy (písemných nebo ústních).
4. Třídní učitel dbá na to, aby zákonný zástupce žáka byl objektivně, pravidelně a včas informován o chování žáka. z jednání se zákonnými zástupci žáka jsou pořizovány třídním učitelem zápisy.
5. Během průběžného hodnocení jsou udělována tzv. **výchovná opatření** k posílení kázně nebo **pochvaly a jiná ocenění**.

7.3.1 Výchovní opatření

1. Výchovními opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění, výchovní opatření k posílení kázně žáků a veřejně prospěšné práce ve prospěch školy.
2. Ředitel školy nebo třídní učitel mohou žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci nebo za výrazný projev školní iniciativy.
3. Každých 14 dní na pedagogické poradě se projednávají jednotlivé třídy a žáci, kterým hrozí (nebo bylo uděleno) výchovní opatření nebo udělení pochvaly.
4. Jako podklad pro udělení výchovního opatření slouží zápisy v ŽK (kázeňské přestupky a závažné přestupky, časté zapomínání, pozdní příchody), zapomínání žáků vedené učiteli, zápisy z porad, z výchovní komise apod.
5. Proviní-li se žák proti školnímu řádu, bude mu podle závažnosti provinění uděleno jedno z následujících výchovných opatření:

napomenutí třídního učitele

důtka třídního učitele

důtka ředitele školy

6. O udělení výchovního opatření žákovi musí být rozhodnuto bezprostředně po prošetření přestupku.
7. Důvodem udělení výchovního opatření žákovi mohou být i drobné, ale opakované přestupky proti školnímu řádu nebo jednotlivé závažné porušení školního řádu.
8. Proviní-li se žák proti školnímu řádu po uděleném výchovném opatření, bude mu uděleno vyšší výchovní opatření.
9. Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovního opatření prokazatelným způsobem zástupci žáka. Jestliže je to možné, upozorňuje škola zákonné zástupce, že hrozí výchovní opatření.

Na konci 1. i 2. pololetí školního roku je žák hodnocen z chování klasifikačním stupněm. Klasifikaci navrhuje třídní učitel (po projednání s ostatními vyučujícími) a rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

1 - velmi dobré

2 - uspokojivé

3 – neuspokojivé

7.3.1.1 Pochvaly a jiná ocenění

1 Pochvala třídního učitele:

- mimořádná aktivita
- reprezentace školy v soutěži
- vylepšování třídního a školního prostředí
- výrazné zlepšení prospěchu apod.

2 Pochvala ředitele školy:

- mimořádný úspěch při reprezentaci školy
- významný humánní čin apod.
- dlouhodobé dosahování vynikajících studijních výsledků (průměr 1,0 po 2 školní roky po sobě).

Navrhuje třídní učitel a píše se na zadní stranu vysvědčení.

7.3.1.2 Výchovná opatření k posílení kázně žáků

1 Napomenutí třídního učitele (NTU):

- drobné kázeňské přestupky do počtu 7 (např. nekázeň ve vyučování a o přestávkách, používání mobilního telefonu při výuce)
- do 10 zapomenutí pomůcek (včetně cvičebního úboru), domácího úkolu, žákovské knížky apod.
- do 4 pozdních příchodů do výuky i během vyučování
- nedbalostní chování k zařízení školy, znečišťování školy a jejího okolí.

Uděluje třídní učitel.

2 Důtka třídního učitele (DTU):

- opakující se drobné kázeňské přestupky
- do dalších 10 zapomenutí pomůcek nebo domácího úkolu
- do celkem 10 pozdních příchodů do výuky
- nerespektování pokynů pedagoga při výuce i mimo ni
- podvod v žákovské knížce
- nevhodné chování ke spolužákům
- 1. stupeň šikany „ostrakismus“
- vulgární výrazy před učitelem, zaměstnanci školy a spolužáky
- nevhodné chování vůči zaměstnancům školy
- nošení předmětů, které by mohly zranit nebo ohrozit zdraví spolužáků nebo žáka samotného
- úmyslné poškození školního majetku – po pachateli bude požadována náhrada formou odstranění škody
- ojedinelá drobná krádež, záměrné schovávání věcí – bude šetřeno dle závažnosti se ŠMP
- neomluvená absence – 1-2 hodiny.

Uděluje třídní učitel, oznámí řediteli školy.

3 Důtka ředitele školy (DRŠ):

- závažnější kázeňské přestupky
- opakování přestupků z bodu č. 2
- do dalších 10 zapomenutí pomůcek nebo domácího úkolu
- více než 10 pozdních příchodů do výuky
- hrubé chování ke spolužákům
- drzé, vulgární nebo agresivní chování vůči zaměstnancům školy
- ohrožení nebo ublížení spolužákovi (spolužákům)
- projevy šikany nebo kyberšikany - může být udělena rovněž snížená známka z chování, bude šetřeno dle závažnosti se ŠMP, případně PČR
- kouření nebo požití alkoholu či jiných návykových látek v areálu školy
- ničení majetku školy
- krádež – může být udělena rovněž snížená známka z chování, bude šetřeno dle závažnosti se ŠMP, případně PČR
- neomluvená absence – 3 a více hodin nebo opakovaná neomluvená absence, bude projednáno na výchovné komisi

Uděluje ředitel školy.

Přestupky jsou rozděleny na 2 skupiny.

- 1. Plnění školních povinností**
- 2. Kázeňské přestupky**

Výchovná opatření lze udělit během pololetí za kázeňské přestupky 1. i 2. skupiny. Např. NTU za zapominání, druhé NTU za nekázeň. Při závažném přestupku nemusí sankce postupovat podle stupnice kázeňských opatření.

7.3.2 Snížená klasifikace z chování

Známka z chování je komplexním zhodnocením žákova chování za uplynulé pololetí. Snížená známka může být udělena i za jednotlivé závažné porušení školního řádu. Snížení stupně z chování bude vždy projednáno na pedagogické radě. Zápis z této pedagogické rady slouží jako podklad pro udělení sníženého stupně z chování.

2. stupeň z chování – uspokojivé chování

- závažné nebo opakované porušení školního řádu – přestupky z bodu č. 3 v části Výchovná opatření k posílení kázně žáků
- neomluvená absence 5–10 hodin – bude projednáno na výchovné komisi, může být hlášeno na OSPOD

3. stupeň z chování – neuspokojivé chování

- velmi závažný přestupek a soustavné porušování školního řádu-přestupky z bodu č. 3 v části Výchovná opatření k posílení kázně žáků
- neomluvená absence – 11 a více neomluvených hodin a současně oznámení absence na orgán sociálně právní ochrany dětí, případně Policii ČR

Statut výchovné komise:

- výchovná komise je poradní orgán ředitele školy
- projedná na podnět člena vedení, výchovného poradce nebo třídního učitele výchovné problémy žáka a absenci žáka
- tvoří ji člen vedení, školní psycholog, výchovný poradce, třídní učitel případně zástupce pedagogického sboru
- na jednání výchovné komise může být přizván zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, Policie ČR a jiní odborníci
- v případě vzniklého problému, který je třeba řešit jednáním výchovné komise, se sejdou členové této komise, projednají problém, připraví jednání s přizvanými osobami
- **za přípravu a svolání odpovídá výchovný poradce, který jednání výchovné komise také řídí**
- z jednání výchovné komise pořizuje výchovný poradce zápis, který rodiče a ostatní přítomní podepisují a který slouží jako doklad o jednání s rodiči

8 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: zástupce ředitele školy
2. O kontrolách provádí písemné záznamy.
3. Zrušuje se předchozí znění této směrnice ze dne 3. 9. 2013. Uložení směrnice v archivu školy se řídí Spisovým a skartačním řádem školy.
4. Podle § 30 školského zákona č. 561/2004 Sb. zveřejňuje ředitel školy tento řád následujícím způsobem: vyvěšením v hale školy a ve sborovně školy, na webových stránkách školy.
5. Zaměstnanci školy s tímto řádem byli seznámeni na provozní poradě dne 29. 8. 2014
6. Zákonní zástupci žáků byli informováni o vydání Klasifikačního řádu informací v žákovských knížkách, řád je pro ně zpřístupněn v hale školy, u kanceláří vedení školy a na webových stránkách školy. Dále se rodiče seznámí se školním řádem na třídních schůzkách.